

УКРАЇНА



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**
Харківська державна зооветеринарна
академія

СХВАЛЕНО
Конференцією трудового колективу
Харківської державної зооветеринарної
академії
протокол № 1
від « 09» січня 2019 року

**ЗВІТ
РЕКТОРА
БАРАНОВСЬКОГО
ДМИТРА
ІВАНОВИЧА**

**ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОЇ
ЗООВЕТЕРИНАРНОЇ
АКАДЕМІЇ ЗА 2018 РІК**

Ректор _____ **Д.І. Барановський**

Харків, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АКАДЕМІЇ	6
1.1. Історична довідка про Академію	6
1.2. Концепція розвитку та удосконалення Академії	10
1.2.1. Загальні питання концепції	10
1.2.2. Основні принципи освітньої діяльності Академії	13
1.2.3. Забезпечення якості освіти	14
1.2.4. Забезпечення науково-технічної діяльності	15
1.2.5. Інноваційні принципи підготовки фахівців	17
1.2.6. Кадрова політика та формування інноваційної культури	21
1.2.7. Стратегія міжнародного партнерства та професійного співтовариства	23
1.2.8. Науково-методичне та інформаційне забезпечення	25
1.2.9. Формування активної громадянської позиції	27
1.2.10. Формування іміджевої політики	28
1.2.11. Розвиток матеріально-технічної бази	29
1.2.12. Нормативно-правове, організаційне та фінансове забезпечення реалізації Концепції	30
РОЗДІЛ 2. КАДРОВА ПОЛІТИКА АКАДЕМІЇ	31
РОЗДІЛ 3. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА	36
3.1. Умови прийому на навчання	37
3.2. Формування контингенту студентів	40
3.3. Організація навчально-методичної роботи	47
3.3.1. Загальні положення	47
3.3.2. Основи діяльності навчально-методичного відділу	49
3.3.3. Основи діяльності методичних рад факультетів	52
3.3.4. Методична робота кафедр академії	54
3.4. Організація навчального процесу	56
3.5. Організація практичного навчання студентів	64
3.6. Заочне та дистанційне навчання	66

3.7. Випуск і розподіл фахівців	73
3.8. Післядипломна освіта	76
РОЗДІЛ 4. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА	79
4.1. Наукова тематика	79
4.2. Основні результати наукової діяльності у 2018 році	84
4.2.1. <i>Результати наукових досліджень</i>	84
4.2.2. <i>Презентація наукової діяльності</i>	85
4.2.3. <i>Розвиток інноваційної наукової діяльності Академії</i>	86
4.2.4. <i>Наукові періодичні видання Академії</i>	87
4.3. Основні результати науково-дослідної роботи молодих вчених та студентів	89
4.4. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів	90
4.4.1. <i>Аспірантура</i>	90
4.4.2. <i>Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій</i>	95
РОЗДІЛ 5. ВИХОВНА, КУЛЬТУРНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНА РОБОТА	97
5.1. Національно-патріотичне виховання	97
5.2. Морально-правове виховання	99
5.3. Художньо-естетичне виховання	100
5.4. Спортивно-масова робота	101
РОЗДІЛ 6. РОБОТА ОСНОВНИХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ	105
6.1. Відділ міжнародних зв'язків та по роботі з іноземними громадянами	105
6.2. Навчально-методичний відділ	112
6.3. Навчально-виробничий кінноспортивний комплекс	123
6.3.1. <i>Матеріальна база кінноспортивного комплексу</i>	123
6.3.2. <i>Навчальна робота на базі кінноспортивного комплексу</i>	124
6.3.3. <i>Наукова робота на базі кінноспортивного комплексу</i>	125
6.3.4. <i>Кінний спорт</i>	126
6.3.5. <i>Кінний театр та інші види діяльності</i>	127
6.4. Бюро судово-ветеринарних досліджень	129

6.5. Наукова бібліотека	136
РОЗДІЛ 7. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА	145
АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ	
7.1. Виконання кошторису	145
7.2. Адміністративно-господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури академії	147
7.3. Господарська діяльність	149
РОЗДІЛ 8. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ	152
РОЗДІЛ 9. СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ УМОВИ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ	156
Висновки	159
Додатки	160
Список осіб надавших інформацію	166

ВСТУП

Харківська державна зооветеринарна академія (далі Академія) є закладом вищої освіти державної форми власності IV рівня акредитації. Академія розташована в селищі міського типу Мала Данилівка.

У відповідності до наказу Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2015 року № 451-к на посаду ректора Харківської державної зооветеринарної академії призначений кандидат сільськогосподарських наук, доцент Барановський Дмитро Іванович.

Відповідно до закону України «Про вищу освіту» та Статуту академії ректор щорічно звітує перед загальними зборами трудового колективу та Міністерством освіти і науки України.

За звітний період у 2018 році робота ректора була спрямована на розширення сфер діяльності Академії; активізацію роботи наукового парку; запровадження дистанційного навчання, підготовку висококваліфікованих фахівців для аграрної галузі; створення умов для ефективної роботи органів студентського самоврядування; проведення культурно-просвітницької діяльності; зміцнення кадрового потенціалу; створення стійкої фінансово-економічної та матеріально-технічної бази Академії, додержання законодавства та розв'язання всіх інших питань пов'язаних з побутовим поліпшенням умов проживання студентів у гуртожитках, роботи ферм, ефективного використання земельних ресурсів, створення бази практик, проведення наукових досліджень та супровід інноваційних програм в аграрному секторі виробництва, розширення міжнародних зв'язків.

Звіт за зазначеними напрямками викладений у відповідних розділах.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АКАДЕМІЇ

1.1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ПРО АКАДЕМІЮ

Харківська державна зооветеринарна академія має свій багатий історичний генезис. За більш ніж 210 років заклад вищої освіти пройшов шлях від кафедри скотолікування, у складі медичного факультету Харківського університету до самостійного закладу вищої освіти. Так склалося, що у 1851 р. саме у Харкові було відкрито перший в Україні ветеринарний навчальний заклад – училище I розряду (вищий). Вихованці училища вивчали анатомію, фізіологію і гігієну тварин, скотарство, фармакологію, хірургію, терапію, заразні захворювання та інші навчальні дисципліни. Головний навчальний корпус був зведений у 1855 році (нині центральна площа м. Харкова).

Тут у 1862-1864 роках у лабораторії училища працював видатний вчений І.І. Мечніков.

Першим директором училища став професор Н.Д. Галицький, який доклав багато зусиль і праці до організації правильного функціонування закладу, накопичення навчальних посібників, придбання колекцій для музеїв училища, створення спеціальної бібліотеки. Він також приділяв значну увагу науковій роботі. У цей період були створені спеціальні комітети для боротьби з чумою рогатої худоби, сибіркою та іншими захворюваннями тварин. Н.Д. Галицький разом з Г.А. Полютою брали безпосередню участь у роботі цих комітетів.

У 1873 році була проведена реформа ветеринарної освіти. Харківське ветеринарне училище було реорганізовано у ветеринарний інститут (ХВІ), директором якого був призначений професор М.Н. Мельниченко. Провідні вчені ХВІ самовіддано працювали над подоланням інфекційних хвороб тварин: чуми, сапу, ящуру, сибірки. Успіхом завершилася багаторічна дослідницька робота професора Л.С. Ценковського. У лабораторіях інституту

він та його колеги, молоді вчені І.М. Садовський і О.П. Шалашніков, винайшли метод приготування вакцини проти сибірки.

За якісну підготовку ветеринарних спеціалістів та розвиток ветеринарної справи і науки Харківському ветеринарному інституту 1914 року присвоєно почесне на той час звання Імператорського. Інститут отримав назву Імператорський імені Миколи І.

Не менш славна історія створення і розбудови Харківського зоотехнічного інституту, створеного на базі Харківського землеробного училища заснованого в 1841 році. Тут навчались і працювали особистості, які в майбутньому стали всесвітньо відомими вченими, винахідниками, діячами культури і літератури. Це академіки ВАСГНІЛ: М.Ф. Іванов, А.П. Редькін, М.І. Дьяков, В.С. Пустовойт, М.Д. Потьомкін; винахідники бджолярського знаряддя: В.І. Ломакін, М.В. Ломакін; керівник Харківського землеробного училища у 1882-1901 роках, талановитий його організатор, творець соснового бору на території училища, винахідник садильного «меча» особливої конструкції О.А. Колесов.

1911 року Харківське землеробне училище реорганізовано у середню сільськогосподарську школу з 6-річним строком навчання, яка готувала агрономів для сільських господарств. Потім за рішенням Наркомзему на базі училища був організований Харківський зоотехнікум – спеціалізований зоотехнічний навчальний заклад, який діяв за статутом вищої школи. Строк навчання спочатку становив три, а потім – чотири роки. Випускники зоотехнікуму отримували спеціальність агронома-зоотехніка.

Зі створення часопису «Наукові записки Харківського зоотехнікуму» розпочалася видавнича діяльність закладу. У 1930 році після уніфікації вищої освіти в республіці Харківський зоотехнікум перейменовано у Харківський зоотехнічний інститут з утворенням при ньому факультетів: зоотехнічного, молочарського, індустріалізації м'ясної справи та робітничого. Науково-

допоміжне господарство мало 270 га посівної площі землі, поголів'я корів становило більше 500 голів.

В історію Харківського зоотехнічного інституту (ХЗІ) (1929–1960 роки) вписані славні імена його організаторів і директорів, серед яких особливе місце займає В.В.Мащкевич, директор ХЗІ у 1938–1946 роках. Його діяльність була тісно пов'язана з подіями, які відбувалися в Україні у той період, а саме евакуація інституту до Алма-Ати у вересні 1941 р., відновлювальні роботи після визволення від загарбників студентського містечка у серпні 1943 р. У 50-х роках робота В.В. Мащкевича пов'язана з керівними посадами Міністерства сільського господарства: заступник міністра та міністр сільського господарства України та Радянського Союзу.

Об'єднання двох споріднених вишів відбулося 14 серпня 1960 року за Постановою Ради Міністрів України на базі Харківського зоотехнічного інституту. Директором Харківського зооветеринарного інституту було призначено доктора сільськогосподарських наук, професора М. І. Книгу.

Структура інституту складалася із двох факультетів: зоотехнічного і ветеринарного. Навчальний процес забезпечували 23 кафедри, на яких працювало 153 науково-педагогічних працівників. Об'єднання двох інститутів дало новий імпульс розвитку науки і педагогіки в закладі освіти.

2001 року Харківський зооветеринарний інститут реорганізовано у Харківську державну зооветеринарну академію. Академія – державний заклад вищої освіти IV рівня акредитації, здійснює підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації фахівців за державним замовленням та контрактом в межах компетенції наданої законодавством України та Статутом Академії.

На кінець 2018 року структура Харківської державної зооветеринарної академії була наступною:

- Факультет ветеринарної медицини, який складається з 15 кафедр: ветеринарної репродуктології; анатомії і гістології імені професора

Т.Г. Цимбала; епізоотології та ветеринарного менеджменту; внутрішніх хвороб тварин; гігієни тварин та ветеринарної санітарії; клінічної діагностики та клінічної біохімії; мікробіології, вірусології та імунології; паразитології; патологічної анатомії та розтину тварин; фармакології і токсикології; нормальної і патологічної фізіології тварин; хірургії імені професора І.О. Калашника; хімії та біохімії імені професора О.В. Чечоткіна; іноземних мов; ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини. При факультеті функціонує міжкафедральна навчально-наукова лабораторія молекулярно-генетичних методів досліджень імені П.І. Вербицького.

- Факультет технологій продукції тваринництва та менеджменту. На факультеті функціонує сім кафедр, а саме: генетики, розведення та селекційних технологій; технології кормів і годівлі тварин; технології тваринництва та птахівництва; фізичного виховання; інформаційних систем, проектування та технологій у тваринництві; технологій переробки і стандартизації продуктів тваринництва; менеджменту, економіки та маркетингу.

- Факультет біотехнології та природокористування у своєму складі має чотири кафедри: філософії та суспільних наук; біотехнології імені академіка Ф.І. Осташка; прикладної екології імені О.А. Колесова; прикладної біології, водних біоресурсів і мисливського господарства імені професора О.С. Тертишного.

Усі кафедри очолюються досвідченими і авторитетними науково-педагогічними працівниками згідно з вимогами щодо посадових інструкцій.

Крім цього в структуру академії входять: відділ заочного та дистанційного навчання; відділ міжнародних зв'язків; відділ по роботі з іноземними студентами; навчально-науково-організаційний відділ; центр практичної підготовки та працевлаштування; наукова частина; інститут підвищення кваліфікації; навчально-методичний відділ; підготовче відділення; відділ технічних засобів навчання; канцелярія; служба військового обліку; бухгалтерія; відділ кадрів; юридичний відділ; відділ

охорони праці та пожежної безпеки; відділ видавничих справ; наукова бібліотека; центр культури та виховання; навчально-виробничий центр до складу якого входить десять підрозділів, із них студмістечко, навчальні корпуси; навчально-практичний комплекс тваринництва і рослинництва, навчально-виробничий кінноспортивний комплекс та інші.

1.2. Концепція розвитку та удосконалення Академії

Діяльність Академії здійснюється згідно стратегічного плану подальшого розвитку, власне концепції розвитку, яка розроблена і схвалена вченою радою на період з 2015р. до 2020 р.

Концепція передбачає орієнтовні напрями послідовного удосконалення навчального процесу, наукових досліджень, поліпшення матеріально-технічної бази, формування патріотичних особистостей, професійних фахівців для розв'язання регіональних і глобальних проблем продовольчої безпеки, різних викликів в інформаційних, технологічних, екологічних, соціально-побутових та інших актуальних питань. Ставиться задача створити умови для інноваційного розвитку аграрної освіти, зміцнення професійних якостей випускників, забезпечення їх інтелекту та духовності, виховання в дусі патріотизму та відданості національній науці і освіті.

Узагальнений зміст концепції полягає у наступному:

1.2.1. Загальні питання концепції

Основною метою освітньої діяльності Харківської державної зооветеринарної академії є підготовка (перепідготовка та підвищення кваліфікації) висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору економіки. Академія провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям повної вищої освіти та кваліфікації за широким спектром напрямів науки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром освітньої, наукової та науково-технічної діяльності у Південно-Східному регіоні, має міцну інфраструктуру навчальних, навчально-наукових та наукових підрозділів, відповідний рівень

кадрового і матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

Основними принципами освітньої діяльності Академії є:

- доступність для кожного студента всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються Академією;
- рівність умов для кожного студента щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;
- незалежність освітньої діяльності Академії від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- наступність у навчанні від загальнотеоретичних до професійно-практичних рівнів на основі єдності сучасних поглядів і підходів до підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України;
- постійне вдосконалення змісту навчання, орієнтація на новітні технології та методики навчання, максимальне використання в навчальному процесі сучасних інформаційно-аналітичних систем;
- взаємозв'язок з аграрними навчальними закладами іноземних держав;
- інтеграція освіти та науки у ході освітньої діяльності Академії.

Концепцію освітньої діяльності Академії на період до 2020 року (далі – Концепція) розроблено з метою встановлення стратегічних цілей, основних принципів і завдань щодо подальшого розвитку Академії. Концепція є основою для підготовки комплексної програми заходів щодо її реалізації, спрямована на забезпечення динамічного розвитку навчального закладу.

Стратегічними цілями Концепції є:

- у галузі освіти – утримання лідерських позицій у підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахівців аграрного сектору економіки;
- у науковій діяльності – досягнення статусу самодостатнього науково-дослідного закладу;
- у кадровій політиці – розвиток компетентісних характеристик,

підвищення якісного рівня науково-педагогічного колективу;

- у міжнародному співробітництві – підвищення міжнародного авторитету Академії, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг;

- у галузі інформаційного забезпечення – впровадження у всі сфери діяльності Академії новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення;

- у формуванні активної громадянської позиції – забезпечення гармонійного розвитку особистості на основі поєднання кращих міжнародних, національних і корпоративних традицій;

- в іміджеві політиці – всебічне відображення всіх інноваційних змін Академії, які забезпечуватимуть його позитивне сприйняття громадськістю як навчального закладу нової формації;

- у сфері матеріально-технічного забезпечення – розвиток матеріально-технічної бази відповідно до кращих вітчизняних та міжнародних стандартів.

Основними принципами реалізації Концепції визначено:

- інноваційність;
- системність та безперервність освіти;
- фаховість;
- науковість;
- корпоративне партнерство;
- мобільність.

Основними зовнішніми викликами для Академії є:

- поглиблення процесів глобалізації та їх вплив на загальні тенденції розвитку вітчизняного тваринництва і формування продовольчої безпеки країни;

- інтеграція української аграрної науки та освіти у світовий і європейський науково-освітній простір;

- посилення конкуренції на ринку освітніх послуг;
- скорочення попиту на ринку праці;
- вплив висококваліфікованих фахівців;

- скорочення чисельності випускників вищих аграрних навчальних закладів та зниження рівня якості їх знань.

Нові можливості, які відкриваються перед Академією:

- формування нової моделі Академії, яка забезпечуватиме творчу самореалізацію для наукових і науково-педагогічних працівників, співробітників, студентів, аспірантів, докторантів, та надання йому науково-дослідного статусу закладу науково-дослідного типу;

- доступність до передових наукових і навчальних технологій;

- отримання фінансування на здійснення наукових досліджень і реалізацію освітніх проектів;

- розширення можливостей доступу до інформаційних ресурсів;

- розширення спектра освітніх послуг.

1.2.2. Основні принципи освітньої діяльності Академії:

- нерозривність процесів навчання, науково-дослідницької роботи і виробництва;

- забезпечення конкурентоспроможності завдяки високій гарантованій якості;

- побудова освітніх програм **на комплексній основі** відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій;

- забезпечення єдиного підходу до розроблення освітніх програм всіх рівнів із обов'язковим урахуванням професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання знань, умінь, навичок та компетенцій, термінів та порядку підтвердження отриманих особою кваліфікацій;

- забезпечення належної та об'єктивної оцінки набутої кваліфікації;

- науковий та методично обгрунтований аналіз потреб ринку праці і перспектив розвитку галузі при розробці академічної політики;

- сприяння, у тому числі завдяки організації навчального процесу, набуттю студентами професійної кваліфікації;

- визнання якісної практичної підготовки студентів необхідною умовою здобуття кваліфікацій всіх рівнів;

- сумісність освітніх програм з міжнародними класифікаціями та стандартами вищої освіти;

- забезпечення доступу до освітніх програм Академії людей з особливими фізичними потребами;

- гарантування рівності й доступу до освітніх програм Академії тих груп людей, які через недоліки освітнього характеру, спричинені особистими, соціальними, культурними або економічними обставинами, потребують особливої підтримки для реалізації свого освітнього потенціалу;

- незалежність освітньої діяльності від впливу політичних партій та релігійних організацій;

- активна участь усіх працівників Академії (адміністрації, науково-педагогічних, наукових працівників, навчально-допоміжного, адміністративно-господарського персоналу) у забезпеченні освітньої діяльності Академії;

- залучення всіх категорій працівників Академії та студентів до заходів із забезпечення якості освітніх програм.

1.2.3. Забезпечення якості освіти

Концептуальним напрямом у галузі освіти є утримання лідерських позицій Академії у підготовці фахівців для аграрного сектору економіки України, в тому числі для галузі тваринництва.

Забезпечення європейської якості освіти та подальше входження у світове освітнє середовище здійснюватиметься досягненням таких *стратегічних задач*:

- реалізацією моделі випереджувальної освіти, заснованої на ідеї становлення всебічно розвинутої особистості та її вмінні адаптуватися до швидких змін в аграрному виробництві і суспільних процесах, що сприятиме забезпеченню професійної мобільності та конкурентоспроможності випускників;

- удосконаленням організації і змісту навчально-виховного процесу в напрямі забезпечення європейських стандартів при збереженні культурних традицій України;

- побудовою навчального процесу на принципах гнучкості, адаптивності, економічної ефективності та інноваційності практичної підготовки з орієнтацією на споживачів освітніх послуг.

Досягнення стратегічних задач забезпечується виконанням *основних завдань*:

- переходом на компетентнісну модель підготовки, яка базується на формуванні цілісної системи теоретичних знань та практичних вмінь у вирішенні професійних завдань;

- внесенням інноваційних змін у зміст і методологію освіти – участю у формуванні галузевих стандартів освіти, реалізацією педагогічних інновацій;

- введенням інноваційної гнучкої технології планування та організації навчального процесу, орієнтованої на індивідуалізацію навчання та стимулювання творчої самостійної роботи слухачів, забезпечення високої якості знань;

- удосконаленням змісту навчальних програм на основі впровадження передових технологій ведення тваринництва, вивчення та використання кращих зарубіжних стандартів;

- подальшого розвитку системи безперервної аграрної освіти та підвищення ролі Академії як провідного регіонального науково-методичного центру у системі ступеневої підготовки і підвищення кваліфікації фахівців ветеринарної медицини, технологів тваринництва, біотехнологів;

- удосконаленням методики викладання з урахуванням компетентнісного підходу і критеріїв оцінювання рівня знань та якості організації навчального процесу;

- упровадженням інноваційних технологій та методів навчання, заснованих на досягненнях інформаційних і дистанційних освітніх технологій;

- забезпеченням тісної взаємодії із замовниками при формуванні стандартів вищої освіти;

- активним розвитком магістерських програм із врахуванням вимог ринку праці;

- забезпеченням безперервної практичної підготовки студентів;

- упровадженням інноваційних підходів до мовної підготовки – досягненням необхідного рівня володіння іноземною мовою; започаткуванням практики читання лекцій і проведення занять іноземною мовою; набуттям умінь сприйняття складної спеціальної інформації, здатності формувати нові ідеї та пропозиції;

- забезпеченням варіативності форм навчання, високої якості змістового наповнення навчально-методичних матеріалів.

1.2.4. Забезпечення науково-технічної діяльності

Стратегічними цілями наукової діяльності Академії визначені:

- гармонізація наукових досліджень і підготовки висококваліфікованих кадрів відповідно до пріоритетних напрямів аграрної науки;

- формування нових наукових напрямів і шкіл;

- підвищення якості та інноваційної складової наукових досліджень, збільшення кількості наукових розробок, що мають загальнонаціональне та світове визнання;

- активне залучення та стимулювання припливу творчої молоді в науку, й освіту.

Основними завданнями щодо вдосконалення системи наукової діяльності є:

- створення та розвиток інфраструктури підтримування інноваційної діяльності (наукових лабораторій, експериментальних проблемних груп тощо);

- забезпечення розвитку та створення нових наукових напрямів і шкіл завдяки моніторингу пріоритетних напрямів досліджень аграрної науки щодо проведення фундаментальних і прикладних досліджень;

- коригування напрямів досліджень відповідно до змін світової наукової кон'юнктури та вимог замовників і споживачів;

- підвищення рівня фундаментальних досліджень і прикладних розроблень;

- посилення дослідницької компоненти у програмах підготовки висококваліфікованих фахівців тощо;

- активізація діяльності Академії та її структурних підрозділів у розробленні та реалізації державних цільових і аграрних проектів і програм;

- проведення експертно-аналітичного оцінювання наукових розроблень для вітчизняного тваринництва; формування портфеля замовлень на дослідження;

- подальший розвиток і поглиблення наукового співробітництва завдяки формуванню наукових колективів із наукових та науково-педагогічних працівників Академії, інших вищих аграрних навчальних закладів України, провідних вітчизняних учених та фахівців-практиків у галузі тваринництва для проведення нових, міждисциплінарних досліджень, у тому числі, підготовки спільних наукових праць;

- підвищення наукової активності всіх суб'єктів освітнього процесу та формування нового покоління педагогів-дослідників: поліпшення якості підготовки та захисту дисертаційних досліджень, поліпшення ефективності роботи аспірантури, впровадження ефективної системи стимулювання підготовки та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та доктора філософії;

- організація ефективної роботи спеціалізованих учених рад щодо захисту дисертацій, розширення переліку наукових спеціальностей;

- проведення активної політики трансферу наукових результатів у навчальний процес і професійне середовище, шляхом проведення наукових конференцій, форумів, круглих столів, семінарів, лекцій тощо.

1.2.5. Інноваційні принципи підготовки фахівців

Концептуальні засади підготовки фахівців акредитованих спеціальностей і освітніх програм базуються на положеннях, визначених у

Концепції розвитку економічної освіти в Україні. Концептуальних засадах діяльності та стратегії розвитку Академії і враховують пріоритетні напрями розвитку аграрної економічної науки в умовах інтеграції до світового освітнього простору.

Концептуальні засади та стратегія підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України визначають мету, завдання і заходи її досягнення відповідно до визначених принципів.

Мета: підготовка висококваліфікованих, відповідальних, компетентних, конкурентоспроможних на ринку праці фахівців, які професійно володіють отриманою спеціальністю, здатні до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів, з високим рівнем соціальної та професійної мобільності.

Завдання:

- реалізація академічних та гуманістичних функцій освіти, спрямованих на розвиток високого рівня компетентності особистості з основними елементами національної та загальноєвропейської культури;

- формування та набуття студентами універсальних і практичних знань, вмінь та навичок, які забезпечать високоякісну професійну підготовку майбутніх фахівців - випускників Академії;

- створення сприятливого середовища для самоосвіти, розвитку творчих здібностей (таланту), культури, спорту тощо;

- затучення студентів до наукової роботи з метою підвищення якості теоретичних знань та практичних навичок;

- забезпечення якості освіти студентів та умов для самовдосконалення викладачів.

Інноваційність принципів підготовки фахівців в умовах Академії полягає у наступному:

- науковість* - передбачає розробку базових документів і навчальних матеріалів з урахуванням сучасного рівня розвитку науки для забезпечення формування у студентів самостійності наукового аграрно-економічного мислення, інтеграцію аграрної освіти і наукових досліджень;

• *активність і самостійність у навчанні* - впливає з важливої закономірності пізнавальної діяльності людини (особистості), а отже, потребує з боку викладача мотивації заточення студентів до активної навчальної праці на всіх етапах навчального процесу;

• *інноваційність змісту аграрної освіти* - означає відповідність навчальних матеріалів останнім досягненням аграрної науки та практики, розвиток прогресивних технологій навчання;

• *пріоритетність фундаментальної складової змістовної сутності* навчального процесу;

• *адаптивність* - означає можливість гнучких змін навчально-методичної бази, технологій навчання до змін у науковому та освітньому середовищі, у потребах сучасного ринку праці;

• *практична спрямованість* - передбачає орієнтацію змісту навчально-методичних матеріалів на застосування теоретичних знань і вмінь у професійній діяльності;

• *інтегрованість* - означає поєднання навчального й виховного процесів, урахування міждисциплінарних зв'язків у змісті та структурі навчальних курсів з базових та окремих гуманітарних дисциплін;

• *послідовність (наступність, логічність) навчання* - ґрунтується на тому, що зв'язок, «спадковість» між окремими освітніми ланками визначається як подальший розвиток на наступних рівнях освіти того прогресивного та раціонального, що було досягнуто в розвитку особистості на попередніх ланках;

• *неперервність* - передбачає орієнтацію процесу навчання на поетапне розширення обсягу знань, необхідність «постійного» навчання, обумовленого поповненням та розширенням обсягу інформації.

Визначені принципи формують органічну єдність. Їх дотримання дозволяє забезпечити високий рівень підготовки фахівців, спільної діяльності викладачів і студентів у процесі навчання.

Реалізація стратегії розвитку аграрної освіти можлива лише через впровадження в навчальний процес новітніх освітніх технологій та розвиток викладацької майстерності. Основними напрямками є:

- запровадження програми активних методів навчання, використання інтерактивних, тренінгових методів із широким застосуванням сучасних інформаційних технологій, «опорних» конспектів (за ідеологією: лекція - початковий етап самостійної роботи студента) тощо;

- широке запровадження паралельної освіти, навчання за додатковими освітніми програмами, навчання за інтегрованими планами двох напрямів (спеціальностей) денної та заочної форм;

- реалізація спільно із провідними підприємствами та установами регіону, іноземними університетами-партнерами проектів щодо проходження практики та стажування під час навчання;

- подальше поширення ІТ-технологій для усіх форм навчання, наближення до формату «інформаційної», «електронної» педагогіки, реалізація програм «електронні навчальні ресурси», «кожному студенту - електронні методичні матеріали», розвиток електронної бібліотеки тощо;

- залучення до навчального процесу з проведенням майстер-класів провідних вчених з іноземних та вітчизняних навчальних закладів, спеціалістів-практиків зі значним досвідом;

- підвищення ефективності проведення виробничих практик, розширення форм працевлаштування під час навчання тощо;

- розширення академічної мобільності студентів, зокрема, щодо стажування за кордоном;

- розвиток форм і методів профорієнтації талановитої молоді, у тому числі шляхом залучення її до наукової роботи, спортивних секцій, художньої самодіяльності тощо.

Результатом впровадження інноваційних програм підготовки лікарів ветеринарної медицини, технологів тваринництва, менеджерів, біотехнологів,

фахівців аквакультури та мисливського господарства є високоінтелектуальний фахівець, що має:

- високий загальний інтелектуальний рівень розвитку та базові знання;
- здатність системно аналізувати процеси та явища, опрацьовувати великі обсяги інформації, відокремлювати ключові фактори розвитку цих процесів і явищ;
- вміння використовувати теоретичні знання у вирішенні практичних завдань;
- навички спільної роботи - роботи у команді;
- усвідомлення необхідності постійно підвищувати рівень своєї підготовки, розширювати компетенції, бажання постійно удосконалюватися;
- професійну орієнтацію і професійну здатність;
- комунікативні та лідерські якості;
- навички менеджменту та бізнесової діяльності;
- правову культуру;
- мовну компетентність, (володіння однією або кількома мовами міжнародного спілкування);
- високий рівень громадської свідомості;
- розуміння необхідності співпраці випускників з Академією щодо організації виробничої та переддипломних практик, розвитку госпрозрахункової тематики та інших видів співпраці на комерційній основі.

1.2.6. Кадрова політика та формування інноваційної культури

Домінантною умовою реалізації інноваційного вектора розвитку Академії є його кадрова політика, яка спрямована на досягнення *стратегічних цілей*:

- формування кадрового та інтелектуального потенціалу відповідно до критеріїв та вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;
- досягнення лідерських позицій на ринку професійної освіти та статусу провідного регіонального центру підвищення кваліфікації та перепідготовки

фахівців тваринництва та державних службовців з питань агропромислового комплексу;

- забезпечення високого та якісного рівня кадрового діловодства на основі сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;

- розроблення системи стимулювання та мотивації праці, орієнтованої на об'єктивне оцінювання реалізації конкретних завдань за кінцевим результатом;

- формування інноваційної культури, орієнтованої на творчу діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю та реалізації інноваційного потенціалу особистості.

Система кадрового забезпечення спрямовується на вирішення таких завдань:

- розроблення Програми розвитку кадрового потенціалу Академії, визначення стратегічних показників кадрової політики, створення ефективного механізму її реалізації;

- реалізація основних напрямів Концепції підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Академії;

- підготовка науково-педагогічних працівників в аспірантурі Академії, а також здобування наукового ступеня поза аспірантурою (докторантурою) для забезпечення необхідних критеріїв та вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;

- удосконалення системи рейтингування науково-педагогічних кадрів, проведення професійних конкурсів на кращого науковця, викладача-методиста, куратора навчальної групи тощо; нормативних документів системи оплати праці та стимулювання, систематизації представлення працівників до відзначення нагородами та почесними званнями;

- реалізація комплексу соціальних цільових програм для працівників: поліпшення житлових умов; профілактичне оздоровлення, організація спортивно-оздоровчих заходів, відпочинку тощо.

Основними завданнями щодо формування інноваційної культури є:

- розроблення концептуальної моделі корпоративної інноваційної культури як засобу забезпечення ефективності та конкурентоспроможності на ринку освітніх і наукових послуг;
- упровадження механізмів, методів і алгоритмів перетворення розвитку інноваційної культури на організований, упорядкований та регульований процес з визначеною структурою відносин, правилами поведінки та дій, відповідальністю;
- розроблення механізму формування конструктивного відношення до нововведень;
- створення інноваційної атмосфери в колективі, впровадження прогресивних форм менеджменту інноваційної діяльності;
- інтенсифікація педагогічних інноваційних процесів: зміна стилю професійного педагогічного мислення; здатності генерувати нестандартні ідеї при вирішенні управлінських і професійних завдань.

1.2.7. Стратегія міжнародного партнерства та професійного співтовариства

Для ефективної реалізації міжнародних зв'язків Академія орієнтується на основні пріоритети міжнародного співробітництва в галузі аграрного виробництва і аграрної науки.

Стратегічні цілі міжнародної діяльності Академії:

- зміцнення та розвиток співробітництва з провідними зарубіжними аграрними навчальними закладами;
- досягнення міжнародних стандартів якості надання освітніх послуг;
- збільшення кількості іноземних громадян для підготовки за акредитованими напрямами (спеціальностями);
- участь у проведенні спільних міжнародних навчань.

Забезпечення позиціонування на міжнародному рівні потребує вирішення таких завдань:

- активізації, розширення і підвищення результативності міжнародної наукової співпраці;

- впровадження кращих досягнень закордонних аграрних наукових шкіл та передового наукового досвіду міжнародних партнерів Академії в навчальний процес;

- формування ефективного механізму наукової співпраці факультетів та кафедр Академії з міжнародними партнерами, активне залучення співробітників міжнародних дослідницьких центрів та знаних зарубіжних учених у навчальний процес;

- входження в систему міжнародного науково-інформаційного і комунікаційного простору;

- активне залучення студентів до різних форм міжнародної наукової діяльності;

- активізація публікацій науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових виданнях.

Основними напрямками міжнародного співробітництва у сфері наукової діяльності в Академії на перспективу будуть:

1. Участь у міжнародних програмах та конкурсах на здобуття грантів;
2. Проведення спільних наукових досліджень, технічних і технологічних розробок із провідними закордонними фахівцями в галузі аграрної науки;
3. Взаємний обмін науково і науково-технічної інформацією, використання міжнародних інформаційних фондів та систем;
4. Участь у програмах двостороннього та багатостороннього обміну науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами з метою їх стажування та підвищення кваліфікації;
5. Проведення міжнародних конгресів, симпозіумів, конференцій та виставкових заходів;
6. Проведення спільної видавничої діяльності та обмін науковою друкованою та іншою продукцією;

7. Налагодження прямих багатосторонніх зв'язків між науково-дослідними установами та вищими навчальними закладами в системі аграрної освіти і науки;

8. Організація стажувань і практики за кордоном для студентів і викладачів Академії.

Шляхи реалізації завдань міжнародної діяльності в Академії:

- активізація участі в конкурсах на отримання грантів з різноманітних міжнародних програм;

- збільшення кількості договорів з іноземними вищими навчальними закладами, фірмами тощо;

- запрошення до Академії видатних зарубіжних науковців для інтеграції наукових досліджень;

- збільшення чисельності іноземних студентів, які щорічно навчаються в Академії;

- збільшення кількості вітчизняних студентів для виїздів на закордонну практику та стажування;

- збільшення закордонних стажувань провідних викладачів і аспірантів, для опанування науково-педагогічними технологіями.

1.2.8. Науково-методичне та інформаційне забезпечення

В Академії науково-методичне та інформаційне забезпечення спрямоване на впровадження у всі сфери його діяльності новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення, інтеграції наукової бібліотеки у вітчизняний аграрний інформаційний простір, розвиток і популяризацію видань Академії.

Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців здійснюється відповідно до чинних нормативних актів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, галузевих стандартів вищої освіти і стандартів вищої освіти Академії.

Навчальні плани підготовки магістрів за всіма спеціальностями складено з урахуванням вимог Болонської декларації, сучасних технологій та

досвіду підготовки відповідних фахівців у закордонних аграрних навчальних закладах. Навчальні плани затверджені та погоджені з усіма зацікавленими структурами.

В Академії ефективно впроваджуються новітні технології навчання:

- групові форми навчальної роботи, які навчають колективних методів розроблення та прийняття управлінських рішень в аграрному виробництві, розвивають взаємодопомогу та співробітництво, взаємоконтроль і взаємооцінювання;

- круглі столи, що відтворюють реальні проблемні ситуації, потребують від учасників умінь аналізувати проблеми, вибирати між альтернативами, швидко орієнтуватися в характері виробництва, організовувати, координувати, контролювати роботу інших, брати на себе відповідальність за прийняте рішення;

- проблемне навчання, яке спрямоване на залучення слухачів до вирішення проблемних ситуацій, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю.

Стратегічними цілями Академії у сфері розвитку інформаційного забезпечення є:

- створення мережевого вишого навчального закладу, інформатизація процесу управління для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень;

- забезпечення навчальної, наукової та інших сфер діяльності Академії сучасними інформаційними технологіями;

- формування єдиного інформаційного освітнього середовища та інтеграція у вітчизняний інформаційний простір.

Стратегічні цілі досягатимуться:

- упровадженням і розвитком єдиної корпоративної інформаційної системи, впровадженням провідних інформаційних технологій управління кадрами, знаннями та процесами Академії; інтеграцією усіх програмно-технологічних комплексів у єдину систему для ефективного управління

Академією та раціонального використання інтелектуального потенціалу його працівників; створенням єдиної системи електронного документообігу;

- *інформатизацією процесу навчання* – впровадженням активних методів навчання на базі нових інформаційно-комунікаційних технологій; використанням комп'ютерних технологій для моніторингу та аналізу якості знань, розробленням та апробацією нових методик тестування; розробленням автоматизованих навчальних курсів; створенням медіацентру навчальних курсів для самостійного навчання тощо;

- *формуванням єдиного інформаційного освітнього середовища* – створенням спеціалізованих навчальних WEB-серверів; розвитком WEB-сайта Академії та факультетів; удосконаленням дистанційних освітніх технологій на основі віртуального навчання в режимі он-лайн, відеоконференцій, Інтернет-семінарів тощо;

- *упровадженням автоматизованих інформаційно-пошукових бібліотечних систем* – розвитком системи електронного формування бібліотечних фондів, електронного каталогу книг і періодичних видань бібліотеки, забезпеченням доступу до цифрових засобів масової інформації, національних і міжнародних електронних бібліотек, наукових та інформаційних фондів; упровадженням новітніх програмно-апаратних комплексів підготовки друкованих та електронних видань у РВВ та друкарні Академії; розширенням можливостей доступу студентів і науково-педагогічних працівників до освітніх і наукових інформаційних ресурсів через Інтернет; розвитком механізмів захисту прав інтелектуальної власності та забезпеченням інформаційної безпеки.

1.2.9. Формування активної громадянської позиції

Стратегічним орієнтиром у формуванні активної громадянської позиції є забезпечення гармонійного розвитку особистості завдяки засвоєнню європейських та національних цінностей і сільськогосподарських традицій.

Досягнення поставленої мети буде забезпечуватися вирішенням таких завдань:

- вдосконалення вітчизняного організаційно-методичного забезпечення виховного процесу, вивчення, узагальнення та впровадження кращих надбань міжнародного досвіду організації виховної роботи у процес формування активної громадянської позиції особистості;

- сприяння активному обміну теоретико-методологічними засадами системи національного виховання, новими підходами, формами і методами виховної діяльності завдяки організації й проведенню науково-методичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо;

- сприяння вихованню духовності та культури залученням студентів до участі у заходах вшанування пам'яті ветеранів війни.

1.2.10. Формування іміджевої політики

Іміджева політика, розвиваючи досягнутий рівень представлення Академії, повинна забезпечити його позитивне сприйняття як навчального закладу нової формації, усебічно віддзеркалюючи всі інноваційні зміни.

Іміджева політика спрямовується на досягнення *стратегічних цілей*:

- формування аграрного іміджу та корпоративної культури, створення ефективних моделей іміджу для різних цільових аудиторій;

- формування та просування бренду Академії;

- створення та розвиток аграрних друкованих і електронних видань.

Досягнення стратегічних цілей здійснюється виконанням завдань організаційного, координаційного управління та контролю:

- позиціонування Академії як лідера на ринку освітніх та навчальних послуг в галузі тваринництва;

- формування позитивного інноваційного іміджу Академії – інформування всіх цільових груп громадськості щодо його місії, довготривалих цілей, політики, програм і завдань; популяризація бренду Академії на національному, регіональному, державному та міжнародному рівнях;

- використання мережі Інтернет як ефективного інформаційно-комунікаційного каналу, розвиток і супровід сайту Академії у глобальному інформаційному середовищі;

- організація PR-діяльності, спрямованої на різні цільові аудиторії завдяки використанню традиційних та інноваційних комунікаційних каналів;
- планування і здійснення рекламної діяльності Академії – вивчення сегментів ринку, на яких планується рекламувати освітні послуги і наукову продукцію; визначення цілей та розробка основних ідей рекламних кампаній; визначення типів носіїв реклами та їх оптимальне поєднання (газети, журнали, рекламні ролики тощо);
- удосконалення концепцій і сценаріїв проведення спеціальних заходів Академії (для зовнішніх і внутрішніх аудиторій).

1.2.11. Розвиток матеріально-технічної бази

Розвиток і реалізація освітніх програм потребує формування міцної матеріально-технічної бази, яка відповідає сучасним міжнародним стандартам, що визначено *стратегічною метою* Концепції інноваційного розвитку Академії.

Для досягнення стратегічної мети необхідно виконати *такі завдання у сфері матеріально-технічного забезпечення*:

- розвиток об'єктів соціальної інфраструктури, спортивно-оздоровчого комплексу Академії, структурних підрозділів та науково-навчальної бази рослинництва і тваринництва;
- упровадження сучасного бібліотечного обладнання для розвитку проекту електронної бібліотеки;
- дотримання відповідності ліцензійних та акредитаційних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;
- упровадження нових і модернізація діючих лінгфонних аудиторій для вивчення іноземних мов з урахуванням інноваційних методів навчання;
- оновлення інформаційної та телекомунікаційної інфраструктури;
- поліпшення житлово-побутових умов студентів, модернізація гуртожитків, розширення пунктів харчування, тощо.

1.2.12. Нормативно-правове, організаційне та фінансове забезпечення реалізації Концепції

Концептуальні положення діяльності Академії базуються на Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Статуту Академії, а також основах фінансового, аграрного, земельного, екологічного, господарського, договірних прав України.

Організаційно-фінансове забезпечення реалізації Концепції передбачає:

- подальшу диверсифікацію, багатоканальність фінансування;
- виконання інноваційних, інвестиційних, грантових навчальних та наукових проектів;
- участь у різноманітних програмах міжнародного, загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів;
- пошук механізмів зацікавлення до співпраці бізнесу;
- надання консультативних послуг, проведення тренінгів, семінарів, комерціалізація надання зовнішніх інформаційних послуг тощо.

Фінансове забезпечення реалізації Концепції здійснюватиметься за рахунок бюджетних коштів (загальний і спеціальні фонди) та із залученням коштів суб'єктів господарювання різних форм власності, та інших джерел не заборонених законодавством України.

Реалізація заходів програми розвитку Академії забезпечить підвищення її конкурентоспроможності на внутрішньому й зовнішніх ринках з надання наукових і освітянських послуг.

РОЗДІЛ 2

КАДРОВА ПОЛІТИКА АКАДЕМІЇ

Згідно штатного розпису в Академії станом на 01.01.2018 року працює 480 осіб, з них 452 – основні працівники, з яких 295 осіб - жінки (65,3 %).

За три останні роки структура та динаміка змін чисельності персоналу за посадовими ознаками наведена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Динаміка і структура персоналу Академії за 2016-2018 роки, осіб

Посади персоналу	2016 рік		2017 рік		2018 рік		Співвідношення 2018 до 2016, %
	Чисельність	Питома вага, %	Чисельність	Питома вага, %	Чисельність	Питома вага, %	
Адміністративно-управлінський персонал	88	17,3	86	19,0	87	19,3	98,9
Науково-педагогічні працівники	203	39,8	186	41,2	190	42,0	93,6
Навчально-допоміжний персонал	53	10,4	46	10,2	48	10,6	90,6
Обслуговуючий персонал	166	32,5	133	29,5	127	28,1	76,5
Всього	510	100	451	100	452	100	88,6

Дані таблиці 2.1 свідчать, що за три останні роки спостерігається тенденція зменшення чисельності персоналу за всіма категоріями. В цілому зменшення складо 11,4 %. Найбільше зменшилась чисельність обслуговуючого персоналу – на 23,5 %, на 9,4 % зменшилась чисельність навчально-допоміжного персоналу і на 6,4 % науково-педагогічних працівників. Основними причинами скорочення чисельності персоналу є зменшення кількості студентів, що призводить до зміни структури персоналу. У 2018 році в порівнянні з 2016 роком питома вага адміністративно-обслуговуючого персоналу збільшилась на 2,0 % і складо 19,3 %, науково-педагогічних

працівників збільшилась на 2,2 % і склала 42,0 %, навчально-допоміжного персоналу збільшилось лише на 0,2 % і склала 10,6 %, в той же час питома вага обслуговуючого персоналу зменшилась на 4,4 % і склала 28,1 %.

Більш наочно динаміка змін чисельності і структури штатних співробітників у 2018 році відображена в рисунках 2.1 і 2.2.

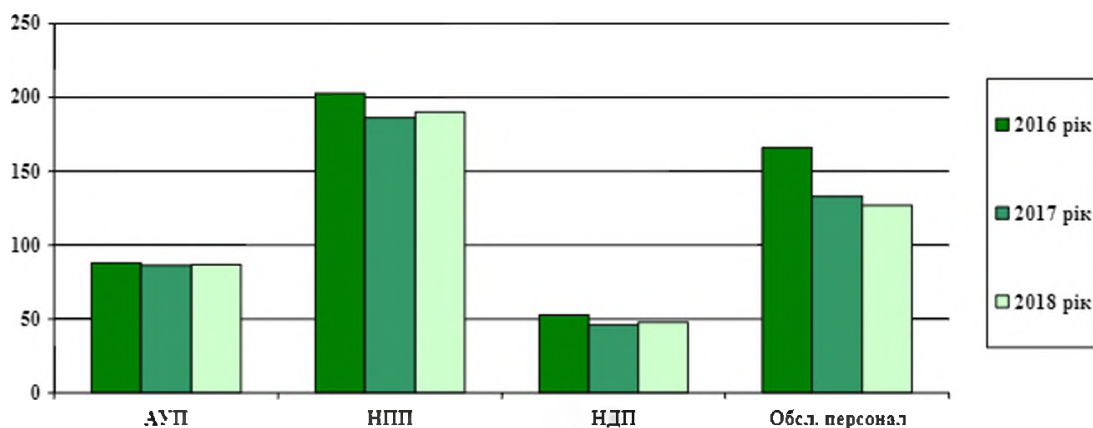


Рис. 2.1. Динаміка змін чисельності штатних співробітників за 2016-2018 роки

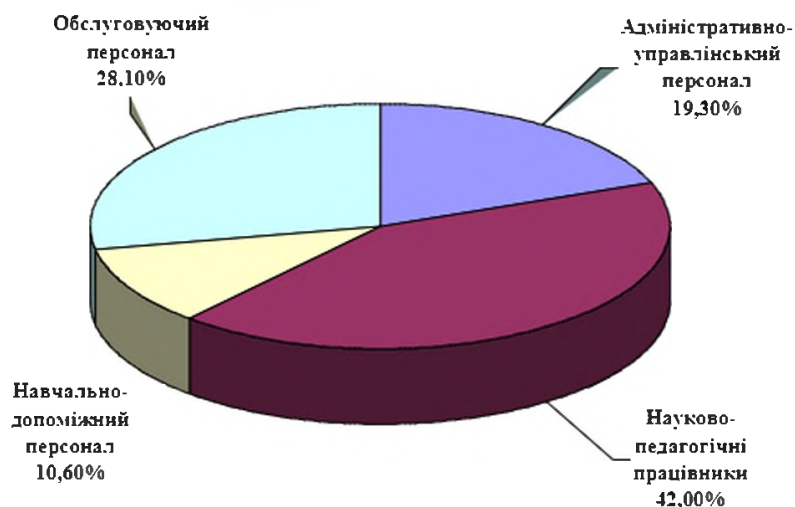


Рис. 2.2. Структура штатних співробітників за 2018 рік

У 2018 році повну вищу освіту мають – 387 осіб (85,6 %), неповну та базову вищу – 65 осіб (14,4 %).

Штатним розписом з 01.01.2018 року затверджено штат у кількості 532,0 ставок, у тому числі 350,5 ставки - за загальним фондом, 181,5 ставок – за спеціальним фондом, з них професорсько-викладацький склад становить 184,4 ставок, в тому числі 101,4 ставки за загальним фондом та 83,0 ставки за спеціальним фондом.

В цілому за звітний рік в Академії працювало 208 науково-педагогічних працівників, чисельність науково-педагогічних працівників за науковим ступенем і вченим званням наведена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Чисельність науково-педагогічних працівників за науковим ступенем і вченим званням у 2018 році, осіб

Показники	Загальна чисельність	Науковий ступінь		Вчене звання		
		КН	ДН	Професор	Доцент	СНС
Всього науково-педагогічних працівників	208	127	27	21	103	6
Основні працівники	190	119	22	17	100	5
Зовнішні сумісники	18	8	5	4	3	1

Із даних таблиці 2.2. видно, що чисельність науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь доктора наук складає 27 осіб, з них 22 особи (11,6 %) - штатні працівники, кандидати наук - 127 осіб із яких 119 штатні особи (62,6 %). Вчене звання професора мають 21 особа, з них 17– штатних (8,95 %), доцента – 103 особи, з них 100 осіб (52,63 %) - штатні.

Серед науково-педагогічних працівників працюють дев'ять дійсних членів (академіків і член-кореспондентів) НААН та УАН України, два лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, один лауреат премії Української академії наук, шість науково-педагогічних працівників мають державні почесні звання: «Заслужений працівник освіти України»; «Заслужений працівник ветеринарної медицини України»; «Заслужений

працівник фізичної культури і спорту України»; «Заслужений діяч науки і техніки України» та інші.

З 26 кафедр 15 очолюються докторами наук, вчене звання професора мають 13 завідувачів кафедр.

У 2018 році два науково-педагогічних працівники (Рижкова Таїса Миколаївна та Слюсаренко Дмитро Вікторович) успішно захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, один науково-педагогічний працівник (Ігнат'єва Тетяна Михайлівна) отримала диплом кандидата наук. Один співробітник (Маслак Юлія Вікторівна) у 2018 році отримала вчене звання доцента.

У 2018 році була призначена іменна стипендія Харківської обласної державної адміністрації в галузі науки в номінації «Аграрні науки» доценту кафедри клінічної діагностики та клінічної біохімії Академії, обдарованому молодому науковцю Вікуліній Галині Вікторівні.

В цілому необхідно визнати, що кадровий потенціал Академії є достатньо кваліфікованим, який забезпечує підготовку фахівців на рівні галузевих стандартів та державних вимог.

Науково-педагогічні працівники, спеціалісти, працівники робітничих професій періодично підвищують свою кваліфікацію та проходять стажування шляхом навчання в навчальних закладах різних типів, навчальних комбінатах, професійно-технічних училищах, на умовах передових сільськогосподарських підприємств, в науково-дослідних інститутах тощо.

Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється не частіше, ніж один раз на п'ять років.

Підвищення кваліфікації (стажування) є обов'язковою умовою проходження чергової атестації педагогічних працівників та обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору, контракту з науково-педагогічним працівником.

Протягом минулого року 21 науково-педагогічний працівник Академії підвищив кваліфікацію та пройшов стажування в різних закладах освіти. Ці дані наведені у додатку 1.

У 2018 році з Академії звільнилось 70 працівників, у тому числі 56 основні, з яких вісім осіб – науково-педагогічні працівники. Протягом 2018 року в Академію прийнято на роботу 66 працівників, у тому числі 57 основні, з яких 12 осіб – науково-педагогічні працівники.

Таким чином, протягом звітнього року спостерігається зменшення чисельності персоналу, що пов'язано зі зменшенням чисельності студентів.

Для покращення якісного складу науково-педагогічних працівників необхідно крім профорієнтаційної, провести кропітку роботу над кадровим резервом Академії та заохоченням молодих викладачів до наукової діяльності.

РОЗДІЛ 3

ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Академія здійснює надання освітніх послуг на трьох рівнях: підготовка до вступу, підготовка фахівців, підвищення кваліфікації.

Підготовкою до вступу займається підготовче відділення.

Підготовку фахівців забезпечують три факультети: ветеринарної медицини, технологій продукції тваринництва та менеджменту й факультет біотехнології та природокористування.

Післядипломна підготовка (підвищення кваліфікації) здійснюється в Інституті підвищення кваліфікації.

Для організації освітнього процесу в Академії функціонують наступні структурні підрозділи:

- **навчально-науково-організаційний відділ**, задачами якого є планування та організація управління навчальною діяльністю, участь у плануванні науково-методичної діяльності, здійснення контролю за якістю та ефективністю навчального процесу;

- **навчально-методичний відділ**, основними завданнями якого є: інформаційно-аналітичний моніторинг стану забезпечення освітніх послуг за різними освітніми програмами необхідною документацією, навчально-методичною літературою; повнота відповідності освітніх програм чинним державним стандартам та міжнародним усталеним вимогам (Болонська система); надання консультацій співробітникам підрозділів Академії щодо прийомів сучасного методичного забезпечення освітнього процесу та якості вищої освіти, в тому числі при ліцензуванні та акредитації освітніх програм;

- **відділ заочного та дистанційного навчання**, який організовує навчальну роботу за ліцензованими напрямками та спеціальностями за заочною формою навчання;

- **відділ по роботі з іноземними студентами**: здійснює підготовку до вступу на навчання та координує підготовку фахівців іноземних країн з

мовних питань, проживання, реєстрації, канікулярного періоду, відпочинку та інших;

- **центр культури та виховання:** метою діяльності центру є підвищення якості виховного процесу та створення сприятливих умов для розвитку особистості і творчої самореалізації студентства;

- **центр практичної підготовки та працевлаштування:** робота центру спрямована на організацію навчальних та виробничих практик студентів усіх факультетів Академії та сприяння працевлаштуванню випускників Академії;

- **відділ технічних засобів навчання:** забезпечує адміністрування комп'ютерних мереж Академії, інформаційну безпеку, впроваджує та супроводжує ІНТЕРНЕТ технології в підрозділах Академії;

- **підготовче відділення:** займається роботою по забезпеченню контингенту абітурієнтів, підготовкою слухачів до складання тестів ЗНО і вступу до Академії, координує роботу по налагодженню зв'язків з районними відділами освіти, школами з метою професійної орієнтації;

- **наукова бібліотека:** основними завданнями є забезпечення повного, якісного і оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників.

3.1. Умови прийому на навчання

Фундаментальним аспектом освітньої діяльності є профорієнтаційна робота та формування контингенту студентів. Вступна кампанія до Академії 2018 року проводилася на підставі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 жовтня 2017 року № 1378 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14 листопада 2017 року за № 1397/31265, Правил прийому на навчання до Харківської державної зооветеринарної академії затверджених вченою радою 30 листопада 2017 року (протокол № 14) та інших чинних нормативно-правових документів.

Підставою для оголошення прийому до Академії для здобуття вищої освіти є ліцензія Міністерства освіти і науки України та затверджені вченою радою Правила прийому на навчання.

На навчання до Академії приймаються громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, та особи, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах, і які виявили бажання здобути вищу освіту.

У 2018 році Академія здійснювала прийом вступників для підготовки фахівців:

- На основі повної загальної середньої освіти (11 класів) за спеціальностями - **для здобуття ступеня «Бакалавр»:** «Менеджмент (денна та заочна форма навчання); «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» (денна та заочна форма навчання); «Біотехнології та біоінженерія» (денна та заочна форма навчання); «Водні біоресурси та аквакультура» (денна та заочна форма навчання); «Лісове господарство» (денна та заочна форма навчання); - **для здобуття ступеня «Магістр»** (денна форма навчання): «Ветеринарна медицина»; «Лабораторна діагностика хвороб тварин»; «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».

Конкурсний відбір вступників, які вступали до Академії на основі повної загальної середньої освіти, здійснювався за оцінками сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів з урахуванням середнього балу додатку до атестату та балів за особливі успіхи у навчанні.

- На основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст за спеціальностями - **для здобуття ступеня «Бакалавр»:** «Менеджмент (денна та заочна форма навчання); «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» (денна та заочна форма навчання); «Водні біоресурси та аквакультура» (денна та заочна форма навчання); «Лісове господарство» (денна та заочна форма навчання); - **для здобуття ступеня «Магістр»** (денна

форма навчання): «Ветеринарна медицина»; «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».

Конкурсний відбір вступників, які вступають до Академії на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста здійснюється за результатами вступних фахових випробувань з урахуванням середнього балу додатку до диплома молодшого спеціаліста.

- На основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - **для здобуття ступеня «Магістр»:** «Менеджмент (денна та заочна форма навчання); «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» (денна та заочна форма навчання); «Біотехнології та біоінженерія» (денна та заочна форма навчання); «Водні біоресурси та аквакультура» (денна та заочна форма навчання); «Лісове господарство» (денна та заочна форма навчання); «Ветеринарна медицина» (денна форма навчання); «Лабораторна діагностика хвороб тварин» (денна форма навчання); «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» (денна форма навчання).

Конкурсний відбір вступників, які вступають до Академії на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) здійснюється за результатами вступних випробувань з іноземної мови та фахового вступного випробування з урахуванням середнього балу додатку до диплому про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний рівень).

Прийом заяв і документів на навчання вступників за освітніми ступенями бакалавра і магістра проводився:

- на денну форму навчання з 12 по 26 липня;
- на заочну форму навчання у два етапи: перший з 14 серпня по 3 вересня, а другий з 3 жовтня по 18 жовтня.

Всі вступники при вступі на основі повної загальної середньої освіти за денною та заочною формою навчання подавали заяви на участь у конкурсному відборі до Академії лише в електронній формі, крім осіб, які мають спеціальні умови на участь у конкурсному відборі.

Вступники мали право подати до семи заяв на місця державного замовлення в закритих (фіксованих) та відкритих конкурсних пропозиціях не більше ніж з чотирьох спеціальностей. Підчас подання заяви про участь у конкурсному відборі вступник зазначає у кожній заяві пріоритетність від одного до семи (де перша є найвищою пріоритетністю).

Подання заяв на контрактні пропозиції для участі в конкурсі на місця за кошти фізичних або юридичних осіб не обмежується. Окрім того, у 2018 році для вступу приймалися сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання 2016, 2017 та 2018 років з трьох предметів (третій предмет встановлюється на вибір вступника). При цьому оцінки з іноземних мов враховувались тільки за сертифікатами зовнішнього незалежного оцінювання за 2018 рік.

Академія допускала до участі в конкурсі вступників, які подали сертифікати з балами від 100 до 200.

Особи, які вступали до Академії на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, зараховувалися за скороченим терміном навчання, за спорідненою спеціальністю - на бюджетну та контрактну форму навчання, за неспорідненою спеціальністю лише за контрактною.

3.2. Формування контингенту студентів

Вступна кампанія 2018 року проводилася з метою поліпшення якісного складу вступників, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу. Керівництвом Академії, кафедрами та приймальною комісією протягом року проведена значна та різнопланова робота.

Вперше у 2018 році до Академії здійснювався прийом на навчання за ступенем магістр зі спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина» та 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст.

Кількість поданих заяв на перший курс для здобуття ступеня бакалавра (магістра ветеринарного спрямування) на денну та заочну форму навчання у порівнянні з 2017 роком збільшилося на 178 заяв. Варто відзначити, що у

2018 році кількість випускників 11-х класів зменшилось на 4 % у порівнянні з минулим роком.

У 2018 році для здобуття ступеня бакалавра (магістра ветеринарного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти та на основі освітньо-кваліфікаційного рівня (молодший спеціаліст) було подано –**1246** заяв на денну і **51** заява на заочну форми навчання; для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) було подано –**374** заяви на денну і - **62** заяви на заочну форму навчання; для здобуття ступеня бакалавра на основі раніше здобутого освітнього рівня (друга вища освіта) було подано -**16** заяв на денну і - **28** на заочну форму навчання.

Динаміка по кількості поданих заяв до Академії у 2014-2018 рр. подана в таблицях 3.1. та 3.2.

Таблиця 3.1

Кількість поданих заяв за освітнім ступенем бакалавр (магістр ветеринарного спрямування) в 2014 - 2018 рр.

Роки	Форми навчання						Разом за денною і заочною формою (2-5)
	денна			заочна			
	всього	на основі повної загальної середньої освіти	на основі молодшого спеціаліста	всього	на основі повної загальної середньої освіти	на основі молодшого спеціаліста	
2014	1243	1108	135	38	26	12	1281
2015	951	826	125	15	1	14	966
2016	1487	1359	131	29	3	23	1516
2017	1134	1023	111	29	10	19	1163
2018	1262	1110	152	79	62	17	1341

Таблиця 3.2

Кількість поданих заяв за освітнім ступенем магістр в 2014 - 2018 рр.

Роки	Форми навчання						Разом за денною і заочною формою (2-5)
	денна			заочна			
	всього	магістр	спеціаліст	всього	магістр	спеціаліст	
2014	588	523	65	50	17	33	638
2015	390	380	10	35	31	4	425
2016	294	294	-	42	42	-	336
2017	343	343	-	57	57	-	400
2018	374	374		62	62	-	436

Як видно з даних таблиць найбільше заяв подано у 2018 році на основі повної загальної середньої освіти на спеціальність «Ветеринарна медицина» – 633.

На інші спеціальності подано заяв: «Біотехнології та біоінженерія» - 143, «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» – 84, «Ветеринарна медицина» (спеціалізація «Лабораторна діагностика хвороб тварин»)- 79, «Менеджмент» – 55, «Водні біоресурси та аквакультура» – 42, «Лісове господарство» - 31, «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» - 27.

Державне замовлення Академією в 2018 році виконано у повному обсязі (таблиці 3.3; 3.4; 3.5)

Таблиця 3.3

Виконання державного замовлення за освітнім ступенем бакалавр та магістр (на основі повної загальної середньої освіти)

Спеціальність	Обсяг державного замовлення	Зараховано	
		Осіб	%
1	2	3	4
Ветеринарна медицина	54	54	100
Ветеринарна медицина (спеціалізація: лабораторна діагностика хвороб тварин)	7	7	100
Технологія виробництва і переробки продукції тварини	17	17	100

Продовження табл. 3.3

1	2	3	4
Лісове господарство	3	3	100
Водні біоресурси та аквакультура	1	1	100
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	0	0	0
Менеджмент	0	0	0
Біотехнології та біоінженерія	0	0	0
Всього	82	82	100

Таблиця 3.4

Виконання державного замовлення за освітнім ступенем бакалавр (на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст)

Спеціальність	Обсяг державне замовлення	Зараховано	
		Осіб	%
Ветеринарна медицина	28	28	100
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	7	7	100
Менеджмент	2	2	100
Водні біоресурси та аквакультура	2	2	100
Лісове господарство	5	5	100
Разом	44	44	100

Таблиця 3.5

Виконання державного замовлення за освітній ступенем магістр (на основі ступеня бакалавра)

Спеціальність	Обсяг державного замовлення	Зараховано	
		Осіб	%
Ветеринарна медицина	48	48	100
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	29	29	100
Біотехнології та біоінженерія	5	5	100
Водні біоресурси та аквакультура	5	5	100
Лісове господарство	4	4	100
Менеджмент	3	3	
Разом	94	94	100

Таблиця 3.6

**Конкурс на місця державного замовлення у 2018 році
на перший курс бакалавра (магістра ветеринарного спрямування)
на основі повної загальної середньої освіти**

Спеціальність	Заяви	Рекомендовано на місця державного замовлення (за даними ЄДЕБО)	Конкурс на місця державного замовлення
Ветеринарна медицина	600	80	7,5
Ветеринарна медицина (спеціалізація: Лабораторна діагностика хвороб тварин)	79	10	7,9
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	84	23	3,6
Лісове господарство	31	5	6,2
Водні біоресурси та аквакультура	42	6	7,0
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	27	0	0
Біотехнології та біоінженерія	141	0	0
Менеджмент	54	0	0

На місця державного замовлення (таблиця 3.6) найвищим був конкурс за спеціальностями: «Ветеринарна медицина (спеціалізація: Лабораторна діагностика хвороб тварин – 7,9)»; «Ветеринарна медицина – 7,5» та «Водні біоресурси та аквакультура – 7,0», що зумовлено, зокрема, відносно незначною кількістю місць за державним замовленням на ці спеціальності.

За спеціальностями: «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»; «Біотехнології та біоінженерія»; «Менеджмент» рекомендації на місця державного замовлення (за даними ЄДЕБО) відсутні.

Найвищі конкурсні бали зарахованих на місця державного замовлення (без врахування балів вступників поза конкурсом) складали: **194,00** – зі спеціальностей «Ветеринарна медицина», **164,01** – «Лабораторна діагностика хвороб тварин», **152,93** - «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Загалом зараховано до Академії 17 осіб з конкурсним балом від 175 до 200 балів, 57 осіб – від 150 до 175 балів, 68 осіб – від 125 до 150 балів та 12 осіб – від 100 до 125 балів.

Найнижчі прохідні бали при зарахуванні до Академії зафіксовані зі спеціальностей: «Ветеринарна медицина»- **115,05**; «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» – **115,87**; «Водні біоресурси та аквакультура» – **118,32**.

У 2018 році до Академії на різні рівні та форми навчання зараховано 716 осіб, що на 5,9 % більше у порівнянні з минулим роком (табл.3.7).

Серед зарахованих на навчання на денну форму навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра ветеринарного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти: 2 сироти; 1 дитина інвалід віком до 18 років; 3 медалісти; 22 особи – сільська молодь, які зареєстровані в селах.

Таблиця 3.7

Кількість зарахованих до Академії

Освітній ступінь	Всього	Денна форма навчання		Всього	Заочна форма навчання		Всього	Іноземні громадяни на денну форму навчання	Разом
		на місці державного закладу освіти	за кордоном фізичних та юридичних осіб		на місці державного закладу освіти	за кордоном фізичних та юридичних осіб			
На основі повної загальної освіти									
Бакалавр	32	21	11	8	-	8	-	-	40
Магістр	122	61	61	-	-	-	36	36	158
На основі освітнього-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста									
Бакалавр	66	44	22	16	1	15	-	-	82
Магістр	48	-	48	-	-	-	-	-	48
На основі ступеня бакалавра									
Магістр	280	94	186	58	12	46	7	7	345
На основі здобутого освітнього рівня(друга вища освіта)									
Бакалавр	16	-	16	27	-	27	-	-	43
Всього	564	220	344	109	13	96	43	43	716

Зарахування протягом останніх п'яти років як на денну так і на заочну форму навчання коливається. Динаміка зарахованих до Академії у 2014 – 2018 рр. наведені в таблицях 3.8; 3.9; 3.10.

Таблиця 3.8

Кількість осіб, зарахованих на навчання за всіма ступенями в 2014-2018 рр.

Роки	Всього	Денна	Заочна
2014	696	619	77
2015	583	534	49
2016	589	524	65
2017	676	592	84
2018	716	607	109

Таблиця 3.9

Кількість осіб, зарахованих на навчання за всіма ступенями на місця державного замовлення в 2014-2018 рр.

Роки	Всього	Денна	Заочна
2014	490	454	36
2015	356	347	9
2016	318	298	20
2017	249	236	13
2018	233	220	13

Таблиця 3.10

Кількість осіб, зарахованих на навчання за всіма ступенями за кошти фізичних та юридичних осіб в 2014-2018 рр.

Роки	Всього	Денна	Заочна
2014	206	165	41
2015	227	187	40
2016	271	226	45
2017	427	356	71
2018	483	387	96

Як видно з таблиці 3.8. у 2018 році кількість осіб зарахованих на навчання за всіма ступенями перевищує 2014-2017 роки. таке перевищення відбулось за рахунок збільшення кількості осіб зарахованих на навчання за всіма ступенями за кошти фізичних та юридичних осіб (табл. 3.10) у 2018 році на 134.5 % більше ніж у 2014 році. в той же час на місця державного замовлення (табл. 3.9) у 2018 році на 52.5 % менше ніж у 2014 році.

Вступна кампанія 2018 року відзначилася прозорістю та відкритістю, якісним інформаційним супроводом абітурієнтів, доведенням державного замовлення на конкурсній основі відповідно до потреб ринку.

3.3. Організація навчально-методичної роботи

Методична робота є важливою складовою навчально-виховного процесу й спрямована на вирішення завдань з підвищення якості підготовки фахівців на основі комплексного підходу до вдосконалення змісту, організації й методів навчання.

3.3.1. Загальні положення

Методична робота планується методичними радами факультетів в контексті змісту підготовки фахівців за відповідними напрямками і спеціальностями.

Методична робота є складовою індивідуального плану роботи кожного науково-педагогічного працівника Академії.

До методичної роботи відноситься: підготовка до видання підручників, навчальних посібників, довідників для навчальних цілей, методичних рекомендацій, вказівок, робочих зошитів, прописів виконання лабораторних робіт, наочних навчальних посібників, презентаційного навчального матеріалу, написання й видання курсів лекцій, виготовлення препаратів, муляжів, навчальних стендів, підготовка типових і робочих навчальних планів, навчальних програм, написання положення про регламентацію навчальної роботи та інше. що безпосередньо пов'язане з навчальним процесом.

Методична робота обліковується за фактичними витратами часу на її виконання згідно положення про планування та облік роботи професорсько-викладацького складу.

Кожний науково-педагогічний працівник Академії щорічно звітує за виконаний обсяг методичної роботи в індивідуальному плані-звіті, який розглядається на засіданні кафедри і затверджується її завідувачем.

Основними напрямками методичної роботи є:

- перспективне та поточне планування навчально-методичної роботи;
- створення навчально-методичних комплексів з дисциплін і спеціальностей згідно із сучасними вимогами до рівня підготовки фахівців;
- удосконалення навчальних планів і програм підготовки фахівців;
- вивчення обсягу й змісту самостійної роботи студентів, вироблення методичних рекомендацій із планування, організації й контролю самостійної роботи студентів;
- методичне забезпечення єдності навчального процесу і наукових досліджень;
- організація академічної системи підвищення педагогічної майстерності молодих викладачів, аспірантів і наукових співробітників;
- методична допомога в роботі кураторів академічних груп;
- аналіз забезпеченості навчального процесу навчально-методичною літературою, формування поточних планів видання підручників, навчальних і методичних посібників і вказівок;
- вивчення, узагальнення й поширення позитивного досвіду навчально-методичної роботи, передових прийомів і методів проведення навчальних занять і організаційних форм навчання;
- аналіз загальних і специфічних питань методики викладання;
- організація й проведення науково-методичних конференцій і конкурсів з науково-методичної діяльності;

- проведення науково-методичних досліджень з актуальних для Академії й вищої школи проблем.

Діяльність в основному спрямована на теоретичну розробку питань змісту й технології навчання, а також на аналіз і запровадження рекомендацій, направлених на покращення науково-методичного забезпечення навчального процесу.

Організація навчально-методичної роботи проводиться на рівні Академії (навчально-методичний відділ), факультетів (методичні ради факультетів) та кафедр (методична робота кафедр).

3.3.2. Основи діяльності навчально-методичного відділу

Навчально-методичний відділ є структурним підрозділом Академії, що здійснює координацію та контроль за організацією навчально-методичної роботи в Академії.

Навчально-методичний відділ створений відповідно до наказу ректора Академії №233 к від 12.12.2016 р. і є елементом системи забезпечення якості освіти. Навчально-методичний відділ керується у своїй роботі Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про засади державної мовної політики», Національною доктриною розвитку освіти, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, іншими нормативно-правовими документами, які регламентують діяльність у галузі освіти, Статутом Академії, Правилами внутрішнього розпорядку Академії, наказами, розпорядженнями та відповідним положенням.

Безпосереднє керівництво роботою навчально-методичного відділу здійснює його начальник, який призначається та звільняється з посади наказом ректора Академії.

Штатний розпис навчально-методичного відділу затверджує ректор Академії. Працівники навчально-методичного відділу є учасниками

освітнього процесу. Права та обов'язки працівників навчально-методичного відділу визначаються посадовими інструкціями, розробленими начальником навчально-методичного відділу та затвердженими ректором Академії.

Основними завданнями навчально-методичного відділу є: науково-методична організація освітнього процесу; підвищення ефективності освітнього процесу та якості підготовки фахівців; надання консультацій з підготовки і проходження ліцензійної та акредитаційної експертизи напрямів підготовки, спеціальностей та освітніх програм Академії; моніторинг стану дотримання в Академії Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та виконання державних вимог щодо акредитації; координація навчально-методичної роботи факультетів і кафедр Академії; розробка рекомендації щодо впровадження в освітній процес нових освітніх технологій; участь у плануванні роботи Академії, вченої ради Академії, ректорату з питань ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, акредитації напрямів підготовки спеціальностей, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; підготовка науково обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення навчально-методичної роботи з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду; організація та участь у здійсненні контролю за виконанням ухвал вченої ради Академії, ректорату з питань ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, консультування щодо акредитації напрямів підготовки, спеціальностей, освітньо-професійних програм, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; розробка рекомендацій щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; організація та проведення виробничих нарад з питань ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, акредитації напрямів підготовки спеціальностей та освітніх програм, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; розробка заходів з підготовки кафедр Академії до нового навчального року (з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу); співпраця з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Акредитаційною комісією України,

іншими структурами Міністерства освіти і науки України, науково-методичними відділами обласних, міських, районних відділів освіти та вищих навчальних закладів; наповнення офіційної сторінки навчально-методичного відділу на сайті Академії; науково-методичний супровід діяльності підрозділів Академії з питань змісту освіти, змісту навчання, системи діагностики та технологій навчання; унормування вимог щодо структури та змісту навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; удосконалення підходів щодо побудови навчальних планів, структури, послідовності викладання дисциплін; укладання та надання науково-педагогічним працівникам кафедр Академії методичних рекомендацій щодо формування навчальних та робочих навчальних програм, інших складових навчально-методичних комплексів дисциплін; аналіз стану навчально-методичної документації, її відповідності навчальним планам, навчальним та робочим навчальним програмам; організація внесення змін до навчальних планів підготовки фахівців, навчальних та робочих навчальних програм (на виконання наказів та розпоряджень Міністерства освіти і науки України, з урахуванням найновіших наукових досягнень); організація вдосконалення структурно-логічних схем підготовки фахівців; надання консультативної, практичної та методичної допомоги науково-педагогічним працівникам Академії; вивчення та поширення досвіду роботи інших закладів вищої освіти з питань навчально-методичної роботи; проведення систематичної роботи щодо впровадження в освітній процес прогресивного педагогічного досвіду з питань навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; моніторинг наявності стандартів вищої освіти, контроль за реалізацією деканатами та кафедрами планів навчально-методичної роботи та виконанням індивідуальних планів роботи викладачів з питань науково-методичної роботи; організація розроблення, оновлення, вдосконалення навчально-методичних комплексів дисциплін; перевірка повноти та якості навчально-методичних комплексів дисциплін; проведення експертизи інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

контроль за наявністю (у відповідності до затвердженого переліку навчально-методичної документації), станом та зберіганням навчально-методичної документації на кафедрах, у деканатах.

3.3.3. Основи діяльності методичних рад факультетів

До складу методичних рад факультетів входять декани, їх заступники з питань навчально-методичної роботи, завідувачі кафедр, найбільш досвідчені і кваліфіковані викладачі кафедр факультетів та інших структурних підрозділів. Персональний склад членів методичної ради затверджує декан факультету. Головою методичної ради є декан факультету.

Члени ради мають право приймати участь в обговоренні питань, сприяти виконанню рішень ради, вносити пропозиції голові з питань удосконалення навчально-методичної роботи на факультеті, виконувати доручення голови ради і його заступника щодо підготовки засідань і рішень ради.

Засідання ради вважається правомочним, якщо присутніми є 2/3 від загального числа його членів. В засіданнях ради може приймати участь будь-який співробітник факультету, а також запрошені головою ради працівники інших організацій та установ. Рішення ради виносяться на засідання одним з членів ради і після обговорення приймаються на підставі голосування присутніх членів ради. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше половини з числа присутніх членів ради. Засідання ради проводяться, як правило, один раз в місяць. Порядок денний чергового засідання повідомляється членам ради і запрошеним співробітникам Академії не пізніше, ніж за три дні до призначеного терміну засідання.

Методична рада факультету є постійно діючим робочим органом, до основних завдань якого можна віднести:

- організація і контроль діяльності кафедр з основних напрямів методичної роботи Академії та розробка пропозицій щодо підвищення якості підготовки майбутніх фахівців;

- аналіз методичного рівня викладання дисциплін з усіх видів навчальних занять та розробка рекомендацій і пропозицій щодо його підвищення;

- проведення науково-методичних робіт і досліджень, організація конкурсів, семінарів, впровадження нових форм і методів навчання;

- розгляд навчальних (робочих) планів підготовки за окремими напрямами, спеціальностями та освітньо-професійними програмами;

- узгодження варіативних частин освітньо-професійних програм за спеціальностями;

- затвердження (розгляд) робочих програм навчальних дисциплін, що викладаються студентам факультету;

- розробка пропозицій щодо наукової організації праці професорсько-викладацького складу Академії;

- узагальнення досвіду окремих викладачів щодо методичної роботи, впровадження інноваційних технологій в навчальний процес;

- затвердження планів видання навчально-методичної літератури для студентів факультету;

- затвердження планів підготовки електронних версій конспектів лекцій, методичних вказівок для всіх видів робіт (самостійного вивчення дисциплін, проведення практичних та семінарських занять, виконання контрольних та курсових робіт (проектів), організації самостійної роботи, проведення тестових поточних та підсумкових контролів тощо);

- контроль за виконанням планів видань навчально-методичної літератури та підготовки електронних версій видань;

- аналіз ступеню забезпеченості навчального процесу навчально-методичною літературою і організація та проведення навчально-методичних конференцій з обміну досвідом з навчально-методичної роботи.

Методичні ради факультетів контролюють наявність та якість основних навчально-методичних документів, серед яких навчально-методичний

комплекс напрямку підготовки (спеціальності, освітньо-професійної програми) та навчально-методичні комплекси дисциплін (зберігаються на відповідних кафедрах).

До навчально-методичного комплексу напрямку підготовки (спеціальності, освітньо-професійної програми) відносяться такі нормативно-методичні документи:

- акредитаційна справа;
- освітньо-професійна програма;
- засоби діагностики;
- навчальний план;
- робочий навчальний план;
- навчальний план підготовки фахівців за скороченим терміном на базі ОКР «молодший спеціаліст»;
- інформаційний пакет;
- програми усіх навчальних дисциплін;
- наскрізна навчальна програма практичної підготовки;
- програма державної атестації, тематика кваліфікаційних робіт.

3.3.4. Методична робота кафедр Академії

Основну методичну роботу в Академії виконують співробітники кафедр за тематикою і напрямами, визначеними вченою радою Академії та факультету. Методична робота кафедри направлена на удосконалення викладання дисциплін, які закріплені за кафедрою, оптимізацію і інтенсифікацію навчального процесу, покращення його методичного забезпечення, підвищення педагогічної кваліфікації професорсько-викладацького складу.

Конкретні навчально-методичні та науково-методичні питання, які плануються для реалізації кафедрою у поточному році, підлягають узгодженню. Поточний стан методичної роботи кафедри обговорюється і

оцінюються на методичних семінарах кафедри у відповідності до плану їх проведення.

Заплановані роботи виконуються професорсько-викладацьким складом кафедр у рамках виконання ними методичної роботи, яка включається в їх індивідуальні плани; аспірантами і магістрантами кафедри – у рамках педагогічної практики.

Відповідальність за якість навчально-методичних комплексів дисциплін, що закріплені за кафедрою, згідно з законодавством України несе завідувач кафедри (стаття 35, пункт 7 закону України про вищу освіту). До комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни (освітньої компоненти) входять:

- типова програма (тимчасова) затверджена вченою радою факультету, рецензована;

- робоча програма;

- глосарій (за необхідності);

- теоретичний базис дисципліни (конспект лекцій);

- практичний базис (робочий зошит);

- методичні розробки для самостійної роботи;

- базова контролююча програма (контролюючі засоби результатів навчання (тести));

- методика написання курсової роботи чи проекту (за необхідності).

Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни може також містити підручники, навчальні посібники, інтегровані навчальні комплекси, електронні підручники і навчальні посібники, практикуми, тести, методичні рекомендації тощо.

Таким чином багаторівнева організація здійснення навчально-методичної роботи в Академії дозволяє ефективно та у задані терміни вирішувати поставлені задачі та досягати бажаних результатів.

3.4. Організація навчального процесу

Навчальний процес – це магістральна форма діяльності закладу вищої освіти.

За своєю природою одні форми діяльності дуже динамічні у своєму генезисі, інші - стабільні та консервативні. Навчальна діяльність належить до тієї форми, яка є однією з найбільш консервативних. З часу створення нашого закладу вищої освіти навчально-методична робота була і буде основним видом його діяльності.

Академія чітко визначила орієнтир на входження до світового і Європейського освітнього і наукового простору. Нині здійснюється модернізація освітньої діяльності в контексті європейських вимог та ведеться підготовка фахівців за шістьма спеціальностями, тринадцятьма освітніми програмами (спеціальностями) з чотирьох галузей знань.

З набуттям чинності нових Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» розпочалося реформування системи вищої освіти. Акцент у навчанні зміщується на освітні потреби студентів, на результати їх навчання та формування компетентностей. За останні роки чисельність студентів дещо зменшилась (табл. 3.11 - 3.14).

Таблиця 3.11

Динаміка кількості студентів, які навчалися за програмами підготовки бакалаврів у 2014-2018 рр., осіб

Рік	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами
	денна			заочна			
	всього	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	
2014	1475	884	591	342	179	163	1817
2015	1272	719	553	193	106	87	1465
2016	1029	576	453	171	125	46	1200
2017	804	430	374	156	85	71	960
2018	558	297	261	162	90	72	720

Таблиця 3.12.

Динаміка змін кількості студентів, які навчалися за програмами підготовки магістрів, у 2014-2018 рр., осіб

Рік	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами
	денна			заочна			
	всього	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	
2014	404	170	234	59	40	19	463
2015	492	248	244	15	9	6	507
2016	654	368	286	32	20	12	686
2017	803	463	340	70	32	38	873
2018	1010	571	439	80	38	42	1090

Дані таблиці 3.11 та 3.12 свідчать, що контингент студентів бакалаврату Академії продовжує зменшуватися з 1817 осіб у 2014 році до 720 осіб у 2018 році. Питома вага жінок, які навчалися за програмами підготовки бакалаврів, на денній формі навчання за п'ять років коливалась у межах 60-51 % та на заочній – 73-54 %.

За п'ять років кількість студентів, які навчалися за програмами підготовки бакалаврів, зменшилась у два с половиною рази, а кількість студентів, які навчалися за програмам підготовки магістрів - навпаки збільшилася на 135 %.

У розрізі напрямів підготовки, спеціальностей станом на 01.10.2018 р. встановлена наступна тенденція (табл. 3. 13 та 3.14).

Таблиця 3.13

**Кількість студентів, які навчалися на програмах підготовки бакалаврів
на 01.10.2018 р.**

Спеціальність	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами навчання
	денна			заочна			
	всього	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	
Менеджмент	27	13	14	28	22	6	55
Біотехнології та біоінженерія	29	18	11	5	4	1	34
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	131	73	58	117	64	53	248
Лісове господарство	33	10	23	6	-	6	39
Водні біоресурси та аквакультура	14	3	11	6	-	6	20
Ветеринарна медицина	324	180	144	-	-	-	324
Разом	558	297	261	162	90	72	720

Таблиця 3.14

**Кількість студентів, які навчаються за програмами підготовки
магістрів, на 01.10.2018 р.**

Спеціальність	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами навчання
	денна			заочна			
	всього	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	
1	2	3	4	5	6	7	8
Менеджмент	32	16	16	25	14	11	57
Біотехнології та біоінженерія	33	20	13	5	4	1	38

Продовження табл. 3.14

1	2	3	4	5	6	7	8
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	89	38	51	27	15	12	116
Лісове господарство	20	3	17	13	-	13	33
Водні біоресурси та аквакультура	17	8	9	10	5	5	27
Ветеринарна медицина	776	463	313	-	-	-	776
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	43	23	20	-	-	-	43
Разом	1010	571	439	80	38	42	1090

Дані таблиць 3.13 та 3.14 свідчать, що загальна кількість жінок перевищує кількість чоловіків, найбільшою популярністю серед жінок, які навчалися за програмами підготовки бакалаврів, користується спеціальність біотехнології та біоінженерія (62 % - денна форма навчання, 80 % - заочна).

За програмами підготовки магістрів найбільшою популярністю серед жінок денної форми навчання користувалася спеціальність біотехнології та біоінженерія і ветеринарна медицина (61 та 60% відповідно). За заочною формою навчання за спеціальністю біотехнології та біоінженерія (80 %).

На рисунку 3.1 показана питома вага кожної спеціальності у загальному контингенті студентів Академії.

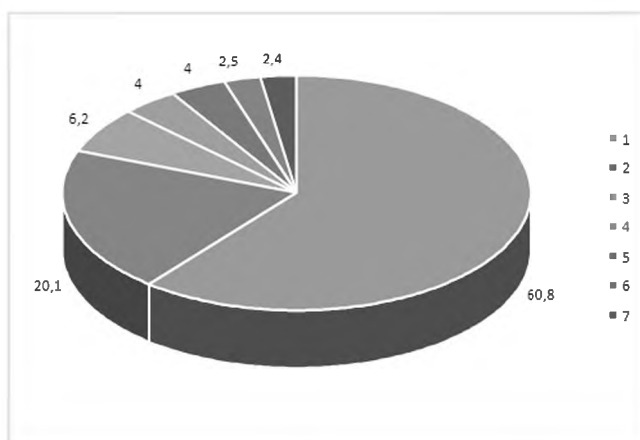


Рис. 3.1. Контингент студентів у розрізі спеціальностей, %

Умовні позначення: 1-- ветеринарна медицина; 2- технологія виробництва та переробки продукції тваринництва; 3 - менеджмент; 4. - лісове господарство; 5 - біотехнології та біоінженерія; 6 - водні біоресурси та аквакультура; 7 - ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза.

Переважає більшість студентів отримувала освіту за традиційними для нашого закладу освіти спеціальностями: ветеринарна медицина (61 %) і технологія виробництва та переробки продукції тваринництва (20 %). Вони є домінуючими в Академії.

Кількість студентів, які навчалися за контрактом за всіма програмами підготовки, має позитивну тенденцію до збільшення. В 2018 році, в цілому по Академії, їх контингент становив 1810 осіб, що на 16 % більше порівняно з 2017 роком, зокрема за денною формою навчання – на 15 %.

Аналогічно до загального контингенту студентів кількість осіб, які навчалися за програмою підготовки бакалаврів за кошти фізичних та юридичних осіб, зменшилася, а кількість студентів, які навчалися за програмами підготовки спеціалістів і магістрів - навпаки збільшилася (табл.3.15, 3.16).

Таблиця 3.15

**Динаміка чисельності студентів, які навчалися за контрактом за
програмами підготовки бакалаврів, у 2014-2018 рр., осіб**

Рік	Форми навчання		Разом за денною і заочною формами навчання
	денна	заочна	
2014	411	275	686
2015	302	139	441
2016	239	162	401
2017	246	121	367
2018	193	140	333

Таблиця 3.16

**Динаміка чисельності студентів, які навчалися за контрактом за
програмами підготовки магістрів, у 2014-2018 рр., осіб**

Рік	Форми навчання		Разом за денною і заочною формами навчання
	денна	заочна	
2014	152	39	191
2015	277	4	281
2016	373	34	407
2017	467	42	509
2018	630	55	685

Дані таблиць 3.15 та 3.16 свідчать, що чисельність студентів за денною формою навчання підготовки бакалаврів у 2018 році на 53,0 % менше ніж у 2014 році, за заочною – на 41,1 %, а в цілому – на 51,5 %, у той час як чисельність студентів за денною формою навчання підготовки магістрів у 2018 році на 314,5 % більше ніж у 2014 році, за заочною – на 41,0 %, а в цілому – на 258,6 % більше ніж у 2014 році.

За кількістю контрактників у розрізі спеціальностей, станом на 01.10.2018 р., виявлені наступні закономірності (табл. 13.17 та 3.18).

Таблиця 3.17

Кількість студентів, які навчаються за контрактом за програмами підготовки бакалаврів у розрізі спеціальностей, на 1.10. 2018 р., осіб

Спеціальність	Форми навчання		Разом за денною і заочною формами навчання
	денна	заочна	
Менеджмент	17	27	44
Біотехнології та біоінженерія	16	5	21
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	43	96	139
Лісове господарство	13	6	19
Водні біоресурси та аквакультура	5	6	11
Ветеринарна медицина	99	-	99
Разом	193	140	333

На першому освітньому рівні (табл. 3.17, 3.18) питома вага контрактників становила за спеціальністю ветеринарна медицина – 30 %, за спеціальністю технологія виробництва та переробки продукції тваринництва – 42 %, за спеціальністю менеджмент – 13 %, 15 % припадає на долю інших трьох спеціальностей.

Таблиця 3.18

Кількість студентів, які навчаються за контрактом за програмами підготовки магістрів у розрізі спеціальностей, на 1.10.2018 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом за денною і заочною формами навчання
	денна	заочна	
1	2	3	4
Менеджмент	24	25	49
Біотехнології та біоінженерія	28	5	33
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	33	13	46
Лісове господарство	8	6	14

Продовження табл. 3.18

1	2	3	4
Водні біоресурси та аквакультура	4	6	10
Ветеринарна медицина	499	-	499
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	34	-	34
Разом	630	55	685

На другому освітньому рівні питома вага контрактників становила за спеціальністю ветеринарна медицина – 73 %, 27 % припадає на долю інших шести спеціальностей.

2018 року спостерігається тенденція щодо зростання кількості відрхованих студентів денної форми навчання на завершальному етапі підготовки. Нажаль порівняно з 2017 роком даний показник зріс на 81 % (табл. 3.19).

Таблиця 3.19

Динаміка змін кількості студентів випускного курсу, які були відрховані до закінчення терміну навчання за період 2014-2018 рр., осіб

Рік	ОС бакалавр	ОС магістр	Разом
2014	1	2	3
2015	5	1	6
2016	16	3	19
2017	11	5	16
2018	21	8	29

Таким чином, організація навчального процесу в Академії є задовільною. Академія забезпечує підготовку фахівців на рівні вимог галузевих стандартів. Проте спостерігається тенденція скорочення чисельності студентів, що зумовлено розміщенням в регіоні діяльності Академії Луганського національного аграрного університету.

Незадовільним є факт зростання відрухування студентів як за успішність, так і з інших причин.

3.5. Організація практичного навчання студентів

Організація практичного навчання студентів є складовою навчального процесу. Практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня і має на меті набуття студентом професійних умінь та навичок.

Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача вишого навчального закладу та спеціаліста даного фаху.

Організацію практичної підготовки студентів здійснює Центр практичної підготовки і працевлаштування студентів згідно з «Положенням про Центр практичної підготовки та працевлаштування студентів і випускників Харківської державної зооветеринарної академії». До складу Центру входять спеціалісти згідно зі штатним розкладом і підпорядковуються безпосередньо Навчально-науково-організаційному відділу.

Основними задачами Центру практичної підготовки та працевлаштування є:

- організація та проведення навчальної та виробничої практики студентів, а також здійснення контролю за якістю оформлення навчальної документації та виконанням графіку проведення навчальних і виробничих практик;
- забезпечення і формування методичного, навчально-практичного комплексу щодо виробничо-практичного навчання;
- проведення аналізу і внесення пропозиції в навчальні програми навчальних та виробничих практик;
- здійснення контролю за своєчасною розробкою і поданням факультетами та кафедрами планової та звітної документації, щодо практичного навчання;
- проведення постійного аналізу, попиту і пропозицій на ринку праці фахівців, підготовку яких здійснюють факультети Академії; налагодження співпраці з державною службою зайнятості населення, підприємствами і

установами та організаціями незалежно від форми власності, які можуть бути потенційними роботодавцями для студентів і випускників Академії;

- проведення різних масових заходів у тому числі «Ярмарки вакансій»;
- інформування студентів та випускників Академії про вакантні місця на підприємствах в установах та організаціях, що відповідають їх фаховій підготовці.

Програма практичної підготовки та терміни її проведення визначаються навчальним планом. Практичну підготовку студенти проходять на всіх курсах згідно з навчальними планами і графіками навчального процесу.

Практична підготовка студентів поділяється на дві форми практик: навчальна та виробнича. Навчальна практика проводиться в умовах навчально-виробничого центру і на кафедрах Академії та їх філіях. Виробнича практика здійснюється в організаціях та установах різних форм власності згідно з укладеними договорами.

Центр практичної підготовки та працевлаштування постійно веде пошук і укладає договори із підприємствами та установами, що мають найбільш сучасні новітні технології, які здатні забезпечити високу рентабельність та якість продукції. Підприємства, з якими укладений договір про проходження практик студентами, мають сучасну матеріально-технічну базу, достатню кількість тварин, що дозволяє забезпечити проведення практик студентів та виконати програми практик. При проходженні практики студенти мають можливість зібрати матеріал для написання курсових або дипломних проектів.

Основними базами для проведення практичного навчання студентів є 28 сільськогосподарських підприємств Харківської та інших областей.

Для всіх спеціальностей розроблені наскрізні програми практик, робочі програми, методичні рекомендації та паспорти господарств.

В Академії створена та діє система заходів щодо сприяння забезпеченню первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості випускників. Координатором цього напрямку виступає Центр практичної підготовки і сприяння працевлаштування, де акумулюється вся інформація від

роботодавців щодо вакансій та умов праці для випускників та фахівців відповідного напрямку, а також інформація про випускників, які бажають працювати за фахом. У Центрі студенти, випускники Академії можуть отримати кваліфіковану консультацію, отримати допомогу зі складання резюме тощо. Також, в Академії періодично проводиться «Ярмарок вакансій» – це спеціалізований захід де роботодавці, студенти та випускники Академії мають можливість зустрітися один з одним. Роботодавці презентують свої компанії, наявні вакансії, програми стажувань або молодіжні програми набору. Студенти та випускники мають змогу надати своє резюме, дізнатися про вимоги до кандидатів, записатися на співбесіду. На Ярмарку вакансій студенти та всі охочі мають змогу прослухати освітні лекції з питань працевлаштування, ринку праці та інших актуальних тем.

У 2018 році наш Ярмарок вакансій відвідали агенти з таких підприємств: ТОВ «Племптахокмбінат «Запорізький»; ПАТ «Баталійське хлібоприймальне підприємство»; Українські ветеринарні технології; ДП ДГ «Гонтарівка»; ПП Бондаренко; ТОВ «Мадег»; ПП Зоокоробок; ТОВ «Курганський бройлер»; ТОВ «Комплекс Агромарс»; ПАТ «Агропромислова компанія»; Красноградська РДЛВМ; СТОВ «Гусарівське»; ТОВ «Прогрес»; Миронівський хлібопродукт; СТОВ «Глобинський свинокомплекс».

Центр практичного навчання та працевлаштування проводить роботу для підвищення результативності налагодження ділових стосунків з потенційними роботодавцями, підприємствами-базами практик та службами зайнятості.

Таким чином організація практичної підготовки в Академії проводиться згідно з сучасними вимогами виробництва.

3.6. Заочне та дистанційне навчання

Навчальний процес за заочною формою навчання в Академії здійснюється згідно із Законами України та нормативно-правовими актами, які регламентують заочну форму навчання. Здобувати освіту за заочною формою навчання мають право громадяни України незалежно від роду і характеру їх занять та віку.

Прийом на заочну форму навчання здійснюється за конкурсною основою згідно з Правилами прийому до Академії, які розробляються приймальною комісією і затверджуються вченою радою Академії. На студентів заочної форми навчання, які навчаються в Академії, поширюються права та обов'язки, що визначені Законом України «Про вищу освіту». Навчання за заочною формою організовується за напрямами (спеціальностями) для різних ступенів на підставі дозвільних документів, виданих Академії Міністерством освіти і науки України.

Тривалість навчання за заочною формою для здобуття певного освітнього рівня визначається Академією і не може перевищувати нормативний термін для денної форми, визначений державним стандартом вищої освіти, більше, ніж на 20 %. Обсяг, структура та якість знань, умінь і навичок студентів, які навчаються за заочною формою, мають відповідати вимогам державних стандартів вищої освіти, встановлених для відповідних освітніх рівнів та напрямів підготовки (спеціальностей).

Навчання за заочною формою здійснюється за кошти Державного бюджету України, а також на основі договорів, укладених між Академією та підприємствами, установами, організаціями, іншими юридичними або фізичними особами в межах ліцензованого обсягу відповідного напрямку підготовки (спеціальності). Працівникам, які успішно навчаються без відриву від виробництва за заочною формою, надаються додаткові відпустки відповідно до Закону України «Про відпустки», Кодексу законів про працю України.

Навчальний процес за заочною формою навчання в Академії організовується протягом календарного року – під час лабораторно-екзаменаційних сесій і в міжсесійний період. Графік навчального процесу складається на поточний навчальний рік з кожного напрямку підготовки фахівців (спеціальності). У графіку відображаються: лабораторно-екзаменаційні сесії та терміни їх проведення; перелік навчальних дисциплін, що вивчаються. Зміст навчальної дисципліни, її обсяг, послідовність викладання та форми поточного й підсумкового контролю регламентуються

робочою програмою навчальної дисципліни, зміст якої уточнюється та затверджується щорічно. Дотримання назв і обсягів нормативних навчальних дисциплін відповідно до навчального плану, затвердженого в установленому порядку з відповідного напрямку підготовки (спеціальності) є обов'язковим при організації навчального процесу студентів заочної форми навчання.

Однією з особливостей заочної освіти є те, що більшість навчального матеріалу, яка передбачена робочою програмою, виконується самостійно в міжсесійний період. Термін часу, що планується на виконання самостійної роботи, залежить від загальних обсягів робочої програми і визначається як різниця між загальними обсягами та обсягом, який опрацьовується під час аудиторних занять. Під час самостійної роботи студенти можуть користуватися навчально-методичними засобами, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами тощо.

У міжсесійний період студентам, які навчаються за заочною формою, надається можливість отримувати консультації науково-педагогічних працівників за графіком, що розроблюється кафедрами. Організація та методичне забезпечення самостійної роботи покладається на відповідні кафедри Академії.

Підготовка фахівців за заочною формою навчання здійснюється в Академії відповідно до освітньо-кваліфікаційних рівнів:

- ОКР «Бакалавр» – 152 осіб;
- ОКР «Магістр» – 112 осіб.

Кількість фахівців, які навчаються за заочною формою навчання в Академії, за період з 2017 р. по 2018 р. дещо зроста, відповідно склала у 2017 р. - 228 осіб, 2018 р. - 263 осіб.

Підготовка фахівців без відриву від виробництва фінансується як за рахунок коштів державного бюджету, так і за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Кількість студентів заочної форми навчання в Академії станом на 01.12.2018 р. становила 264 особи (табл. 3.20), з яких 38 осіб навчаються за рахунок державного бюджету, 226 осіб – за умов договору. Частка студентів, що навчаються за умов договору, складає 85,6 %.

Таблиця 3.20

Контингент студентів заочної форми навчання станом на 01.12.2018 року

Показники	Всього	Бакалаври		Магістри	
		Держ	Контр	Держ	Контр
Кількість студентів на початок звітної періоду (року, кварталу), чол.	263	13	139	25	87

Із науково-педагогічного персоналу, який задіяний у навчальному процесі, не менше 75 % мають науковий ступінь або наукові звання.

Настановні заняття для студентів читаються через мережу Інтернет, або шляхом отримання завдань безпосередньо у викладача. Бухгалтерія Академії та відділ заочного навчання слідкує за своєчасною оплатою студентами коштів за навчання.

У зв'язку з прийомом і випуском контингент студентів протягом року змінюється (таблиця 3.21).

Таблиця 3.21

Рух контингенту студентів заочної форми навчання у 2018 році, осіб

Показники	Всього	Бакалаври		Магістри	
		Держ	Контр	Держ	Контр
Кількість студентів на 01.01.2018 року	226	24	112	28	62
Прийом	82	1	23	12	46
Прибуло з інших навчальних закладів, переведено з інших видів навчання в середині навчального року	48		48		
Випуск	78	12	32	15	19
Переведено до інших навчальних закладів	1		1		
Вибуло до закінчення строку навчання	13		11		2
Кількість студентів на 01.12.2018 року	264	13	139	25	87

Як видно з таблиці 3.21 на початок року кількість студентів по відділу складала 226 осіб. За період вступної компанії було зараховано на ОКР «Бакалавр» 24 студента, а на рівень «Магістра» 58 студентів, 48 осіб прибули з інших навчальних закладів протягом навчального року, один студент був переведений на денну форму навчання.

За різними причинами були відраховані з рівня «Бакалавр» 11 студентів та з рівня «Магістр» два студента. Таким чином, на 01.12.2018 року по відділу заочного та дистанційного навчання було всього 264 студенти.

Чисельність студентів за спеціальностями надається в таблиці 3. 22.

Таблиця 3.22

Контингент студентів заочної форми навчання розрізі спеціальностей станом на 01.12.2018 р.

Напрямок підготовки	Державне замовлення	Контракт	Всього
ОКР Бакалавр			
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	13	98	111
Менеджмент	0	21	21
Лісове і садово-паркове господарство	0	9	9
Водні біоресурси та аквакультура	0	6	6
Біотехнології та біоінженерія	0	5	5
<i>Всього за окр. Бакалавр</i>	13	139	152
ОКР Магістр			
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	14	31	45
Менеджмент	0	30	30
Лісове господарство	7	12	19
Водні біоресурси та аквакультура	4	9	13
Біотехнології та біоінженерія	0	5	5
<i>Всього за окр. Магістр</i>	25	87	112
Всього за заочною формою навчання	38	226	264

Як видно з даних таблиці 3.22 більша кількість студентів за всіма спеціальностями навчається за рахунок контракту 226 осіб, що становить 85,6 % і лише 14,4 % за рахунок бюджету.

Найбільша питома вага студентів за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» - 59,1 %, а найменша за спеціальністю «Біотехнологія і біоінженерія» - 3,8 %, що можна простежити на рис. 3.2.

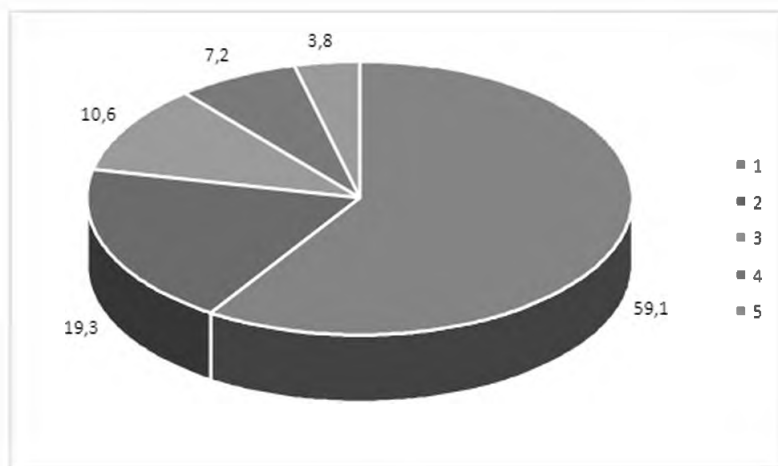


Рис. 3.2. Питома вага студентів відділу за спеціальностями

Умовні позначення: 1- технологія виробництва та переробки продукції тваринництва; 2- менеджмент; 3 - лісове господарство; 4- водні біоресурси та аквакультура; 5. -біотехнології та біоінженерія.

Відділ виконує значну роботу з аналізу, контролю і відповідності навчально-тематичних планів державним стандартам. Навчальні плани для студентів заочної форми навчання освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр» приведені до вимог освітньо-професійних програм або базових навчальних планів. Відділ заочного навчання систематично контролює організацію проведення екзаменів. Основними вимогами контролю є виконання «Положення про екзамени та заліки в Академії».

У цьому навчальному році відділ брав участь у перевірці кафедр Академії щодо наявності навчально-методичних комплексів на поточний рік і додатків до навчально-методичних комплексів, що стосується завдання з

самостійного вивчення студентами заочної форми навчання матеріалів відповідної дисципліни згідно з робочою програмою.

Що стосується дистанційної форми навчання, то кафедри працюють над тим, щоб забезпечити студентів навчально-методичною базою в електронному вигляді. Поки що, дистанційно студенти можуть отримати завдання та, за необхідністю, консультацію. Організація навчального процесу за заочною та дистанційною формами здійснюється у такі етапи:

Настановна сесія: - науково-педагогічний персонал знайомить студентів з основними завданнями дисципліни, забезпечує студентів методичною продукцією та електронними навчальними курсами, пояснює систему оцінювання навчальних досягнень; - студенти аудиторно прослуховують загальну інформацію з дисципліни, знайомляться з графіком її вивчення, видає завдання з дисципліни.

У Міжсесійний період: • **студенти** - вивчають теоретичний матеріал з дисципліни; - виконують завдання, які отримали на настановній сесії; - відправляють виконані завдання на перевірку.

• **науково-педагогічні працівники** - оцінюють надіслані виконані завдання та роблять коментарі щодо правильності виконання.

Заліково-екзаменаційна сесія: - студенти захищають завдання, виконані у міжсесійний період, та складають екзамен (залік) аудиторно; - науково-педагогічні працівники оцінюють розуміння студентами виконання завдань за допомогою співбесіди та (або) аналогічних практичних завдань, визначають рейтинг студентів з навчальної роботи та приймають екзамен (залік).

Протягом 2018 року відділом здійснювалася наступна робота:

• відповідно до Порядку замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДБО), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2015 р.

№ 249 відділ вводив інформацію для створення електронної бази даних для виготовлення документів про вищу освіту в ЄДЕБО;

- отримував пакети з номерами дипломів та передавав електронні файли до друкарської дільниці;

- згідно з наказами «Про завершення навчання» спільно здійснювали видачу документів про вищу освіту випускникам.

Таким чином щодо заочної та дистанційної форм навчання можна констатувати наступне:

- У зв'язку з впровадженням дистанційної системи навчання для студентів заочної форми необхідно поліпшити навчально-методичне забезпечення (підручники, навчальні посібники, методичні розробки тощо), особливо в електронному вигляді, які знаходяться в електронній бібліотеці на сайті Академії.

- Основна перевага дистанційного та заочного навчання полягає в тому, що здійснюється інтерактивна взаємодія у процесі роботи, консультативний супровід у процесі дослідницької діяльності та надається можливість студентам самостійного освоєння досліджуваного матеріалу.

- Одним із недоліків навчального процесу студентів заочної форми навчання є обмеженість проведення консультацій у міжсесійний період безпосередньо з викладачем. Хоча графіки консультацій кафедрами передбачені. Причина – відповідна відстань від роботи та проживання студентів з Академією і фінансова скрута.

3.7. Випуск і розподіл фахівців

Одним з важливих показників якості освітньої діяльності Академії, його навчальних підрозділів є виконання обсягів державного замовлення на випуск за освітніми ступенями бакалавра, магістра. Показники випуску фахівців представлені у таблицях 3.23 та 3.24.

Таблиця 3.23

Динаміка випуску фахівців за 2014-2018 рр., осіб

Рік закінчення	ОС бакалавр		ОС магістр	
	форми навчання			
	денна	заочна	денна	заочна
2014	492	79	147	68
2015	441	123	195	50
2016	350	145	163	4
2017	363	67	259	28
2018	337	83	542	34

Таблиця 3.24

Випуск фахівців у розрізі спеціальностей у 2018 р., осіб

Спеціальність	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами (4-7)
	денна			заочна			
	ОС бакалавр	ОС магістр	всього (2+3)	ОС бакалавр	ОС магістр	всього (5+6)	
Менеджмент	19	32	51	23	10	33	84
Біотехнології та біоінженерія	16	15	31	-	-	-	31
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	53	86	139	54	9	63	202
Лісове господарство	15	20	35	3	10	13	48
Водні біоресурси та аквакультура	13	19	32	3	5	8	40
Ветеринарна медицина	221	340	561	-	-	-	561
Ветеринарна гігієна, санітарія і	0	30	30	-	-	-	30

експертиза							
Разом	337	542	879	83	34	117	996

У середньому за роками (2014-2018) випущено 496 бакалавр, з коливаннями від 571 до 420 та 298 магістри з коливаннями від 576 до 167.

У 2018 році випущено 996 фахівців, з них за денною формою навчання 879 осіб (88 %).

Середній бал з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників 2018 року подано в таблиці 3.25.

Таблиця 3.25

Середній бал з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників 2018 р.

Спеціальність	Форми навчання			
	денна		заочна	
	ОС бакалавр	ОС магістр	ОС бакалавр	ОС магістр
1	2	3	4	5
Менеджмент	79	82	80	85
Біотехнології та біоінженерія	78	81	-	-
Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	79	80	79	80
Лісове господарство	80	86	79	80
Водні біоресурси та аквакультура	80	84	-	82
Ветеринарна медицина	77	80	-	-
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	-	84	-	-
У середньому	79	82	79	82

Дані таблиці 3.25 свідчать, що успішність студентів за спеціальностями коливалася від 77 (добре) до 86 (дуже добре) балів: ґрунтовні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час

розв'язування практичних задач. Більш високими показниками успішності характеризувалися випускники малочисельних спеціальностей та здобувачі освітнього ступеня магістр.

Актуальними на майбутнє залишаються питання:

- підвищення ефективності дії філій кафедр на виробництві;
- організація та якість проведення практик, на які сьогодні в переважній більшості неефективно витрачається обсяг навчальних доручень викладачів;
- якість курсових та особливо дипломних робіт і проектів, все більше вимагає втілення принципу "створи" замість "повтори", дослідницька складова в них та їх виконання на замовлення роботодавців повинні стати обов'язковими;
- розробка та застосування на кафедрах різноманітних моделей навчальної, навчально-наукової, самостійної роботи, такого виду наукової діяльності викладачів, як науково-методичні дослідження, педагогічні експерименти, видання підручників, що у нас є недостатнім.

Таким чином, освітній процес в Академії організується відповідно до вимог чинного законодавства, з урахуванням сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійної, розвиненої особи, здатної до постійного оновлення наукових знань.

3.8. Післядипломна освіта

Інститут підвищення кваліфікації входить в структуру Харківської державної зооветеринарної академії, який має ліцензію на підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками підготовки 6.110101 «Ветеринарна медицина» та 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», ліцензійний обсяг – 520 осіб, термін дії ліцензії до 01.07.2020 року.

Діяльність Інституту здійснюється на підставі Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», підзаконних нормативних актів, статуту

Академії та положення про Інститут підвищення кваліфікації у відповідності до навчальних планів.

Основні види діяльності Інституту - це підвищення кваліфікації керівних працівників і фахівців агропромислового комплексу України; підвищення кваліфікації керівних працівників та спеціалістів державних установ ветеринарної медицини; організація та проведення стажування викладачів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації.

Підвищення кваліфікації спеціалістів державних установ ветеринарної медицини (завідувачів, лікарів дільничних лікарень та пунктів ветеринарної медицини) у 2018 році проводилось за планом – графіком, який надала Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Чисельність осіб з підвищення кваліфікації за кошти державного бюджету наведено в таблиці 3.26.

Таблиця 3.26

**Планова і фактична чисельність підвищення кваліфікації
за 2018 рік, осіб**

Назва областей	Завідувачі, лікарі дільничних лікарень та пункти ветеринарної медицини (держ. бюджет)										Всього	
	16.-27.04.		14.-25.05.		04.-15.06.		17.-28.09.		22.10.-02.11			
	план	факт.	план	факт.	план	факт.	план	факт.	план	факт.	план	факт.
Дніпропетровська	6	3	6	1	6	2	6	-	5	1	29	7
Донецька	5	5	6	5	6	6	5	4	6	4	28	24
Запорізька	9	8	9	6	10	8	9	5	9	8	46	35
Луганська	4	4	5	11	4	7	5	3	4	2	22	27
Харківська	9	10	8	5	8	5	9	6	9	27	43	53
Разом	33	30	34	28	34	28	34	18	32	42	168	146

Із таблиці 3.26 видно, що навчання слухачів проводилось в період з 16 квітня по 02 листопада 2018 року. В середньому кількість слухачів в потоці складало 30 осіб. Планом-графіком було передбачено підвищення кваліфікації в кількості 168 осіб Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської та Харківської областей. Фактично виконано - 146 осіб. В силу поважних обставин 22 особи не підвищили кваліфікацію і їх навчання буде перенесено на наступний 2019 рік.

Взагалі у звітному році через Інститут підвищили кваліфікацію 248 осіб, в тому числі:

- завідувачі та лікарі дільничних лікарень, дільниць та пунктів ветеринарної медицини (держ.) – 146 осіб;
- спеціалісти ветеринарної медицини Державної прикордонної служби України (комерц.) – 15 осіб;
- лікарі ветеринарної медицини приватних лікарень і аптек (комерц.) – 65 осіб;
- провідні лікарі, лікарі лабораторій ветсанекспертизи та офіційні лікарі ветеринарної медицини (комерц.) – 22 особи.

Заняття зі слухачами проводилися провідними викладачами в лабораторіях кафедр, на ринках міста Харкова та в Інституті експериментальної та клінічної ветеринарної медицини НААНУ.

На рахунок Академії за навчання в Інституті підвищення кваліфікації надійшло 152,7 тис. грн.

Викладачі закладів вищої освіти I-IV рівнів акредитації пройшли стажування в кількості 17 осіб.

На основі заявок Головних управлінь Держпродспоживслужби Запорізької, Дніпропетровської, Донецької, Луганської та Харківської областей, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів сформований план-графік підвищення кваліфікації спеціалістів державних установ ветеринарної медицини на 2019 рік за рахунок коштів Державного бюджету України.

В цілому необхідно відмітити, що у звітному році Інститут підвищення кваліфікації виконав заплановану програму.

РОЗДІЛ 4

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Завданням наукової діяльності академії є координація наступних напрямків: комерціалізація наукових розробок, покращення якості наукових видань академії та включення фахового видання академії до групи Б «Переліку фахових видань України», організації науково-дослідної роботи на факультетах, підготовки кадрів вищої кваліфікації (докторів філософії), організації і проведення масових наукових заходів (конференції, тренінги, семінари, виставки), науково-технічна співпраця з науково-дослідними установами НАН та НААН України та з іноземними науковими закладами і установами, грантова діяльність та ін.

4.1. Наукова тематика

Наукова і науково-дослідна робота в Академії проводилась відповідно до пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки і здійснювалась науково-педагогічними працівниками 24 кафедр (із 26) з використанням матеріально-технічних ресурсів академії: навчально-наукової лабораторії генетично-молекулярних методів досліджень ім. П.І. Вербицького; навчального науково-дослідного Інституту конярства; бюро судово-ветеринарних досліджень; навчально-практичного комплексу тваринництва і рослинництва, гідробіологічної лабораторії.

Також, наукова робота виконується з використанням матеріально-технічної бази філій кафедр «Фельдман Екопарк (Feldman Ecopark)», КП «Центр поводження з тваринами», КО «Харківський зоопарк», ТОВ «Харківський кінний завод» Агрокомбінат «Слобожанський» приватні ветеринарні клініки «Доверие», Центр сучасної ветеринарної медицини та ін. в межах укладених угод та договорів.

Академія тісно співпрацювала з такими установами та закладами освіти:

- Національним науковим центром «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» НААН України, м. Харків.

- Національним науковим центром «Харківський фізико-технічний інститут».

- Інститут проблем кріобіології та кріомедицини НАН України.

- Інститут ендокринної патології ім. В.Я. Данілевського НАМН України.

- відділом нанокристалічних матеріалів Інституту синтіляційних матеріалів НАН України, м. Харків.

- відділом біотехнології репродукції сільськогосподарських тварин Інституту тваринництва Національної аграрної академії наук України, м. Харків.

- Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. Петра Василенка м. Харків.

- Харківським національним фармацевтичним університетом.

- Харківським науково-дослідним інститутом судових експертиз.

Науково-педагогічними працівниками впродовж року виконувались наукові дослідження у відповідності до 39 кафедральних науково-дослідних робіт, зареєстрованих у відділі Держреєстрації НДР Українського інституту науково-технічної та економічної інформації, з яких 36 – зареєстровано, всі вони ініціативні (без державного фінансування).

Найбільш значимі є результати:

- «Біологічний контроль інвазійних хвороб лісу для збереження біорізноманіття європейських лісових екосистем» - науковий керівник к. с. г. наук, доцент Давиденко К.В.

Науковий результат. Вивчена видова різноманітність фітопатогенних грибів ясени звичайного і сосни звичайної. Встановлено 11 патогенних видів з цієї еколого-систематичної групи грибів, з яких найбільш небезпечним і поширеним у насадженнях ясени звичайного є *Humenoscyphus fraxineus*, що викликає халаровий некроз ясени, а також *Armillaria* spp., що викликає біту строкату ядрову комплексу

гнилизу. При лабораторному аналізі зразків хвої, листя, пагонів, деревини з окоренкової частини всихаючих і загиблих дерев, було визначено, що на живильному середовищі розвивається міцелій. При мікроскопуванні його було виявлено різні фітопатогени. В насадженнях сосни звичайної були виявлені ураження хвої фітопатогенними грибами *Dothistroma pini* і *D.septosporum*, *Lophodermium* spp., *Sphaeropsis pinea*, *Greminiella abetina*, *Cyclaneusma* spp., які викликають ураження хвої і пагонів і серед яких *Dothistroma pini* і *D.septosporum* є інвазійними видами північноамериканського походження. В окоренковій частині стовбурів виявлені також дереворуйнівні гриби: *Fomitopsis pinicola*, що викликає ядрову та заболонну гнилі; *Bjerkandera adusta*, *Coniophora* sp. Також поодинокі трапляються деякі ранові паразитні гриби, такі як *Dichomitus squalens* тощо. Загалом склад грибів на ділянці свідчить про розладнання деревостану.

- Розроблено спосіб вирощування зеленої маси сільськогосподарських культур на корм тваринам. Керівник доктор с.-г. наук, професор Гноєвий І.В.

Науковий результат: В залежності від ґрунтово-кліматичних умов підбирали гібриди кукурудзи і сорти сої за термінами дозрівання рослин, урожайністю і вмісту до їхньої вегетативної маси біологічно активних речовин і в першу чергу з високим вмістом ізофлавоноїдів. Відібрали для сівби лише високоякісне насіння гібридів і сортів, здатних забезпечити повноцінні сходи. Висів насіння обох рослин проведено одночасно в один рядок широкорядним способом із розрахунку на одну насінину гібриду кукурудзи дві насінини сої за науково обґрунтованим інтервалом. Саме такий спосіб сумісного висіву насіння кукурудзи та сої забезпечує підвищення врожайності силосної маси, порівняно з одновидовим висівом кукурудзи, на 39,1 %, на 22,1 %, порівняно з посівом насіння кукурудзи і сої через рядок і на 38,3 %, порівняно зі смуговим висівом на ширину захвату сівалки. Вирошена таким способом зелена маса сільськогосподарських культур забезпечила отримання високопродуктивних агробіоценозів, здатних проявляти вітамінну дію та мати властивості антиоксидантів і речовин, що впливають на відтворювальну та захисну функцію тварин і їх продуктивність

за рахунок високого вмісту в зеленій масі ізофлавоноїдів. Використання силосу із суміші кукурудзи і сої забезпечило зростання надоїв молока у корів дослідної групи на 1,45 кг (на 6,2 %), а їх жирномолочності на 0,17 % абсолютних, або в 1,045 рази, порівняно з коровами контрольної групи, які споживали, окрім основного раціону, кукурудзяний силос. Таким чином, використання вирощеної за запропонованим способом зеленої маси сільськогосподарських культур на корм тваринам забезпечує суттєве нарощування виробництва тваринницької продукції та її здешевлення.

• Вивчення впливу різних видів агротехнологій на врожайність технічних культур в умовах лісостепу України, де отримано п'ять наукових результатів:

1. Вивчення впливу різних видів основного обробітку ґрунту в умовах лісостепу України на врожайність товарного соняшнику, було випробувано два види обробітку ґрунту під посів соняшнику 1-й, глибока зяблева оранка 2-й - поверхневий обробіток ґрунту навесні, дисковою бороною. Після посіву і до збирання комплекс заходів на всій площі був однотипний. За результатами досліджень встановлено, що глибина зяблевої оранки дає можливість отримати врожайність на 6,6 ц / га більше, ніж обробка дисковою бороною. Так як поверхнева обробка ґрунту значно впливає на зниження врожаю соняшника, абсолютно протилежні результати отримані при вирощуванні сої в умовах точно такого експерименту. Соя, яку вирощували після обробки дисковою бороною, дала врожайність на 8 ц/га більше, ніж соя, яку вирощували на ділянці глибокої оранки.

2. Вивчення впливу глибини загортання насіння на врожайність товарного соняшнику в умовах лісостепу України проводились на площі 50 га, було проведено посів з різною глибиною загортання насіння 4 см., 5 см., 6 см., 7 см., в умовах, що склались у 2018 році суттєвого впливу на врожайність не відмічена, можна лише відмітити, що рівномірні та дружні сходи соняшнику були за глибини 6 см.

3. Вивчення впливу різних норм мінеральних добрив на врожайність

товарного соняшника в умовах лісостепу України проводились на площі 71 гектар було випробувано два види добрив: 1-й - аміачна селітра в дозі 120 кг/га., та 80 кг/га., 2-й - Нітромафоска (16:16:16) в дозі 160 кг/га, та 120 кг/га. Добрива вносились разом з посівом в рядки, далі комплекс заходів на полі був однотипним. В результаті проведених досліджень вченими Наукового парку було встановлено, що в умовах 2018 року оптимальним було внесення до ґрунту аміачної селітри в дозі 120 кг/га.

4. Вивчення впливу різних доз прометрину на щільність нетреби звичайної в посівах товарного соняшнику в умовах лісостепу України проводились, проводили внесення ґрунтового гербіциду Селіфіт від компанії Укрівіт в слідкуючих нормах витрат, 2 л/га, 2,5 л/га., 3 л/га., 3,5 л/га.

5. Вивчення впливу різних діючих речовин гербіцидів на забрудненість в посівах товарного соняшнику в умовах лісостепу України, на гібриді соняшнику стійкому до імідазолінів проведено обробіток різними препаратами від компанії Укрівіт, а саме оброблено препаратом Імівіт - діюча речовина Імазамокс, оброблено препаратом Віталайт ПЛЮС - діюча речовина Імазамокс та Імазапір, в результаті було отримано урожайність на площі оброблених Віталайт ПЛЮС на 0,4 ц/га більше, ніж на площі, оброблених препаратом Імівіт, різниця не зовсім суттєва, але забур'яненість на площі, де використовувався препарат Віталайт ПЛЮС, нижча на відміну від препарату Імівіт.

•Вивчена епізоотична ситуація за дирофіляріозу собак в умовах мегаполісу м. Харків. Керівник д.в.н, професор Приходько Ю.О.

Науковий результат. Проаналізовані статистичні дані з 2013 по 2017 р. і встановлена екстенсивність інвазування собак від 7,93 % до 13,78 % (у середньому 11,8 %). Власними дослідженнями виявлена інвазованість собак, в залежності від віку, породи та господарського використання. Видовий склад збудників дирофіляріозу собак у м. Харків представлений видами *Dirofilaria repens* та *Dirofilaria immitis*. Породисті собаки були інвазовані дирофіляріями, у порівнянні з безпородними в 1,7 разів частіше,

але з меншим ступенем II ($157,5 \pm 18,5$ та $190,4 \pm 15,7$ мікродирофілярій в 1 см³ крові відповідно). Встановлено, що в залежності від господарського використання частіше інвазуються і хворіють на дирофіляріоз службові та мисливські собаки, що пов'язано з їх умовами використання та утримання, що свідчить про високу вірогідність контакту з проміжними хазяями – комарами.

Таким чином, тематика науково-дослідних робіт в академії актуальна на сьогоднішній день та спрямована на вирішення проблем виробництва, епізоотичного благополуччя та якості і безпечності продукції тваринництва.

4.2. Основні результати наукової діяльності у 2018 році

4.2.1. Результати наукових досліджень

Результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників академії викладено в монографіях, підручниках, посібниках, наукових статтях. Протягом 2018 року науковцями академії у вітчизняних і закордонних виданнях опубліковано сім монографій, 258 наукових статей, із них - 32 у закордонних виданнях, в тому числі 13 - у виданнях, які входять до наукометричної бази Scopus Web of Science.

Науковцями академії, надано 92 відгуки та рецензії на дисертації і на автореферати дисертацій науковців з інших закладів вищої освіти України та зарубіжжя.

Затверджено три теми дисертаційних робіт для отримання ступеня доктора наук.

Захищено дві дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня доктора наук (Рижкова Т.М. та Слюсаренко Д.В.) та одна робота на здобуття кандидата наук (Ігнат'єва Т.М.).

Наукові дослідження працівників апробовані на 36 конференціях, наукових семінарах та інших масових наукових заходах.

Протягом 2018 року підрозділами академії заплановано та проведено одну конференцію за міжнародною участю, два семінари за міжнародною участю три науково-практичних конференцій за участі представників з інших закладів вищої освіти, одну наукову конференцію молодих вчених та 5 студентських наукових конференцій.

Серед наукових заходів найактуальнішими стали:

1. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції через 32 роки» (27квітня 2018 р.).

2. Науково-практична і навчально-методична конференція до 170 – річчя з дня народження реформатора вищої ветеринарної освіти в Україні Раєвського Аркадія Олександровича «Актуальні проблеми, новітні здобутки та перспективи розвитку сучасної епізоотології» (24 – 25 травня 2018 р.).

3. Науково-практична конференція «Сучасні методи діагностики паразитарних хвороб у дрібних домашніх та екзотичних тварин» (8 червня 2018 р.).

4. Науково-практична і навчально-методична конференція «Актуальні питання ветеринарної медицини, технологій у тваринництві та природокористуванні» (17 – 18 травня, 2018 р.).

5. Все Українська науково-практична конференція «Харківська ветеринарна конференція» (6 жовтня, 2018 р.).

6. Спільний Українсько-Литовський науково-практичний семінар «Інвазивні патогени лісу, ситуація в Україні та Литві» (4 вересня 2018р.).

7. Науково-практична конференція «Актуальні питання біотехнологій та природокористування» (21 листопада 2018 р.).

8. Науково-практична конференція до 100 річчя НААН України.

4.2.2. Презентація наукової діяльності

Для презентації наукової діяльності академії створено профіль нашої наукової збірки та профіль академії, що значно підвищило основні наукометричні та вебметричні показники. Наразі завершується робота над

створенням профілю науково-практичного журналу «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування».

Згідно з даними статистики - цитування 728, а індекс Гірша 8.

Збірник наукових праць академії займає друге місце серед видань ветеринарного профілю в Україні за даними науко-метричної бази Google academia.

Щодо профілю академії. Статистика цитування 330, індекс Гірша – 8.

У базі Scopus представлено 24 статті, а у Web of Science - 22 статті науково-педагогічних працівників академії.

4.2.3. Розвиток інноваційної наукової діяльності Академії

За підтримки МОН та департаменту інноваційної діяльності й трансферу технологій створено третій в Україні аграрний науковий парк «Агрозоовет», ідентифікаційний код юридичної особи: 41472592.

На даний час виконано наступні наукові роботи за кошти замовника:

- клінічне випробування лікарських препаратів антгельмінтної дії;
- обстеження покриття для підлоги Єва-матів у тваринницьких приміщеннях в умовах виробництва з метою визначення придатності використання покриття для коней, корів та свинюматок;
- клінічне випробування препаратів для обробки вимені до та після доїння;
- оцінка впливу глибини загортання насіння на врожайність сояшника товарного;
- оцінка впливу внесення різних концентрацій гербіцидів на врожайність кукурудзи товарної та зеленої маси кукурудзи на силос.

За результатами наукової роботи науково-педагогічних працівників академії, проведеної у відповідності до зареєстрованих у відділі Держреєстрації НДР Українського інституту науково-технічної і економічної

інформації, ініціативних тем кафедр у звітному 2018 році отримано 29 охоронних документів – патенти на корисну модель та подано 7 заявок.

4.2.4. Наукові періодичні видання Академії

За результатами наукової діяльності науково-педагогічних працівників академії, науковців інших аграрних закладів вищої освіти та наукових установ Академією у 2018 році видано 1 частина фахового в Україні збірника наукових праць «Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини», в якій надруковано 35 статей, з яких 14 - авторство належить науково-педагогічним працівникам Академії, 5 – у співавторстві та 16 - науковцям з інших установ.

У 2018 році у зв'язку зі змінами умов формування Переліку наукових фахових видань України, що встановлені Наказом МОН України № 32 від 15.01.2018 року «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України», з метою приведення видання до відповідності визначеним цим Порядком вимогам, збірник наукових праць «Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини» було перереєстровано за новою назвою науково-практичний журнал «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування», свідоцтво № 23355-13195 ПР Серія КВ від 24.05.2018 року. У відповідності до порядку формування Переліку наукових фахових видань України було звернення до Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН України з проханням внести зміни до Переліку наукових фахових видань України у зв'язку з перереєстрацією та зміною назви. Зміни були внесені 29.11.2018, протокол засідання № 11. Отримано номер міжнародної реєстрації ISSN-print- номер 2617-8346 (06.11.2018), який використовується для ідентифікації друкованого періодичного видання та дотримання заявленої періодичності.

Розроблено web-сайт видання з українським та англійським інтерфейсами з наступною інформацією:

- мета та завдання наукового видання;
- склад редакційної колегії;

- процедура рецензування та перевірки на антиплагіат;
- порядок оформлення та подання публікацій тощо.

Публікаціям присвоюється міжнародний цифровий ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier)

Подана заявка до міжнародної агенції та отримано ISSN-print- номер 2617-8346 (06.11.2018), що використовується для ідентифікації друкованого періодичного видання та дотримання заявленої періодичності.

Підготовлена заява до реєстрації у наукометричній базі даних Index Copernicus International.

У науково-практичному журналі «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» висвітлюються наступні питання:

- біохімічні показники корів, поросят за колієнтеротоксемії на фоні надлишку купруму, феруму та кобальту у кормах;
- особливості формування показників довічного використання корів бурих порід північного сходу України;
- ультрасонографічні характеристики триадиту у свійських котів;
- кормові культури як перспективні джерела біологічно активних речовин у промисловому тваринництві;
- особливості клініко-морфологічного прояву синдрому колькок коней;
- ефективність вирощування помісних бугайців від схрещування корів української червоної молочної породи з бугаями м'ясних порід;
- родова діяльність самок та гіпоксія плода і новонароджених тварин.

Наразі, у двох номерах науково-практичного журналу «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» надруковано 80 статей, з яких 40 належать науковцям з інших наукових та освітніх установ, що говорить про широку географію авторів збірника. Це, безумовно, свідчить про актуальність науково-практичного журналу «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» та його відповідність вимогам МОН України на даному етапі реформування.

4.3. Основні результати науково-дослідної роботи молодих вчених та студентів

Молодому вченому Вікуліній Г.В. присуджена щорічна обласна премія в галузі аграрних наук.

Головко Н.П., кандидат ветеринарних наук, брала участь в конкурсі наукових робіт молодих вчених МОН з темою «Розробка теоретико-методологічних основ лабораторного контролю безпечності та якості продуктів забою курчат-бройлерів за використання комплексу наномікроелементів».

До студентської науково-дослідної роботи у 2018 році було затучено 205 студентів академії. Протягом звітного періоду в академії діяли 20 наукових гуртків для студентів. У березні-травні 2018 року 16 студентів академії традиційно брали участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт, сім студентів академії, які пройшли відбір у три етапи, стали призерами.

Студенти Академії працюють над виконанням курсових і дипломних робіт відповідно до навчальних планів і державних стандартів. Їх затучають до участі у виконанні кафедральних наукових робіт та госпдоговірних тем.

За результатами науково-дослідної роботи студентів видано три збірники студентських робіт: «Здоров'я тварин», «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «Питання менеджменту підприємств», в яких надруковано 68 статей та 120 тез й реферативних робіт.

Молоді вчені Академії та аспіранти брали участь у міжнародних, всеукраїнських та міжвузівських конференціях, за результатами яких було опубліковано 38 статей та тез доповідей, в тому числі – 11 в закордонних виданнях.

Дві робочі групи молодих науковців академії брали участь в обласному конкурсі проєктів наукових робіт та науково-технічних розробок молодих вчених.

Аспірантура - є формою підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації та являється структурним підрозділом Академії і

підпорядковується першому проректору. Безпосереднє керівництво відділом аспірантури Академії здійснюється завідуючим аспірантури. Завідувачу аспірантури підпорядковуються аспіранти і їхні керівники з питань, які стосуються виконання індивідуального плану та програми виконання наукових досліджень. Загальний контроль за діяльністю відділу аспірантури в Академії здійснюється ректором.

Головна мета - забезпечення необхідного рівня якості професійної підготовленості кадрів вищої кваліфікації для Академії, галузі за освітньо-науковими програмами підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі, які надають громадянам України можливість підвищення рівня освіти, наукової і педагогічної кваліфікації.

Основні завдання відділу аспірантури:

- організація та забезпечення функціонування рівня вищої освіти - підготовки кадрів вищої кваліфікації за програмами підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі Академії;
- вдосконалення організації та якості навчального процесу;
- вдосконалення та впровадження нових форм і методів організації роботи відділу аспірантури;
- забезпечення безпеки життєдіяльності відділу аспірантури і протипожежних вимог;
- моніторинг та подання відомостей для формування інформації за рейтингом кафедр, факультетів Академії;
- організувати навчальний процес підготовки наукових і науково-педагогічних працівників в аспірантурі Академії відповідно до діючої номенклатури спеціальностей науково – педагогічних працівників;
- організовувати і контролювати роботу щодо складання проектів річних планів з прийому до аспірантури за спеціальностями;

- здійснювати підготовку оголошень у пресі, прийом документів від вступників до аспірантури й оформляти згідно встановленого порядку необхідні документи;

- готувати проекти наказів про склад екзаменаційних комісій і графіки проведення вступних і здачі кандидатських іспитів. Погоджувати їх з керівництвом, здійснювати контроль за їх виконанням;

- організовувати розробку й облік виконання аспірантами індивідуальних навчальних планів та затвердження тем їхніх дисертаційних робіт.

- організовувати і контролювати навчання, читання лекцій, проведення семінарських занять, проходження атестації аспірантів, організовувати двічі на рік сесії з прийому заліків та іспитів;

- складати звіти про роботу аспірантури, надавати необхідні відомості, що стосується підготовки науково – педагогічних працівників вченій ради Академії;

- готувати посвідчення аспірантам, які склали кандидатські іспити та свідоцтво про закінчення аспірантури;

- консультувати аспірантів і здобувачів з питань їхніх прав і обов'язків, діючих правил порядку оформлення дисертаційних робіт.

Підготовка науково-педагогічних кадрів (або аспірантів) здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положенню про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309, а також, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого Кабінетом Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 року.

Підготовка аспірантів в Академії на здобуття наукового ступеня кандидата наук та доктора філософії здійснюється:

- за денною формою навчання (з відривом від виробництва), де навчається 28 осіб (п'ять з яких, навчаються за договором);

• за заочною формою навчання (без відриву від виробництва), де навчається дев'ять осіб.

В аспірантурі Харківської державної зооветеринарної академії навчаються 37 аспірантів, які працюють за індивідуальним планом роботи, двічі на рік звітуються про його виконання на засіданні кафедри і щорічно атестуються науковим керівником. За результатами атестаційної комісії, аспірант відповідним наказом переводиться на наступний рік навчання. За звітний рік аспірантами були зроблені публікації у фахових виданнях та доповіді як в Україні, так і за кордоном, а саме: науково-методичному семінарі Національного університету біоресурсів та природокористування України у м. Київ; міжнародній науково-практичній конференції Харківській державній зооветеринарній академії у м. Харків; міжнародній науково-практичній конференції Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок м. Львів; науково-практичній конференції Сумського національного аграрного університету м. Суми та інших. Загальна кількість публікацій аспірантів за звітний період складає 86 статей.

За результатами атестаційної комісії у 2018 році (у зв'язку із рядом поважних причин) відрахували аспірантів, які навчались з відривом від виробництва - дві особи (та у зв'язку із закінченням терміну навчання) – одна особа.

Проведений набір на підготовку науково-педагогічних кадрів в обсязі 10 осіб на денну форму навчання (з них п'ять осіб за договором) на наступні спеціальності:

- 204-технологія виробництва і переробки продукції тваринництва-2;
- 207-водні біоресурси та аквакультура-1;
- 211-ветеринарна медицина-6;
- 212-ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза-1.

В цілому чисельність аспірантів за чотири останні роки зменшується (табл. 3.27).

Таблиця 3.27

Динаміка руху чисельності аспірантів, осіб

Показники	2015	2016	2017	2018
Загальна чисельність аспірантів, усього	51	40	44	37
з них: - з відривом від виробництва	34	29	32	28
без відриву від виробництва	17	11	12	9
Чисельність аспірантів, прийнятих у звітному періоді	16	7	6	10
Чисельність аспірантів, які закінчили аспірантуру у звітному періоді, усього	18	11	11	13
з них: - із захистом дисертації	-	1	-	-
Достроково захищені дисертації у період навчання в аспірантурі за державним замовленням	-	-	-	-
Кількість аспірантів, які залишилися працювати у ЗВО/НУ	5	3	3	-

У 2018 році чисельність аспірантів в цілому на 27,5 % менше ніж у 2015 році, в тому числі 93 з відривом від виробництва менше на 17,6 %, а (без відриву від виробництва) менше на 47,1 %, практично відсутній своєчасний захист дисертацій, і дуже мало залишаються працювати в Академії.

Згідно ліцензійних умов, розроблений навчальний план аспірантів, в якому відображені дисципліни, які аспіранти будуть вивчати протягом навчання, а саме, із розділу загальні науки: іноземна мова за професійним спрямуванням, філософія наукових досліджень, педагогіка та професійна етика у вишій школі, основи законодавства України зі спеціальності та охорона прав інтелектуальної власності, моделювання експерименту, комп'ютерна обробка інформації; із розділу професійна підготовка: згідно спеціальностей і спеціалізацій.

Підсумком рівня знань, вищеперерахованих предметів, передбачені заліки та іспити. Для цього розроблена облікова книжка аспіранта, рубіжна

атестаційна відомість та документ про запис проходження педагогічної практики.

Аспіранти першого року навчання відвідують заняття з професійної підготовки та іноземної мови. Аспіранти першого року навчання успішно склали зимову екзаменаційну сесію. Аспіранти другого і третього років навчання успішно зробили звіти щодо виконання індивідуального плану та робочої програми аспіранта згідно теми дисертаційної роботи, а також, склали кандидатські іспити із спеціального предмету.

У Харківській державній зооветеринарній академії складаються кандидатські іспити із спеціальних предметів та іноземної мови аспірантами та здобувачами з інших навчальних та наукових закладів. Згідно затвердженого кошторису платних послуг та наказу №4 амд від 01.03.2016 року про надання платних послуг, вартість становить 750,00 грн.

Таким чином, щодо роботи аспірантури можна констатувати:

- організація та забезпечення функціонування рівня вищої освіти - підготовки кадрів вищої кваліфікації за освітньо-науковими програмами підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі Академії проводиться вчасно;
- відповідно до діючої номенклатури спеціальностей науково – педагогічних працівників організовується навчальний процес підготовки наукових і науково – педагогічних працівників в аспірантурі академії на гідному рівні;
- всі вимоги, задачі до аспірантів заплановані на 2017 рік, стосовно виконання індивідуального плану та робочої програми згідно тем дисертаційних робіт реалізовані;
- процес контролю навчання, читання лекцій, проведення семінарських занять, проходження атестації аспірантів ведеться постійно і своєчасно.

4.4.2. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій

У 2018 році в Академії працювало дві спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських дисертацій:

Спеціалізована вчена рада К 64.070.01 створена наказом МОН № 1604 від 22 грудня 2016 р. терміном роботи на три роки. Раді надано право проводити захисти кандидатських дисертацій за спеціальностями: 16.00.02 – патологія, онкологія і морфологія тварин (ветеринарні науки); 16.00.06 – гігієна тварин та ветеринарна санітарія (ветеринарні та сільськогосподарські науки).

Голова ради – професор, д. вет. н., завідувач кафедри гігієни тварин та ветеринарної санітарії Чорний Микола Васильович, заступник – професор, д. б. н., професор кафедри діагностики та клінічної біохімії Тимошенко Ольга Павлівна, вчений секретар – доцент, д. вет. н., завідувач кафедри анатомії і гістології імені професора Т.Г. Цимбала Куш Микола Миколайович.

2. Спеціалізована вчена рада К 64.070.02 створена наказом МОН України (№ 326 від 04.04.2018 р. строком до 31 грудня 2020 року з частковою зміною складу у відповідність з наказом МОН України № 527 від 24.05.18) за спеціальностями: 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів та 06.02.04 – технологія виробництва продуктів тваринництва.

Голова ради – професор, д. с-г. н. Прудніков Василь Григорович, завідувач кафедри технології переробки і стандартизації продуктів тваринництва, заступник – професор, д. вет. н. Жукова Ірина Олексіївна, завідувач кафедри нормальної та патологічної фізіології тварин, вчений секретар - професор, д. с-г. н. Гноєвий Ігор Вікторович, завідувач кафедри технології кормів і годівлі тварин.

Спеціалізованою вченою радою **К 64.070.01** у 2018 році проведено два успішних захисти дисертацій:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук зі спеціальності 16.00.06 – гігієна тварин і ветеринарна санітарія захистила співробітниця Луганського національного аграрного університету **Родіонова К.О.** на тему «Санітарно-гігієнічна оцінка та дезінфекція об'єктів ветеринарного нагляду на м'ясопереробних підприємствах».

2. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук зі спеціальності 16.00.06 – гігієна тварин та ветеринарна санітарія захистила старший викладач кафедри гігієни тварин та ветеринарної санітарії

Харківської державної зооветеринарної академії **Ігнат'єва Т.М.** на тему «Санітарно-гігієнічне обґрунтування використання арселану при вирощуванні телят».

Крім того, до захисту прийнято чотири дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук (три – ветеринарних, одна – сільськогосподарських) з спеціальності 16.00.06 – гігієна тварин та ветеринарна санітарія.

Спеціалізованою вченою радою К 64.070.02 у 2018 році проведено три успішних захисти дисертацій:

1. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів захистила співробітник Державної дослідної станції птахівництва НААН **Гавілей О. В.** на тему «Ефективність використання тритикале у складі комбікормів для племінних курей»

2. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів захистила співробітник Інституту тваринництва НААН **Кулібаба С. В.** на тему «Ефективність використання преміксів з вмістом хелатних комплексів гліцин-гідратів Купруму, Цинку та Мангану в годівлі молочних корів»

3. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів захистив співробітник Одеського державного аграрного університету МОН України **Ніколенко І. В.** на тему «Ефективність використання біологічно активної речовини класу гідролаз в складі преміксу для свиней»

Із викладеного видно, що спеціалізовані вчені ради виконують свої функції відповідно до покладених на них обов'язків і працюють ефективно.

РОЗДІЛ 5

ВИХОВНА, КУЛЬТУРНО-МАСОВА І СПОРТИВА РОБОТА

Виховна робота зі студентами є невід’ємною складовою освітнього процесу, яка в Академії проводиться відповідно до плану виховної роботи та концепції патріотичного виховання, що розроблені на підставі Указу Президента України «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки». Головною метою у нашій Академії є формування висококваліфікованого і конкурентоздатного фахівця, всебічно і гармонійно розвинутої особистості, яка плекає українські традиції, духовні цінності, володіє відповідними знаннями, вміннями та навичками, здатна реалізувати свій потенціал в умовах сучасного суспільства, сповідує європейські цінності, готова до захисту Батьківщини, незалежності та територіальної цілісності України.

Основними формами виховної роботи зі студентами Академії є:

- виховання під час навчальних занять та кураторських годин;
- позанавчальна та індивідуальна робота;
- заняття в творчих колективах, гуртках, клубах за інтересами;
- заняття в спортивних секціях;
- участь у підготовці та проведенні конкурсів, свят, тематичних вечорів;
- робота в органах студентського самоврядування;
- виховна робота в гуртожитках.

Виховання студентської молоді здійснюється за такими напрямками: національно-патріотичне, морально-правове, художньо-естетичне, екологічно-трудове, фізичне виховання та популяризація здорового способу життя.

5.1. Національно-патріотичне виховання

Завданням національно-патріотичного виховання є надання студентам ідей, переконань щодо української державності, формування активної

громадянської і особистої позиції молоді. За звітний період були здійснені такі заходи:

- до Дня Соборності України 22 січня 2018 року прочитана відкрита лекція на тему «День Соборності України – символ національного єднання українського народу».

- 29 січня 2018 року проведений «круглий» стіл: «Бій під Крутами у національній пам'яті», присвячений вшануванню пам'яті Героїв Крут;

- 13 лютого 2018 року було проведено захід «Зустріч поколінь», присвячений Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав. На зустріч були запрошені воїни-афганці – члени Дергачівської міської спілки ветеранів Афганістану;

- 8 травня 2018 року біля братської могили на території студмістечка Академії пройшов урочистий мітинг з покладанням квітів, присвячений Дню пам'яті і примирення;

- 9 травня 2018 року Академія приймала участь у заході з нагоди Дня Перемоги на «Висоті маршала Конєва»;

- 17 вересня 2018 року до 100-річчя з Дня народження В. О. Сухомлинського відбувся перегляд фільму В. Філонова «Володимир Сухомлинський» та його обговорення з магістрами I курсу;

- 14 жовтня 2018 року відбувся турнір з силових видів спорту та виступ кінного театру, присвячений Дню збройних сил України та українського козацтва;

- 18 жовтня 2018 року в Академії відбулося відкриття IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу серед учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

- 24 листопада 2018 року студенти Академії прийняли участь у «Пам'ятній ході», присвячений жертвам голодомору 1932–1933 рр.;

- 5 грудня 2018 року в Академії було відкрито першу в Україні меморіальну дошку Олександрю Івановичу Кандибі (Олександрю Олесю). На

заході були присутні члени Національної спілки письменників України та представники наукової спільноти Харківщини;

- 15 грудня 2018 року пройшов II етап IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. Серед 55 учасників – студентів закладів вищої освіти III – IV рівнів акредитації (студенти негуманітарних спеціальностей) студент Академії, Росик Олександр, посів четверте місце.

Протягом року у студентських групах були проведені виховні години до таких дат: День української писемності і мови, День працівника освіти, День українського козацтва, День матері, День державного прапора України, Акт проголошення незалежності України.

5.2. Морально-правове виховання

Головною складовою морально-правового виховання є теоретичні знання про мораль, її принципи, норми, функції та їх практична реалізація у життєдіяльності особистості, формування високої правової культури студентів. Реалізація морально-правового виховання проходила через проведення наступних заходів:

- лекції з ознайомлення студентів з їх правами та обов'язками, правилами проживання та правилами внутрішнього розпорядку у гуртожитку;

- зустрічі з студентським активом щодо протидії хабарництву, зловживанням і корупції в закладах освіти;

- екскурсії для першокурсників щодо ознайомлення з постійно діючою виставкою правової літератури у науковій бібліотечі Академії;

- лекції до Міжнародного дня прав людини;

- участь команди студентів у Другому регіональному турнірі з фінансової грамотності на Кубок Голови Харківської обласної державної адміністрації. Команда Академії вийшла у другий тур змагань;

- участь команди студентів і аспірантів Академії у Міждисциплінарному науковому квесті «Пошуки скарбів науки»;

- участь студентів першого курсу у щорічній всесвітній акції «Walk for Freedom/Хо́да за свободу» з нагоди Європейського дня боротьби з торгівлею людьми, що була спрямована на підняття рівня обізнаності студентства із проблемою торгівлі людьми;

- інтерактивний семінар «Булінг – сучасна проблема молоді», який провели представники Головного управління юстиції у Харківській області для студентів першого курсу Академії.

5.3. Художньо-естетичне виховання

У напрямку творчого розвитку студентів в Академії активно працюють творчі гуртки – вокальний, хоровий, танцювальний, «Ліги сміху», в яких приймають участь 126 студентів. У співпраці з адміністрацією Академії, кафедрами факультетів, «Центром культури та виховання», студентським самоврядуванням, профспілковою організацією у 2018 році були здійснені наступні заходи:

- участь студентів і викладачів Академії у II Всеукраїнському фестивалі різдвяних вертепів;

- святковий концерт, присвячений Дню матері;

- святковий концерт і дискотека до Дня закоханих;

- комплексний театралізований спортивно-музичний захід «Проводи зими – Масляна»;

- до «Дня сміху» відбувся концерт, підготовлений збірними командами «Ліги сміху» факультетів;

- проведення «Дня відкритих дверей»;

- проведення урочистих випусків бакалаврів і магістрів;

- конкурс краси, грації, жіночності «Міс Академія – 2018»;

- урочисте свято до «Дня знань» зі святковим концертом, посвятою в студенти, кінноспортивним шоу;

• концерт до Дня святого Миколая (18 грудня 2018 р.) із врученням подарунків та святковий концерт, присвячений «Останньому дзвонику» для випускників школи-інтернату у підшефному комунальному закладі «Балаклійська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів Харківської обласної ради»;

• гала-концерт з нагоди святкування «Міжнародного дня студента» з проведенням конкурсу команд «Ліги сміху» серед студентів Академії. У 2018 році у грі приймати участь 6 команд Академії;

• організація та проведення зустрічей випускників Академії.

В Академії серед студентів і співробітників пропагується здоровий спосіб життя та популяризується спорт. Для занять фізичною культурою і спортом Академія має спортивний зал, зал для ігрових видів спорту, зал для занять важкою атлетикою і гирьовим спортом, 2 відкриті спортмайданчики, стадіон на три футбольних поля (одне з яких має штучне покриття), лижну базу.

5.4. Спортивно-масова робота

В Академії працюють секції з гирьового спорту, армспорту, пауерліфтингу, футболу, міні-футболу, настільного тенісу, волейболу (чоловічого і жіночого), легкої атлетики, шахів, шашок, баскетболу (чоловічого), кікбоксингу. Щотижнево проводяться тренування з фітнесу і пілатесу. Загалом у спортивних секціях Академії займаються понад 400 студентів Академії.

Упродовж 2018 року студенти приймали участь у міжнародних змаганнях та на рівні Академії, району, області, республіки, всього за рік проведено дев'ятнадцять змагань (додаток 2).

В Академії традиційним стало проведення Спартакіади серед гуртожитків.

У 2018 році у змаганнях прийняли участь 215 студентів Академії, перше місце зайняв гуртожиток № 1, друге місце – № 3, а третє – № 4.

Справжньою гордістю Академії стала студентка Академії Оксана Шишкова, яка на параолімпійських іграх у Пхенчхані завоювала шість

медалей, серед яких дві золоті, три срібні і одна бронзова. На змаганнях за Кубок Світу (Фінляндія, м. Вуокатті) Оксана Шишкова виборола перше місце і золоту медаль з біатлону.

Команда Академії посіла восьме місце у першості закладів вищої освіти м. Харкова з футболу та першості закладів вищої освіти м. Харкова з футзалу; 13 місце – у зимовій першості м. Харкова з футболу.

На чемпіонаті України з волейболу серед сільської молоді в м. Житомир збірна жіноча команда Харківської державної зооветеринарної академії виборола перше місце. Також жіноча волейбольна команда посіла третє місце у Спартакіаді області серед закладів вищої освіти, зайняла перше місце у Студентській лізі та Спартакіаді Харківської області.

Жіноча команда з пляжного волейболу посіла перше місце у Кубку Дергачівського району.

Збірна команда з армспорту посіла десяте місце у Спартакіаді Харківської області.

Збірна команда Академії у Всеукраїнських спортивних іграх з гирьового спорту серед студентів аграрних закладів вищої освіти зайняла восьме загальнокомандне місце.

Студенти Академії приймали участь: у 12-му відкритому турнірі з гирьового спорту пам'яті І. М. Кожедуба, де студенти Академії зайняли призові місця: Кравченко Андрій – перше місце; Мосієць Семен – друге місце, Єрмошкін Арсеній – третє місце.

Команда Академії з гирьового спорту прийняла участь у: чемпіонаті України з гирьового спорту серед студентів закладів вищої освіти; відкритому обласному турнірі Харківської області з гирьового спорту серед студентів 1999–2000 року народження; чемпіонаті Харківської області з гирьового спорту серед юнаків 2000–2001 року народження.

Студент Академії 3 курсу ФВМ Кравченко Андрій приймав участь в IV Харківському міжнародному марафоні на дистанціях 4 км та 42 км.

Збірна команда Академії в обласних щорічних спортивних змаганнях «Спорт протягом життя» серед студентів закладів вищої освіти Харківської області посіла 9 місце з легкоатлетичного кросу, 11 місце – з легкої атлетики, 13 місце – з легкої атлетики у приміщенні та загальне четверте місце.

На святкування Міжнародного дня спорту, що проводилось на базі Академії, була запрошена параолімпійська чемпіонка Оксана Шишкова.

На базі Академії були проведені відбіркові змагання серед допризовної молоді для участі кращих спортсменів у Спартакіаді Харківської області, а також згідно з Календарним планом фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів Харківської області було проведено обласну Спартакіаду з гирьового спорту серед районів області, міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад. Також пройшов III етап Всеукраїнських дитячих спортивних ігор серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів «Старти надій 2018» та III етап Всеукраїнського фізкультурно-патріотичного фестивалю школярів України «Козацький гарт 2018».

У травні місяці серед працівників Академії були проведені «Веселі старты». У стартах приймали участь команди трьох факультетів Академії й адміністрації. Переможцями стали команда адміністрації.

Спортивна база Академії також використовувались у 2018 року для проведення змагань місцевого і районного рівнів (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Спортивні заходи, проведені на базі Академії

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення
1	2	3
1.	Районний етап та фінал змагання серед школярів Харківської області «Козацький гарт»	вересень 2018 р.
2.	Складання державних тестів з фізичної підготовки співробітників Державної поліції	10 вересня 2018 р.
3.	Чемпіонат Харківської області серед міст і районів з гирьового спорту	20–21 вересня 2018 р.
4.	Відкрита першість м. Харкова з футболу серед ДЮСШ області	вересень-жовтень 2018 р.

Продовження табл. 5.1

1	2	3
5.	Чемпіонат Харківської області з гирьового спорту серед дітей	20 жовтня 2018 р.
6.	Ігри першості Дергачівського району серед дорослих з футболу	жовтень-листопад 2018 р.
7.	Чемпіонат Харківської області «Дитяча ліга», «Студентська ліга» з волейболу	11–19 листопада 2018 р. (старша група), 16–17 листопада 2018 р. (середня група)
8.	«Кубок пам'яті». Закриття сезону з футболу Дергачівського району	3 листопада 2018 р.
9.	Районні і обласні турніри з настільного тенісу	жовтень – грудень 2018 р.
ВСЬОГО: 9 заходів		

Таким чином за звітний період в Академії було проведено більше 100 масових заходів. Кожен студент мав можливість реалізувати свої творчі та спортивні можливості. Також проводилась робота щодо економічної, екологічної, правової грамотності майбутніх фахівців.

В цілому робота з духовного і фізичного виховання молоді проводиться на високому і ефективному рівні.

РОЗДІЛ 6

РОБОТА ОСНОВНИХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

6.1. Відділ міжнародних зв'язків та по роботі з іноземними громадянами

Зростання ролі освіти та науки в суспільстві, диверсифікація, а також інтернаціоналізація вищої освіти – це світові тенденції, що характеризують міжнародний компонент у діяльності Академії, як необхідну умову її комплексного розвитку.

Міжнародне співробітництво було і залишається одним із пріоритетів розвитку Академії, є невід'ємною складовою життя Академії та розвивається в рамках єдиного процесу інтеграції вищої школи України у світову систему вищої освіти.

Головним завданням Відділу міжнародних зв'язків є інтеграція Академії до європейського та світового освітніх просторів.

Стратегічними цілями розвитку міжнародної співпраці в Академії є:

1. Встановлення і розвиток ділового співробітництва з зарубіжними та міжнародними організаціями та закладами вищої освіти:

- розвиток міжкафедральних, культурних, наукових і навчально-методичних відносин з закладами вищої освіти пострадянського простору, а також Європи, Азії, Африки, Америки;
- реалізація спільних проектів і програм з міжнародними організаціями, фондами та закладами вищої освіти;
- участь у програмах академічного обміну як студентів, так і викладачів Академії (організація стажувань і практики за кордоном);
- участь у науково-освітніх виставках, семінарах, конференціях і т.д.;
- організація та проведення міжнародних заходів за участю фахівців із зарубіжних країн;

- підтримка якісного рівня навчання та дослідницької діяльності з використанням міжнародного співробітництва та за сприяння мобільності науковців, викладачів і студентів;

- розробка та впровадження нових експериментальних навчальних планів (зі збільшенням годин на проведення практик студентів);

- розширення напрямів міжвузівського співробітництва з іноземними партнерами (програма «подвійних дипломів»);

- видання спільних навчальних посібників, підручників тощо.

2. Пошук та розповсюдження інформації про міжнародні гранти та стипендії, їх отримання і впровадження:

- пошук міжнародних контактів, необхідних для наукової, науково-практичної та навчально-методичної роботи Академії;

- координація роботи з пошуку та інформування про міжнародні гранти студентів, викладачів та підрозділів Академії;

- участь в молодіжних, студентських та наукових проектах, отримання грантів;

- отримання позабюджетного фінансування від міжнародних фондів, програм та ініціатив, що діють у галузі освіти, та ін.

3. Проведення активної профорієнтаційної роботи щодо затучення на навчання іноземних громадян:

- більш активне рекламування Академії як в Україні, так і за її межами (інформація на сайті декількома мовами, тощо);

- пошук іноземних партнерів для співробітництва;

- забезпечення якісного рівня навчання слухачів відділу довузівської підготовки;

- збільшення кількості студентів іноземних громадян (у тому числі за рахунок викладання англійською мовою).

У системі забезпечення якості освіти одне із провідних міст займає академічна мобільність, яка включає в себе можливість академічного обміну студентами і викладачами нашої Академії з закордонними закладами вищої освіти.

Міжнародними партнерами нашої Академії є заклади вищої освіти з багатьох країн світу, а саме з Литви, Німеччини, Болгарії, Республіки Білорусь та інші (Додаток 3).

Варто відзначити, що левова частка у системі академічної мобільності нашої Академії припадає на факультет біотехнології та природокористування за активного сприяння декана факультету О.В. Щербак.

У рамках договору про співробітництво між академією та Природничим науковим центром м. Вільнюса (Литва) викладачі факультету біотехнології та природокористування О.В. Щербак, К.В. Давиденко та дві студентки магістратури цього факультету Арабаджи Олена і Катіненко Ганна відвідали центр, де проводили наукові дослідження.

З 3 по 10 вересня 2018 року делегація з Литви здійснила зустрічний візит до нашої Академії, де був здійснений обмін практичним досвідом та інформацією з проблем педагогіки, методів навчання, структури та змісту вищої освіти в Україні.

У рамках договору між академією та Каунаським університетом лісового господарства і інженерної екології старший викладач кафедри прикладної біології, водних біоресурсів та мисливського господарства ім. О.С. Тертишного Давиденко К. В. з 12 по 25 жовтня 2018 року прочитала курс лекцій для латвійських студентів.

Обмін досвідом у підготовці спеціалістів сільського господарства, обмін делегаціями викладачів та студентів, покращення навчально-методичної роботи є пріоритетом у нашій роботі. У рамках меморандуму про співпрацю між Міждисциплінарним центром біоінформатики Лейпцигського університету та Харківською державною зооветеринарною академією О.В. Щербак з 25 по 27 червня 2018 року відвідала Німеччину, а 3 жовтня нашу академію відвідав доктор Ханс Біндер, який прочитав відкриту лекцію на тему: «Геномна біоінформатика людини». Крім того, були обговорені спільні проекти науково-дослідницьких робіт та спланована співпраця між викладачами, студентами.

Невід'ємною складовою життя Академії є розвиток в рамках єдиного процесу інтеграції вищої школи України у світову систему вищої освіти. Так, у 2018 році викладачі нашої Академії проходили стажування та отримали сертифікати за кордоном, а саме у Вірменії – 1 чоловік, Польщі -3, Німеччини – 3; Литві -1, Республіці Білорусь – 1, Швеції -1 та у Греції – 1 викладач.

У червні поточного року Т.М. Приходько брала участь у науково-практичній конференції та пройшла стажування у вишій школі бізнесу національного Луїзіанського Університету (Польща).

У рамках меморандуму про наукову співпрацю з дослідницькою групою репродуктивної медицини Кельнського університету академік Безуглий М.Д. з 10 по 17.03.18 р. відвідав цей університет та пройшов там стажування.

Обмін досвідом та поглиблення наукових досліджень неможливі без співпраці з міжнародними організаціями. Викладачі нашої Академії є членами та активно беруть участь у фахових асоціаціях, а саме:

- Європейська організація з молекулярної біології (EMBO);
- Всесвітня асоціація з птахівництва (WPA);
- Всесвітня ветеринарна асоціація з птахівництва (WVPA);
- Європейська асоціація з біобезпеки (EBSA);
- Американська асоціація з біобезпеки (ABSA);
- Американська асоціація мікробіологів(AMS);
- Міжнародна федерація асоціацій з біобезпеки (IFBA);
- Міжнародна асоціація грипу та інших респіраторних вірусних інфекцій (IAIRVI);
- Нью-Йоркська академія, «visitingprofessor» університету Лейбніца, Ганновер, Німеччина;
- Європейська Федерації біотехнологів;
- Міжнародна спілка охорони природи;
- Міжнародна наукова рада міжнародного конгресу систематики та екології міксоміцетів;

- Європейська асоціація зоопарків і акваріумів (EAZA), Голандія;
- Кавказький офіс WWFInternational«Проведення оцінки ризику FSC контрольованої деревини для Грузії»;
- Міжнародна екологічна громадська організація «Greenlight»;
- IDEATION Enablin innovation Ecosystems (Дуглас, США);
- Товариство генетиків республіки Білорусь, Вірменії, Азербайджану, Литви, Латвії.

Практика студентів є однією з форм проведення практичної підготовки, що є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців для здобуття кваліфікаційного рівня.

Для сприяння інтеграції національної аграрної освіти до світового освітнього простору на основі закріплення теоретичних знань студентів та вивчення практичного досвіду ведення сучасного сільського господарства із застосуванням новітніх технологій в країнах із розвиненим аграрним сектором економіки, оволодіння студентами передових технологій вирощування, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції, вивчення досвіду застосування сучасної техніки та набуття практичних навичок роботи.

Відділом міжнародних зв'язків була проведена робота для забезпечення можливостей студентам нашої Академії проходження практики на закордонних сільськогосподарських підприємствах. За звітний період, крім існуючих договорів про співпрацю з Спілкою фермерів Баварії Agroimpuls Bayerne.V.; International Labour Centre, Danish International Connections ApS, «Agrosecsess» було укладено договір про співпрацю з фірмою «Профітім» та підприємствами Німеччини за Міжнародною програмою обмінів Міністерства соціальної політики Німеччини, що дозволило розширити кількість місць проходження практик нашими студентами.

За звітний період було проведено сім зустрічей вищезазначених компаній зі студентами, де була надана вичерпна інформація про можливості проходження практики за кордоном. Крім того, було укладено договори про

співпрацю з базами переддипломної виробничої практики у Данії та Німеччині для студентів і студентів – магістрантів факультету ветеринарної медицини (разом чотири підприємства) та факультету біотехнології та природокористування, де наші студенти набувають досвіду, оволодівають сучасними технологіями та практичними навичками.

За різними програмами у звітному році пройшло практику за кордоном 29 студентів усіх факультетів Академії тривалістю в середньому від 1,5 місяці до року на провідних сільськогосподарських та переробних підприємствах країн Західної та Східної Європи, а саме у Швейцарії - 3 студенти, у Німеччині – 19 студентів та у Данії – 7 студентів.

У листопаді 2018 року була організована та проведена зустріч з адміністрацією Академії та Міжнародною Данською Агенцією з працевлаштування на якій були обговорені питання щодо організації проведення практики наших студентів у Данії.

Протягом звітного періоду відвідали семінари, де обговорювалися механізми надання подвійних дипломів нашим студентам.

У лютому 2018 року наша Академія брала участь у круглому столі «Україна-Бразилія: співпраця у освіті», де були намічені шляхи до співпраці.

Наша Академія бере участь у Всеукраїнському інтернет проєкті Linqua.ua. За нашою заявою 20 викладачів усіх факультетів беруть участь у цій програмі, підвишуючи свій рівень англійської мови.

У звітному році зусиллям Відділу міжнародних зв'язків було продовжено роботу з науково-педагогічними працівниками на курсах вивчення англійської мови.

За звітний рік троє викладачів отримали сертифікати знання іноземних мов на рівні B2.

Студенти не відстають у цьому від викладачів. Цього року міжнародні сертифікати знання англійської мови на рівні "KET"(A2) отримали троє студентів. Завдяки цьому вони мають змогу проходити практику за кордоном в англійськомовних країнах.

Невід'ємною частиною роботи Відділу міжнародних зв'язків та Відділу по роботі з іноземними студентами є робота з закордонними студентами та слухачами підготовчого відділення. За звітний період проводиться робота з представниками Казахстану, Узбекистану та Марокко.

Інформацію про кількість іноземних студентів, яких у 2018 році було прийнято на навчання до Академії надано у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1

**Інформація про навчання іноземних студентів
в Академії станом на 22.10.2018 р.**

№ п/п	Частина світу	Країна	Всього нав- чається	Слухачів підготовчого відділення	Студентів	Аспіра- нтів	Магіст- ратура
1	Азія	Азербайджан	1	-	1	-	-
		Бангладеш	4	4	-	-	-
		Ємен	1	1			
		Ізраїль	15	-	14	-	1
		Йорданія	6	6	-	1	-
		Кіпр	1	-	-	-	1
		Ліван	5	-	5	-	-
		Палестина	3	-	1	-	2
		Сирія	1	-	1		-
		Туреччина	1	-	1	-	-
2	Америка	США	1	-	1	-	-
3	Африка	Алжир	14	14	-	-	-
		Єгипет	2	2	-	-	-
		Гана	1	-	1	-	-
		Камерун	1	-	1	-	-
		Кот-д'Івуар	1	-	-	-	1
		Марокко	40	-	31	-	9
		Судан	1	-	1	-	-
		Туніс	3	-	3	-	-
4	Європа	Росія	1	-	-	-	1
	Всього:		104	27	61	1	15

Усього навчається в Академії - 104 іноземних громадян. Цього року було прийнято на навчання 36 іноземних громадян, у тому числі 13 на англійську форму навчання.

Про роботу Центру міжнародного співробітництва можна дізнатись на оновленому сайті Академії, де постійно надається інформація для студентів та викладацького складу Академії про міжнародні культурно-просвітницькі проекти, міжнародні конференції, стажування та підвищення кваліфікації у різних країнах світу, про міжнародні відкриті конкурси, стипендіальні програми і т.п.

6.2. Навчально-методичний відділ

Навчально-методичний відділ є структурним підрозділом Академії, який забезпечує дотримання вимог щодо формування нормативної бази, забезпечення навчального процесу комплексом навчально-методичної продукції, організації і аналізу навчально-методичної роботи співробітників Академії.

За звітний період переоформлені освітньо-професійні програми першого освітнього рівня «бакалавр», та другого рівня наскрізної магістратури і їх профілів, згідно з рекомендаціями МОН № 1/9-239 від 28.04.2017: «211-Ветеринарна медицина», «212-Ветеринарно-санітарна експертиза, якість та безпека продукції тваринництва», «073-Менеджмент», «204-Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

На базі переоформлених освітньо-професійних програм організована розробка тимчасових типових програм дисциплін та ряд Положень.

1. Розроблено, пройшло обговорення і затверджено Положення про рейтингову систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Харківської державної зооветеринарної академії.

Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», зокрема, на підставі положень розділу V, статті 16, пункту 2 стосовно контролю за якістю роботи викладачів та розділу VI, статті 26,

пунктів 1, 4, 5, 6 про організацію навчально-виховного процесу та визначення пріоритетних завдань, частини 2 статті 41 Закону України «Про освіту» від 08.09.2017 р.

Рейтинг – комплексний показник якості науково-педагогічної діяльності працівника, що є інструментом інтегрованого оцінювання його досягнень з усіх видів науково-педагогічної діяльності.

Рейтинг НПП – індивідуальний числовий показник оцінки діяльності науково-педагогічного працівника за всіма видами роботи впродовж звітного року. Рейтинг є одним із видів заохочення та оцінки діяльності науково-педагогічних працівників. Введення рейтингової оцінки діяльності НПП є невід’ємним елементом запровадження системи моніторингу як складової процесу забезпечення і управління якістю вищої освіти.

Метою запровадження рейтингової системи оцінки діяльності НПП є:

- підвищення ефективності та результативності професійної діяльності НПП;
- забезпечення прозорості та об’єктивності оцінювання діяльності НПП;
- підвищення мотивації та ефективності праці;
- накопичення статистичної інформації про динаміку розвитку НПП,

кафедр та факультетів;

- стимулювання діяльності НПП, спрямованої на підвищення якості освіти.

Основними завданнями рейтингової системи оцінки діяльності НПП є:

• посилення зацікавленості НПП у підвищенні своєї професійної кваліфікації та покращенні результатів підготовки студентів;

• розробка і використання єдиних комплексних критеріїв для оцінювання і контролю діяльності НПП;

- формування якісного науково-педагогічного складу Академії;

• активізація та стимулювання видів діяльності, які сприяють підвищенню рейтингу Академії та її розвитку в цілому;

• виявлення недоліків і проблемних питань у діяльності НПП та структурних підрозділів Академії;

- визначення кращих НПП Академії за показниками рейтингу;
- формування системи матеріального і морального стимулювання діяльності НПП.

Організація рейтингової системи оцінки діяльності НПП ґрунтується на принципах:

- об'єктивності та прозорості – кожен НПП Академії має можливість самостійно розрахувати окремий бал за кожним пунктом та рейтингову оцінку;

- збалансованості – дотримання балового балансу між навчальною (лекції, практичні та лабораторні заняття), методичною (розробка та впровадження в освітній процес новітніх технологій навчання), науковою (статті, монографії, захист дисертацій, наукові проекти) і організаційно-виховною (кураторська робота, організація конференцій, робочі групи) активностями НПП;

- орієнтованості на загальноакадемічні індикатори – посилення (в балах) «відносної ваги» показників, які наразі є пріоритетними при оцінюванні якості надання освітніх послуг та Академії в цілому.

- якості – організація освітнього процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку світової та вітчизняної освіти, а також контроль освітньої діяльності Академії.

Основними вимогами до рейтингової системи оцінки діяльності НПП є:

- методика, що дозволяє кількісно оцінювати роботу НПП за всіма напрямками діяльності;

- оптимізація кількості критеріїв, що об'єктивно характеризують діяльність кожного НПП;

- можливість доповнення і зміни системи критеріїв рейтингу і нарахування балів;

- наявність системи стимулювання відповідно до значення індивідуального рейтингу НПП;

- створення спеціальної групи – тимчасової експертної комісії з верифікації рейтингу НПП;

• щорічний розгляд на вченій раді Академії результатів функціонування системи визначення рейтингу НПП із наказом ректора щодо переліку показників рейтингу та їх вагомості, оприлюднення цих матеріалів.

2. Розроблено, пройшло обговорення і затверджено Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів та докторантів Харківської державної зооветеринарної академії.

Дане положення розроблено на підставі чинних норм Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882 «Питання стипендіального забезпечення» (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення»), Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. №1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.10.1994 № 744 «Про затвердження Положення про порядок призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів та аспірантам», Постанови Верховної Ради України від 4.04.2017 року № 1997-VIII «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів» та інших нормативно-правових актів України.

Дія цього Положення поширюється на осіб, які навчаються в Харківській державній зооветеринарній академії (далі – Академія) за державним замовленням за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, а саме:

- 1) студентів денної форми навчання (далі – студенти);
- 2) аспірантів і докторантів, які навчаються за денною формою навчання (з відривом від виробництва).

Стипендії у Академії відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів

України від 28.12.2016 № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення») призначаються наступних видів:

Академічні - це стипендії, які призначаються за результатами навчання або на підставі конкурсного бату, здобутого під час вступу до Академії, та наказу про зарахування до Академії.

Академічними стипендіями є:

1) стипендії, засновані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України (у тому числі іменні), які призначаються студентам, аспірантам Академії за результатами навчання за певним освітнім (освітньо-кваліфікаційним) рівнем, розміри та порядок призначення яких визначаються окремими нормативно-правовими актами;

2) ординарні (звичайні) академічні стипендії;

3) стипендії у підвищеному розмірі (студентам Академії, які досягли особливих успіхів у навчанні);

Соціальні - це стипендії, які призначаються на підставі законів, що встановлюють державні пільги і гарантії щодо призначення соціальних стипендій для окремих категорій громадян на підставі поданої заяви та відповідних документів, що підтверджують факт належності особи до такої категорії громадян.

Стипендії виплачуються один раз на місяць.

Студентам Академії стипендія призначається з першого числа місяця, в якому починається наступний семестр за результатами попереднього семестрового контролю згідно з навчальним планом та графіком навчального процесу, які затверджено на навчальний рік, на період до визначення результатів наступного семестрового контролю, крім випадків, зазначених у цьому Положенні.

У разі зарахування аспірантів і докторантів, які навчаються за денною формою навчання (з відривом від виробництва), на навчання до Академії з дати, яка не збігається з початком календарного місяця, академічна стипендія

виплачується у сумі, пропорційній кількості календарних днів, які залишаються до закінчення такого місяця.

Виплата стипендій студентам Академії (аспірантам і докторантам) проводиться через відділення банку.

Виплата стипендії здійснюється, як правило, до 15 числа поточного місяця, але не раніше фактичного надходження фінансування на рахунок Академії.

3. Розроблено, пройшло обговорення і затверджено Положення про рейтингову систему оцінки управлінської діяльності керівних працівників Харківської державної зооветеринарної академії.

Викладено основні положення щодо рейтингової системи оцінки управлінської діяльності керівних працівників, організації її проведення, розрахунку, складання, оприлюднення та використання.

Положення про рейтингову систему оцінки управлінської діяльності керівних працівників Харківської державної зооветеринарної академії розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту».

Керівними працівниками є ректор, проректори, декани факультетів (директори інститутів), завідувачі кафедр, директор бібліотеки, керівники структурних підрозділів.

Система аналізу та оцінки діяльності керівних працівників є дієвим засобом контролю та вдосконалення їхньої професійної діяльності.

Соціальне значення оцінки діяльності керівних працівників полягає в безпосередньому та опосередкованому публічному впливі процедури оцінювання на діяльність керівників та якість освітніх послуг.

Процес та результати управлінської діяльності керівних працівників оцінюється за такими критеріями:

- наявність чітких стратегічних планів розвитку структурного підрозділу (напрямку діяльності), поточних планів роботи;
- відповідність сучасним тенденціям теорії та практики управління (стратегічний менеджмент, культура організації, система менеджменту якості

освіти, управління якістю освіти, моніторинг, маркетинг, делегування повноважень, колегіальність управління, демократизація управління тощо);

- наявність системи менеджменту якості освітньої діяльності;
- використання сучасних інформаційних технологій в управлінні;
- колегіальність, прозорість та ефективність управлінських рішень;
- обґрунтованість та прозорість фінансової діяльності, що спрямована на

забезпечення високого рівня якості освітніх послуг, організації наукових досліджень та підтримку іміджу Академії;

• рівень керованості структурним підрозділом (напрямом діяльності), що характеризується обсягом виконання прийнятих управлінських рішень та їх якістю;

• соціально-психологічний клімат у структурному підрозділі, комунікативна компетентність (стосунки керівників та працівників, працівників та здобувачів вищої освіти);

• підбір, розстановка кадрів у структурних підрозділах, перспективне планування кадрового забезпечення освітньої діяльності;

- відсутність фактів хабарництва та посадових зловживань;
- контроль за трудовою дисципліною та ведення дисциплінарної практики;
- ефективна організація освітньої та наукової діяльності;
- моніторинг потреб на ринку праці, зв'язок з роботодавцями, випускниками;

• просвітницька та громадська активність;

• двобічна відкрита комунікація з усіма суб'єктами освітнього процесу та стейкхолдерами з використанням усіх засобів комунікації (в тому числі медіа, мережеві комунікації, Інтернет).

Оцінювання управлінської діяльності здійснюється за підсумками календарного року без урахування грудня. Здобутки кафедри за грудень зараховуються до наступної рейтингової звітності.

Керівні працівники періодично (не менше одного разу на рік) звітують на Вченій раді, ректораті про свою діяльність за окремим напрямом або про роботу в цілому.

Поточні звіти керівних працівників заслуховуються на щотижневих нарадах при Ректоріві.

Процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників:

- рейтингування структурних підрозділів;
- рейтингування працівників структурних підрозділів за певними видами діяльності (освітня, наукова, міжнародна, профорієнтаційна, громадська, мистецька, спортивна тощо);
- матеріальне та моральне заохочення, дисциплінарні стягнення;
- моніторинг оцінок управлінської діяльності працівниками та здобувачами вищої освіти.

Результати оцінювання управлінської діяльності керівних працівників оприлюднюються на офіційному веб-сайті та/або в інший спосіб.

4. Розроблено, пройшло обговорення і затверджено Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Харківській державній зооветеринарній академії.

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Харківській державній зооветеринарній академії (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності» № 222-VIII від 02.03.2015 року (із змінами, внесеними згідно із Законами № 2145-VIII від 05.09.2017); Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 419 від 12.04.2016 р.); постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження

освітньої діяльності закладів освіти»; постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України № 1124 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012 р., № 692 від 18.09.2013 р., № 507 від 27.05.2014 р.); наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» тощо.

Внутрішнє забезпечення якості освіти – цілісна системам об'єктивних та обґрунтованих діагностичних й оціночних процедур, сукупність організаційних, методичних і нормативних документів, що регламентують ефективне управління якістю.

Система внутрішнього забезпечення якості – загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківській державній зооветеринарній академії (далі - Академія), розподіл відповідальності за удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури Академії.

Мета – створення та підтримка умов для якісної підготовки висококваліфікованих фахівців відповідного рівня освіти, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, відповідальних, морально вихованих, які вільно володіють своєю професією, орієнтуються в суміжних сферах діяльності, здатних до ефективної професійної діяльності на рівні світових стандартів, готових до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності.

Основними завданнями підвищення рівня якості навчання є:

- повне використання ліцензованих обсягів, насамперед, на профільних напрямах підготовки та спеціальностях;

- розробка освітньо-професійних програм та навчальних планів, які б відповідали запитам ринку праці та кращим зарубіжним аналогам;
- впровадження в практику освітньої діяльності Академії компетентнісного підходу при формуванні навчально-освітніх програм, засобів діагностики та критеріїв оцінювання знань студентів;
- впровадження інформаційних інтерактивних технологій навчання, створення та відкриття нових напрямів і спеціальностей для підготовки фахівців відповідно до вимог Європейського освітнього простору з метою отримання у перспективі студентами подвійних дипломів;
- залучення роботодавців освітньої галузі до участі в підготовці та реалізації навчальних програм, спеціальностей та спеціалізацій, узгодження з ними освітніх і професійних стандартів;
- переорієнтація навчальних планів на збільшення частини практичного компонента та самостійної роботи студентів;
- забезпечення процесу навчання новітнім лабораторним обладнанням та матеріалами, відповідності вищої освіти і наукових досліджень вимогам практики освітньої галузі;
- участь науково-педагогічних працівників у розробці та впровадженні державних стандартів змісту освіти, національної системи кваліфікацій;
- інтеграція Академії з навчальними закладами різних рівнів, науковими установами та підприємствами, зокрема, шляхом створення навчально-науково-виробничих комплексів;
- створення організаційно-правових та фінансових умов для започаткування активної реалізації вітчизняних та міжнародних програм академічної мобільності;
- розвиток матеріально-технічної бази в напрямі впровадження новітнього програмного забезпечення, у т. ч. з використанням платформи Moodle;
- розробка та реалізація електронних навчальних курсів та обладнання аудиторій для проведення дистанційних лекцій і телеконференцій;

- залучення до роботи високопрофесійних науково-педагогічних працівників з міжнародним досвідом за межами Академії та України;

- забезпечення вільного багатоканального доступу до світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет з читальних залів бібліотеки;

- індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді, створення можливостей для реалізації пошуку студентами індивідуальної освітньої траєкторії;

- створення умов для здобуття якісної освіти інвалідами, дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;

- впровадження у навчальний процес та діяльність Наукової бібліотеки сучасних інформаційних технологій.

Протягом року проведені наступні навчально-методичні роботи:

1. Надана офіційна відповідь на запит заступника міністра МОН України Рашкевича Ю.М. щодо складнощів при провадженні внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти у вищих навчальних закладах.

2. Проведений Круглий стіл з представниками студентського самоврядування Академії щодо узгодження Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів та докторантів Харківської державної зооветеринарної академії.

3. Проведений семінар з науково-педагогічними працівниками та студентами Академії на якому здійснили роз'яснення Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів та докторантів Харківської державної зооветеринарної академії.

4. Проведені чисельні засідання робочих груп Академії щодо підготовки матеріалів до акредитації освітньо-професійних програм другого освітнього рівня за спеціальностями: «211-Ветеринарна медицина», «212-Ветеринарно-санітарна експертиза, якість та безпека продукції тваринництва», «073-Менеджмент», «204-Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «162-Біотехнологія та біоінженерія», «205 – Лісове господарство», «207-Водні біоресурси та аквакультура».

5. Прийнята участь у семінарі щодо питань рецензування вищої освіти зі спеціальностей «204-Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та «207-Водні біоресурси та аквакультура» на базі Державної установи «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта».

6. Здійснена перевірка стану навчально-методичного забезпечення навчального процесу на кафедрах Академії. Забезпеченість дисциплін оновленими матеріалами складає від 86 до 100 %. Найкращий показник встановлений на факультеті ветеринарної медицини.

7. Здійснене оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Академії за 2018 р, що є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Таким чином, за звітний період виконаний великий обсяг навчально-методичної роботи та забезпечена ефективна координація цієї діяльності між різними структурними підрозділами Академії, підтверджений високий ступінь відповідності методичного забезпечення навчального процесу зовнішнім вимогам системи забезпечення якості вищої освіти.

6.3. Навчально-виробничий кінноспортивний комплекс

Навчально-виробничий кінноспортивний комплекс є структурним підрозділом Академії. Основна мета комплексу – забезпечення високої якості практичної підготовки студентів та проведення наукових досліджень з питань кіннозаводства та кінного спорту.

У структурі комплексу діють такі інституції: інститут конярства, дитячо-юнацька кінноспортивна школа та кінний театр. Очолює службу комплексу кандидат сільськогосподарських наук, професор Академії, Петрушко Микола Петрович.

6.3.1. Матеріальна база кінноспортивного комплексу

Навчально-виробничий кінноспортивний комплекс розміщений на території навчально-практичного центру тваринництва і рослинництва. Загальна площа комплексу становить 5,8 га. Споруда комплексу загальною

площею 3600 м² має архітектурну цінність і складається з п'яти стаєнь денникового утримання на 65 конемісць, двох навчальних і одного зимового манежів, двох навчальних класів, чотирьох роздягальень, ветлазарету, адміністративних приміщень, зблокованих у єдине ціле, а також двох літніх спортивних манежів.

Станом на 31.12.2018 року у комплексі утримується 35 голів коней чотирьох порід: української верхової, орловської рисистої, новоолександрівської вагозвної та тракененської.

У штаті комплексу працюють: два учбові майстри, ветлікар та шість працівників з догляду та обслуговування коней.

За звітний період виконані роботи з облаштування та зміцнення матеріальної бази, а саме:

- виконано поточний ремонт, який включає бетонування підлоги в стайнях, часткову заміну старих вікон на металево-пластикові, зварювальні роботи по ремонту левад, встановлення дверей у денниках;

- проведено ремонт системи водопостачання;
- частково замінено вікна у критому манежі;
- оновлено комплект конкурних перешкод;
- проведена штукатурка, побілка та фарбування приміщень;
- замінено електричну проводку;
- проведено частковий ремонт роздягальень, кімнати для тренерів, адміністративного блоку;

- протягом сезону виконаний план початкового спортивного тренінгу молодняку, проведені змагання з оцінки якості рухів та стилю стрибка, результати використані для подальшої спортивної підготовки коней;

- заготовлено 25 т зернофуражу, 35 т сіна, 37 т соломи;
- постійно здійснюються роботи з поліпшення благоустрою території.

6.3.2. Навчальна робота на базі кінноспортивного комплексу

На комплексі проводять навчальні заняття за програмами підготовки фахівців, відпрацьовуються практичні навички з технології утримання, системи тренінгу, здійснюються дослідження з селекційних та ветеринарних питань.

Базу комплексу використовують 15 кафедр Академії технологічного та ветеринарного факультетів обсягом 8800 навчальних годин за рік для проведення:

- лабораторно-практичних занять;
- виконання курсових робіт і наукових досліджень;
- проходження навчальних, дипломних, виробничих практик.

В основному Комплекс використовується для проведення практичних і самостійних занять студентів технологічного факультету з дисципліни «Конярство».

За звітний період практикувалося проведення лекцій, науково-практичних занять, показових операцій та тренувань у вигляді майстер-класів за участю ветеринарних лікарів С.А. Захарова, С.М. Янковського, проф. А.Е. Левицького.

6.3.3. Наукова робота на базі кінноспортивного комплексу

Протягом 2018 року науково-педагогічні працівники Академії, які за напрямом діяльності виконували дослідження з питань кіннозаводства та кінного спорту і об'єднані в інститут конярства, як окрему інституцію комплексу, проводили різнопланову наукову роботу:

1. Брати участь у восьми наукових конференціях.
2. За рік надруковано чотири наукові статті, дві – у фахових збірниках видано сім методичних рекомендацій з курсу «Конярство», одна з яких рекомендована Навчально-методичною Радою «Науково-методичного центру інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта».

3. Працює студентський науковий гурток «Кентавр», в якому займається біля 30 студентів усіх факультетів зооветеринарної академії.

4. Проведено Міжвузівську науково-практичну конференцію «Сфери використання коней», в якій окрім представників Зооветеринарної академії та інших закладів вищої освіти Харкова брали участь також школярі 6 – 11 класів.

5. Аспірантами Академії на базі кінноспортивного комплексу виконується три кандидатські дисертаційні роботи.

6. Протягом року на I-II етапах щорічної студентської конференції з доповідями виступила 31 особа.

7. Спільно з Академією фізичної культури проводяться дослідження з питань впровадження відновлювальних заходів у систему підготовки спортивних коней.

6.3.4. Кінний спорт

За спортивний сезон 2018 року спортсмени Академії брали участь у семи Всеукраїнських змаганнях.

На Чемпіонаті України з виїздки, який проходив у м. Жашків, Анна Стрельнікова виборола дві срібні медалі.

На Чемпіонаті України з подолання перешкод у м. Києві Анна Тополя у категорії «діти» стала переможницею та бронзовою призеркою, Ярослава Кучеренко виборола срібло та бронзу, у категорії «юнаки» Аліса Дронь посіла третє місце, Єгор Чуканов став абсолютним переможцем за підсумками трьох днів змагань.

На Чемпіонаті України серед дорослих (м. Жашків) Максим Радіонов виборов срібну та дві бронзові медалі, Владислав Молофєєв посів друге місце.

У 7-му етапі Відкритого Кубку Дніпра Марина Гадєцька здобула три золоті медалі, Оксана Люта – срібну медаль, Анастасія Логвіненко – срібну та бронзову.

У 8-му етапі Відкритого Кубку Дніпра Анастасія Логвіненко здобула перемогу, Дар'я Вировська виборола золото і бронзу, Оксана Люта – золото та срібло, Марина Гадецька двічі стала бронзовою призеркою, Аліса Дронь здобула II і III призові місця, Оксана Ільченко у різних маршрутах виборола срібло і бронзу та двічі стала переможницею, Анна Тополя посіла II місце.

На Кубку України (м. Бреч) з подолання перешкод Дмитро Івашенко став срібним призером.

На Фіналі Відкритого Кубку Дніпра Оксана Ільченко посіла II і два III призових місця, Дар'я Вировська двічі стала срібною призеркою, Марина Гадецька здобула перші місця у двох маршрутах, Аліса Дронь стала переможницею у найвищому маршруті змагань.

Загалом за спортивний сезон 2018 року вихованці кінноспортивної школи здобули 43 золотих, 39 срібних та 47 бронзових медалей та отримали 1117 рейтингових балів, що у 2,5 рази більше, ніж минулого року.

У цьому році чотири спортсмени школи виконали норматив першого розряду, 9 спортсменів – норматив кандидата у майстри спорту.

6.3.5. Кінний театр та інші види діяльності

Для популяризації кінного спорту, здорового способу життя, національних традицій, виховання патріотизму, професійної орієнтації майбутніх студентів у поточному році колективом кінного театру було проведено 13 театралізованих вистав у Зооветеринарній академії, м. Дергачі, смт М. Данилівка, смт Пересічне та на головній площі м. Харкова. Також було організовано екскурсії з показовими виступами кінного театру на території кінноспортивного комплексу для учнів Дергачівського р-ну та Харкова.

Кінноспортивна школа плідно співпрацює з Дергачівським територіальним центром, проводить заняття з іпотерапії. Розроблена індивідуальна методика проведення занять для кожної дитини, схвалена навчально-методичним відділом Всеукраїнської організації по роботі з дітьми з обмеженими фізичними можливостями і запропонована для

затвердження у формі рекомендацій. Проводяться регіональні науково-практичні конференції з іпотерапії, показові заняття з демонстрацією основних прийомів роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями.

Цього року завдяки проведенню показових кінноспортивних шоу, ярмарки інтересів, а також виступу директора Інституту конярства Петрушко М.П. перед першокурсниками значно збільшилася кількість бажаючих займатися у кінноспортивній школі Академії.

Варто зазначити, що в роботі кінноспортивного комплексу є низка проблемних питань, які потребують вирішення, а саме:

- відсутність достовірної інформації про стан галузі конярства;
- відсутність заходів з просування товарів та послуг галузі конярства на ринок;
- відсутність налагоджених стосунків з іноземними фахівцями з питань конярства та кінного спорту.

Для підтримання та покращення матеріально-технічної бази на рівні сучасних вимог заплановано на 2019 рік:

- ремонт зимового критого манежу;
- завершення ремонту адміністративного блоку;
- придбання та ремонт інвентарю, зброї, костюмів та екіпіровки для вершників.

З метою усунення певних недоліків та поліпшення роботи на перспективу заплановані наступні заходи:

- Проводити роботу з центральними та місцевими органами державної виконавчої влади з питань участі у виконанні загальнодержавних регіональних та місцевих програм, які потребують вирішення проблем кадрового забезпечення.

- Налагодити співпрацю з провідними фахівцями з конярства, тренерами кінного спорту з метою написання і видання підручників та посібників з конярства, вдосконалення методики підготовки і тренінгу спортсменів та коней, проведення науково-дослідних експериментів.

- Спільно з Федерацією кінного спорту України налагодити співпрацю з питань підготовки тренерів, інструкторів, ветеринарного забезпечення, проведення кінноспортивних змагань, створення при Федерації кінного спорту України консультативного комітету з метою координації діяльності регіональних та обласних кінноспортивних організацій.

- Шляхом кооперації наявних можливостей Харківської державної зооветеринарної академії і Харківської державної академії фізичної культури розпочати підготовку тренерів-викладачів з кінного спорту шляхом інтеграції навчальних програм для отримання другої вищої освіти.

- Організувати та провести семінари, майстер-класи та конференції з провідними ветеринарними спеціалістами, технологами, діючими тренерами та спортсменами.

- Організувати курси зі спеціалізованої професійної й мовної підготовки, надавати допомогу у працевлаштуванні кіннотників по контракту за кордоном.

- Створити дорадчі пункти, тимчасові та постійні комплексні наукові групи, науково-виробничі об'єднання, тренувальні депо з метою надання практичної допомоги виробництву з питань відтворення, вирощування, тренінгу, реалізації, ветеринарного обслуговування племінних і робочих коней.

- Налагодити стосунки з іноземними фахівцями для обміну досвідом з підготовки спеціалістів галузі.

- З метою залучення додаткових матеріальних та фінансових джерел для створення та підтримання матеріально-технічної бази на необхідному сучасному рівні розглянути питання правового забезпечення надання частини приміщень комплексу в оренду.

Отже, навчально-виробничий кінноспортивний комплекс є ефективною базою навчальної, наукової, театрально-концертної і спортивної діяльності для студентів та місцевої молоді, що створює позитивний імідж для Академії.

6.4. Бюро судово-ветеринарних досліджень

Бюро судово-ветеринарних досліджень діє п'ять років на підставі Положення прийнятого рішенням Вченої ради Харківської державної зооветеринарної академії від 27 березня 2014 р. (протокол № 3) та затвердженого наказом ректора Академії.

В склад Бюро входять три кафедри Академії: Ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини; Патологічної анатомії і розтину; епізоотології та ветеринарного менеджменту. За необхідності до виконання виробничих завдань можуть затучатися й інші кафедри Академії. Очолює цей підрозділ – доктор ветеринарних наук, професор Яценко І.В.

Основною діяльністю Бюро є проведення судово-ветеринарних експертиз та експертних досліджень, що призначаються правоохоронними органами за ухвалою слідчого судді чи суду з метою встановлення фактичних даних щодо судово-ветеринарного дослідження живих тварин, постраждалих від жорстокого поводження, судово-ветеринарного дослідження трупів тварин з ознаками насильницької смерті від жорстокого поводження з тваринами, судово-ветеринарного дослідження продукції тваринного походження на предмет виявлення фальсифікації тощо.

У своїй роботі Бюро керується законодавством України, в т.ч. ветеринарним законодавством України (Законом України «Про ветеринарну медицину», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», «Про витлучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» тощо), а також Законом «Про судову експертизу», Інструкціями щодо судово-експертної діяльності, методичними вказівками та інструкціями Держпродспоживслужби України, Положенням про бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії,

Статутом Харківської державної зооветеринарної академії, іншими нормативними документами України.

Основними завданнями Бюро є вирішення експертних питань в межах компетенції під час розслідування правоохоронними органами правопорушень.

Підвищення якості експертних досліджень за звітний період здійснювалося шляхом впровадження у судово-ветеринарну практику нових, розроблених фахівцями Бюро, методів дослідження (отримано деклараційні патенти) та постійного удосконаленням діяльності фахівців Бюро.

Напрямами роботи Бюро у 2018 р. були:

- актуалізація судово-ветеринарної практики;
- підготовка кадрів з судово-ветеринарної експертизи через аспірантуру;
- проведення судово-ветеринарних експертиз та експертних досліджень за кримінальними провадженнями, а також за цивільними позовами;
- участь в судових засіданнях в якості судово-ветеринарних експертів;
- розробка та впровадження у судово-ветеринарну практику нових та удосконалених нами методів дослідження;
- підготовка і видання навчально-методичної літератури з окремих питань судово-ветеринарної експертизи.

Результати виконаних робіт у 2018 р.

За 2018 р. проведено п'ять судово-ветеринарних експертиз за кримінальним провадженням і одне експертне дослідження:

1) Висновок судово-ветеринарної експертизи № 01-2018 за постановою слідчого від 19.12.2017 р. щодо матеріалів досудового розслідування, внесеного до ЄРДР за № 12017040740000576 від 07.05.2017 року, за ознаками ст. 299 ч. 1 КК України. Вартість надання послуги – 3165 грн. 00 коп.

2) Висновок судово-ветеринарної експертизи № 02-2018 за постановою слідчого від 15.01.2018 р. за матеріалами досудового розслідування, внесеного до ЄРДР за № 12017040570000900 від 23.12.2017 року, за ознаками ч. 1 ст. 248 КК України. Вартість надання послуги – 4062 грн. 86 коп.

3) експертне дослідження № 03-2018 за заявою Деркач Наталії Аскольдівни. Вартість надання послуги – 5000 грн. 40 коп.

4) висновок судово-ветеринарної експертизи № 04-2018 за постановою слідчого СВ Куп'янського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області капітана поліції Кривошлика Максима Вікторовича, внесеного до ЄРДР за №12018220370000075 від 06.01.2018, за ознаками ст.299 ч. I КК України. Вартість надання послуги – 4062 грн. 86 коп.

5) висновок судово-ветеринарної експертизи № 05-2018 за ухвалою слідчого судді Жовтневого районного суду м. Харкова Федюшина М.В. від 03.05.2018 р. Вартість надання послуги – 6094 грн. 30 коп.

6) висновок судово-ветеринарної експертизи № 06-2018 за матеріалами досудового розслідування, внесеного до ЄРДР за № 12018220510001742 від 16.07.2018 року, за ознаками ч.3 ст. 299 Кримінального кодексу України. Вартість надання послуги – 2031 грн. 43 коп.

Загальна сума коштів за проведення судово-ветеринарних експертиз у 2018 році склала 40753,37 грн.

Приймали участь у судовому засіданні Чугуївського міськрайонного суду Харківської області в якості судово-ветеринарних експертів.

Науково-дослідна робота Бюро протягом 2018 року була спрямована за напрямками діяльності:

- професор Яценко І.В. і доцент Захар'єв А.В. зробили доповідь на засіданні круглого столу «Жорстоке поводження з тваринами: притягнення до відповідальності» в м. Харків 2.10.2018;

- фахівці Бюро приймали участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях;

- оформлені сім Деклараційних патентів на корисні моделі з розробки способів виявлення фальсифікації харчових продуктів (табл. 6.2).

Перелік деклараційних патентів за 2018 рік

№ з/п	Назва патентів	Деклараційні патенти	Виконавці
1	Спосіб визначення інтенсивності кольору сухих харчових добавок фотометричним методом	Деклараційний патент України на корисну модель № 127400; заявлено 19.03.2018; опубліковано 25.07.2018, Бюл. № 14. – 4 с.	Богатко Н. М., Яценко І. В., Рютіна Л.Р.
2	Спосіб визначення фальсифікації м'ясних фаршів крохмалем мікроскопічним методом	Деклараційний патент України на корисну модель № 127925; заявлено 19.03.2018; опубліковано 27.08.2018, Бюл. № 16. – 4 с.	Богатко Н. М., Яценко І. В., Рютіна Л.Р.
3	Спосіб визначення інтенсивності кольору водної витяжки харчових добавок фотометричним методом	Деклараційний патент України на корисну модель № 127924; заявлено 19.03.2018; опубліковано 27.08.2018, Бюл. № 16. – 4 с.	Богатко Н. М., Яценко І. В., Рютіна Л.Р.
4	Спосіб визначення інтенсивності кольору витяжки м'ясних фаршів фотометричним методом	Деклараційний патент України на корисну модель № 128233; заявлено 19.03.2018; опубліковано 10.09.2018, Бюл. № 17. – 4 с.	Богатко Н. М., Яценко І. В., Рютіна Л.Р.
5	Спосіб визначення видової належності м'ясних фаршів за інтенсивністю кольору фотометричним методом	Деклараційний патент України на корисну модель № 128234; заявлено 19.03.2018; опубліковано 10.09.2018, Бюл. № 17. – 4 с.	Богатко Н. М., Яценко І. В., Рютіна Л.Р.
6	Спосіб визначення ступеня свіжості м'ясних фаршів фотометричним методом	Деклараційний патент України на корисну модель № 128239; заявлено 19.03.2018; опубліковано 10.09.2018, Бюл. № 17. – 4 с.	Богатко Н. М., Яценко І. В., Рютіна Л.Р.
7	Спосіб визначення фальсифікації молока рослинними оліями	Деклараційний патент України на корисну модель № 109384; заявлено 22.02.2016; опубліковано 25.08.2016, Бюл. № 16. – 5 с.	Богатко Н. М., Фотіна Т.І., Дудус Т.В., Яценко І. В., Джуман К.Я.

Навчально-методична робота. За звітний період співробітниками Бюро підготовлено три наукових видань: довідник; навчальний посібник; науково-практична рекомендація. ці дані наведені в таблиці 6.3.

Значення виконаних робіт для науки і навчального процесу полягають у тому, що всі матеріали, які проходять через Бюро використовувалися, як дидактичне забезпечення під час проведення занять з дисципліни «Судова ветеринарна медицина» для студентів ОР «Магістр» за спеціальностями: 211 «Ветеринарна медицина» і 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».

Таблиця 6.3

Перелік наукових видань за 2018 рік

Назва	Місце видання	Автори
Гігієна грибів і продуктів їх переробки: Навчальний посібник	Біла Церква, 2018. – 200 с.	Богатко Н.М., Букалова Н.В., Яценко І.В., Сахнюк В.В., Богатко Л.М.
Довідник державного інспектора ветеринарної медицини на державному кордоні України	Харків: «Диса Плюс», 2018. – Видання 2. – 640 с.	Яценко І.В., Фотіна Т.І., Бібен І.А., Богатко Н.М., Бабарук А.В., Лошкін І.М., Головка Н.П., Фотін А.І., Захарський В.В., Назаренко С.М.
Ветеринарно-санітарна експертиза і оціночні критерії продуктів забою курчат-бройлерів за збагачення раціону комплексом наномікроелементів: науково-практичні рекомендації.	Харків: Харківська державна зооветеринарна академія, 2018. – 107 с.	Яценко І.В., Кириченко В.М.

Матеріали проведених судово-ветеринарних експертиз і експертних досліджень, проведених в Бюро, використані під час:

- 1) підготовки навчального посібника: Організаційно-правові засади судово-ветеринарної експертизи в Україні: Навчальний посібник (автори – Яценко І.В., Захар'єв А.В., Скрипка М.В., Коцюмбас Г.І., Сердюков Я.К.).
- 2) підготовки наукових статей;
- 3) підготовки доповідей для виступу на наукових конференціях.

Проблемними питаннями в діяльності Бюро є:

- 1) недостатнє технічне оснащення приладами та апаратурою для проведення судово-ветеринарних досліджень харчових продуктів і

біологічного матеріалу тваринного походження (крематорій для утилізації трупів тварин, холодильна камера, хроматограф);

2) відсутність акредитованої лабораторії для проведення досліджень з можливістю надання офіційного заключення;

3) повна відсутність фінансування будь-якої діяльності Бюро.

План заходів з метою покращення роботи Бюро судово-ветеринарних досліджень:

1) актуалізація судово-ветеринарної практики;

2) проведення активної роботи з організації лабораторії судово-ветеринарних досліджень;

3) для належного проведення судово-ветеринарних експертиз та експертних досліджень в Бюро необхідно придбати:

- аналізатор бактеріального забруднення сирого молока – «BacSomatic»;

- аналізатор соматичних клітин в молоці «Екомитк АМВ-1-03»;

- люміноскоп «ЕНЕЙ» для визначення якості харчових продуктів методом люмінесцентного аналізу;

- рідинний хроматограф «Міліхром-6».

4) проведення судово-ветеринарних експертиз та експертних досліджень на запит правоохоронних органів;

5) написання навчальних і методичних посібників з судово-ветеринарної експертизи;

6) удосконалення класичних і розробка нових методів виявлення фальсифікацій харчових продуктів. Підготовка деклараційних патентів України на корисну модель;

7) підготовка кадрів з судово-ветеринарної експертизи через аспірантуру.

Діяльність Бюро судово-ветеринарних досліджень Академії за 2018 рік була різноплановою. Поряд з експертною роботою були проведенні наукові дослідження та участь в навчальному процесі Академії.

В цілому робота Бюро за звітний період є задовільною.

6.5. Наукова бібліотека

Наукова бібліотека (НБ) – один з основних інформаційних, освітніх, культурно-просвітницьких підрозділів Харківської державної зооветеринарної академії, головним завданням якого є ефективне і якісне бібліотечно-інформаційне забезпечення виконання освітньо-наукових завдань з підготовки фахівців ХХІ століття, тобто сприяння справі становлення висококваліфікованих фахівців, вихованню у молоді кращих людських та громадянських якостей, розширення інтелектуальних здібностей. Бібліотечним обслуговуванням в нашій бібліотеці охоплені всі категорії читачів – від професорсько-викладацьких і наукових працівників, студентів, аспірантів, магістрів до читачів з інших організацій, а також мешканці селища, міста та області.

Завдання з обслуговування протягом 2018 року полягало в організації інформаційно-комунікаційного середовища таким чином, щоб користувачі бібліотеки отримали якнайповнішу інформацію з найменшими затратами часу. Загальна кількість читачів за єдиним читачьким білетом у 2018 році склала 4094 особи. За звітний період основні показники роботи бібліотеки становлять: обслуговано 8382 користувача; відвідувань – 50023; книговидача – 326105. Книговидача у всіх структурних підрозділах бібліотеки протягом року склала 326105 примірників, з них: Абонемент навчальної літератури – 204880; Абонемент наукової літератури – 46840; Абонемент художньої літератури – 17885; Студентська читальна зала – 22100; Зал інформаційно-бібліографічного обслуговування – 34400 примірників. У зв'язку з переведенням студентської читальної зали до головного навчального корпусу, здійснили частковий ремонт та переобладнання приміщення абонементу наукової літератури, а також абонементу навчальної літератури.

Основними завданнями, над якими працював колектив НБ протягом 2018 року були: повне, оперативне задоволення потреб користувачів у інформації і покращення якості їх обслуговування; довідково-інформаційне

обслуговування; ліквідація читашкої заборгованості; систематичне підвищення професійного і культурного рівня обслуговування; популяризація наявних видань та незаслужено забутої літератури; підготовка до запису студентів 1 курсу; співпраця з підрозділами бібліотеки та Академії; проведення заходів стосовно збереження фонду бібліотеки; культурно-просвітницька робота. Важливим напрямом роботи бібліотеки щодо популяризації досягнень Академії є *створення грамотної, привабливої видавничої продукції*. На виконання Наказу Міністерства освіти і науки України №32 від 15.01.2018 р. «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» та у зв'язку з перереєстрацією та зміною назви збірника наукових праць Академії «Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини» керівництвом Академії видано наказ № 365 від 3.09.2018 «Про створення Редакційної ради науково-практичного журналу «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування», до складу якої ввійшли два фахівці НБ з такими повноваженнями: відповідальний за випуск - директор НБ Г.В. Свириденко, технічний редактор – завідувач відділу інформаційних технологій Т.О. Зінченко. Бібліотека наразі адмініструє, наповнює і контролює контент електронної версії науково-практичного журналу Академії, завдяки чому кожен відвідувач може швидко та оперативно знайти потрібний йому матеріал.

Наукова бібліотека Академії займає одну з ключових позицій в інформаційному забезпеченні навчального та науково-дослідницького процесів Академії і тому велику увагу приділяє створенню та якісному наповненню власних електронних ресурсів. Робота бібліотеки щодо створення електронних ресурсів була направлена на: впровадження в роботу бібліотеки нових інформаційних технологій та підвищення їх якості та інформативності; створення сторінки електронного науково-практичного журналу Академії «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» (<http://ojs.hdza.edu.ua/index.php?journal=vtpp>), забезпечення безперебійного доступу до неї, її систематичне поповнення та

популяризація;присвоєння номера ISSN, технічне редагування тощо; поповнення колекцій інституційного репозитарія «героHDZVA» адміністратором якого є фахівець НБ; накопичення, збереження та забезпечення надійного доступу до наукових праць науково-педагогічних працівників, співробітників та здобувачів вищої освіти Академії (на кінець 2018 року він містить 599 публікацій, серед них 38 видань НБ Академії); забезпечення безперебійної роботи та якісного інформаційного наповнення веб-сайту Наукової бібліотеки академії, тощо.

2018 року активізуватися праця бібліотеки щодо проведення заходів з *наукового бібліографування, наукометрії і бібліометрії*, а саме: вивчення статистичних показників публікаційної активності вчених Академії, допомога у формуванні публікаційного бренду вченого через створення авторських профілів, реєстрації їх у міжнародних наукометричних базах (Web of Science, Scopus тощо), реєстрація вчених в ORCID, ResearcherID та інші консультативно-бібліометричні заходи; дослідження наукових здобутків вчених, ведення авторитетного файлу вчених Академії. Задля сприяння академічній доброчесності протягом 2018 року фахівцями НБ були здійснені *перевірки текстів* більш ніж 600 дипломних робіт студентів та 40 наукових статей *на відсутність/наявність академічного плагіату* за допомогою програми, що рекомендована Міністерством освіти і науки України. Протягом 2018 року надали користувачам наступні інформаційно-бібліографічні послуги:

- *консультаційні послуги з питань пошуку в електронних ресурсах, картковому довідково-пошуковому апараті, біля книжкових полиць та довідково-бібліографічних видань* (877);

- *консультації зі складання бібліографічних описів та оформлення посилань* (595);

- *редагування списків літератури до наукових робіт та дисертацій* (37);
- *індексування за УДК наукових робіт, що готуються до публікації* (512);

- виконання тематичних, фактографічних, адресних довідок (всього 4856 довідок: 1450 уточнюючих, 1480 адресно-бібліографічних, 893 фактографічних, 947 тематичних).

Укладання науково-допоміжних бібліографічних показників – комплексна науково-інформаційна допомога науковцям та фахівцям аграрної галузі. Формуючи власні науково-бібліографічні ресурси, що популяризують науковий доробок викладачів Академії, створюємо свої сторінки в бібліографічному репертуарі регіону, країни, світу. Біобібліографічні показники допомагають відтворити образ ученого, відстежити формування, розвиток його наукових ідей, розкрити внесок у наукові дослідження у галузі ветеринарної медицини та тваринництва. Укладені за науково-обґрунтованою методикою біобібліографічні показники праць викладачів Академії слугують рекламою інтелектуального потенціалу науковців, розкривають результати їх наукової та навчально-педагогічної діяльності, сприяють формуванню позитивного іміджу Академії. Протягом 2018 року продовжили здійснення пошуку, збирання, наукового опрацювання, систематизування біобібліографічних та інших матеріалів для укладання цього фундаментального електронного ресурсу. Для цього вивчали та опрацьовували матеріали архіву, музею та відділу кадрів Академії, картотек, каталогів, колекції праць вчених Академії, що знаходяться в НБ, особисті матеріали вчених та мережевий контент. Результат цієї роботи: продовження серії персональних біобібліографічних показників, ще трьома (Режиму доступу - на сайті НБ Академії:

<http://library.hdzva.edu.ua/bibliografichna-informatsiya/bibliografichni-pokazhchiki>
та: <http://repository.hdzva.edu.ua/handle/repoHDZVA/55> - на сайті Академії):

Каташник Іван Олексійович (1919-2003) : біобібліографічний показник наукових праць за 1949-2002 роки : до 100-річчя від дня народження / укладачі: З. І. Шакула, О. В. Фетісова ; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко; Наукова бібліотека Харків. держ. зоовет. академії. – Харків : ХДЗВА, 2018. – 73 с.

Прудніков Василь Григорович: біобібліографічний покажчик наукових праць за 1978-2018 роки: до 70-річчя від дня народження / укладачі: З. І. Шакула, О. В. Фетісова; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко; Наукова бібліотека Харків. держ. зоовет. академії. – Харків: ХДЗВА, 2018. – 119 с.

Барановський Дмитро Іванович: біобібліографічний покажчик наукових праць за 1978-2018 роки: до 70-річчя від дня народження / укладачі: З. І. Шакула, О. В. Фетісова; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко; Наукова бібліотека Харків. держ. зоовет. академії. – Харків: ХДЗВА, 2018. – 124 с.

Соціо-культурна діяльність. Бібліотека привертає увагу своєї громади до важливих пам'ятних та знаменних дат року. 2018 рік оголошений Роком ЗУНРу; 2018 рік - століття з дня, коли був прийнятий IV Універсал Українською Центральною Радою; століття бою під Крутами. На державному рівні відзначається 140-річчя від дня народження Олександра Олеся, 85 роковини Голодомору в Україні та інші. Всі ці дати знайшли відображення в заходах масового інформування як звичайних так і віддалених (віртуальних) користувачів НБ Академії. Цього року розділ веб сайту «віртуальні виставки» поповнили 6 експозицій, де експоновано 129 видань із фонду НБ Академії за наступними темами: *Соборність України. Естафета поколінь: від діда до прадіда* - виставку присвячено святкуванню Дня Соборності України; *Ми пам'ятаємо! Ми - сильні!*: до Дня пам'яті жертв Голодомору. Серед розмаїття заходів що проводилися в рамках краєзнавчої діяльності та святкування знаменної дати – 140-річчя від дня народження видатного українського поета-пірика, славетного випускника нашого навчального закладу – Олександра Івановича Кандиби, більш відомого під псевдонімом Олександр Олесь. Цій даті була присвячена віртуальна виставка-експозиція «Гори! Життя єдина мить...», що складається з 50 сторінок на яких експоновано 11 видань із фонду НБ Академії, фото з музею Академії, висвітлено творчу діяльність та основні моменти життя поета, висловлювання відомих українців про нього, вшанування пам'яті в Україні та нашій Академії зокрема тощо.

Життя видатних людей - виставка знайомить з виданнями книжкової серії «Жизнь замечательных людей»⁴, що являє собою універсальне зібрання біографій. *Пустить до хати чотири лапи* - представлені на виставці 22 видання розповідають про загадковий світ котів – одних з найпоширеніших і найбільш невибагливих тварин в світі. *Міжнародний день лісів* - 21 березня. Цей день покликаний привернути увагу до важливості значення лісів для життя на планеті, підвищити обізнаність суспільства про їх надзвичайно важливу роль, цьому покликана і наша виставка-інсталяція.

Традиційні тематичні та інформаційні книжкові виставки – це один елемент масового інформування користувачів, регулярна організація протягом року відкритого доступу до окремих частин фонду НБ Академії, допомога в навчальному, науково-дослідному та соціально-культурному процесі Академії. За поточний рік було організовано 120 виставок та відкритих переглядів, на яких було представлено 3250 примірників друкованих видань. З них видано користувачам 2385 примірників.

Цікавим та змістовним був цикл книжково-журнальних виставок «*Формування загальної та професійної культури*». Також висвітлювали на виставках питання відродження духовності українського народу, його історичної пам'яті, екологічного просвітництва, питання захисту навколишнього середовища, театрального мистецтва, вшанування рідної мови, патріотичного виховання, про «братів наших менших», до Дня гумору. Окремим блоком подані книжкові виставки, що присвячені проблемам ветеринарної медицини, технологіям виробництва та переробки продуктів тваринництва, біотехнології, менеджменту, екології, мисливському господарству, рибництву, кінології, тобто фаховим. Традиційно організовували 2018 року великі перегляди літератури «Нові надходження до бібліотеки» та 14 виставок-привітань до ювілейних дат викладачів Академії на яких були експоновані публікації вчених-ювілярів, що є в Колекції праць вчених Академії, їх особисті матеріали, публікації про їх діяльність в кількості 525 екземплярів. Також брали участь у інформаційному

забезпеченні днів відкритих дверей та науково-практичних конференцій: було експоновано 242 екземпляри наукової, методичної та навчальної літератури.

Бібліотека в ідеальному світі – це затишок, широкий вибір актуальної літератури, простір для роботи й відпочинку, а найголовніше – це, безсумнівно, книжкові фонди, які мають постійно оновлюватися. Зараз, показник книгозабезпеченості є одним з найважливіших показників відповідності вишу вимогам ліцензування та акредитації. Фонд бібліотеки – універсальний та багатогалузевий. На 01.01.2019 року фонд бібліотеки Академії складає 230075 примірників, з них: навчальна література – 109161 примірник, наукова – 65567, літературно-художня – 27503 примірника. З 2016 року є тенденція щорічного зменшення надходжень. За п'ять останніх років вони склали: 2014 – 403, 2015 – 830, 2016 – 740, 2017 – 659, 2018 – 447 примірників. Всього за поточний рік надійшло 447 примірників видань.

Занепокоєння викликає коефіцієнт оновлення фонду: 2017 року він склав 0,3 %, тоді як оптимальний показник повинен складати 5 %, а 2018 – лише 0,2 % тобто стійка тенденція до зменшення. Фактично майже не фінансується передплата та придбання нових видань.

Довідково-бібліографічний апарат – складається з 15 карткових каталогів і картотек загальним обсягом більше 1 000 000 карток та 8 баз даних. В НБ Академії ведуться наступні картотеки: Предметно-тематична-картотека з соціально-гуманітарних знань; Предметна картотека за спеціальністю; Предметна картотека з питань вищої школи, Картотека публікацій вчених Академії та картотека «Колекція праць вчених ХДЗВА». Картотека публікацій вчених Академії містить відомості про наукові досягнення професорсько-викладацького складу та аспірантів Академії за всі роки її існування, їх діяльність, нагороди, інформує про публікації з історії закладу, її випускників тощо. З метою поповнення картотек протягом 2018 року переглянуто 480 книг, 62 журнали, шість збірників наукових праць; складено 1124 аналітичних описів, 265 додаткових та 139 дублетних записів. В результаті розставлено у всі картотеки 1528 карток, відредаговано 4063

картки. Великий обсяг роботи 2018 року здійснили з редагування каталогів. В результаті всіх процесів у Центральний систематичний каталог було розставлено 259 карток, вилучено 11 карток та відредаговано 1809 бібліографічних записів на картках; у Центральний алфавітний каталог розставили 191 картку на нові видання, вилучили 11 карток, відредагували 1809 записів.

2018 року науково-дослідна робота бібліотеки Академії мала такі напрямки: розвиток наукових основ удосконалення бібліотечно-бібліографічного, інформаційного обслуговування професорсько-викладацького складу, наукових співробітників та студентів; удосконалення технологій та підвищення ефективності роботи; забезпечення відбору найновішого і достовірного наукового знання; оперативне й максимально повне забезпечення вчених світовою науковою інформацією за тематикою їхніх досліджень; консультування та орієнтування науковців у масивах ресурсів вітчизняної та світової наукової інформації; інноваційне інформаційно-бібліотечне супроводження галузевих наукових досліджень, семінарів та наступних наукових конференцій:

Доповідь «Бібліометрія і наукометрія науковців ХДЗВА та економічна доброчесність» на Науково-звітній конференції науковців ХДЗВА, присвяченій Дню Науки.

Засідання Круглого столу, присвяченого пам'яті Г.О. Богданова. Видатний учений в галузі зоотехнії, годівлі сільськогосподарських наук і кормової індустрії, фундатор окремих напрямків аграрної науки, талановитий педагог, незвичайно працелюбна, цілеспрямована, наполеглива та чуйна людина - таким показує його доповідь-презентація «Академік з великої літери» підготовлена співробітниками Наукової бібліотеки академії та представлена її учасникам на цьому заході директором НБ.

Науково-практична і навчально-методична конференція «Актуальні проблеми, новітні здобутки та перспективи розвитку сучасної епізоотології». Бібліотечними фахівцями підготовлена доповідь-презентація «Людина

віддана ветеринарній науці: бібліографічний огляд-презентація публікацій директора (1884-1904) та професора Харківського ветеринарного інституту Аркадія Олександровича Раєвського (1848-1916): до 170-річчя від дня народження». До уваги учасників конференції презентовані 23 наукові праці професора Раєвського А.О., а також матеріали про його науково-педагогічні здобутки, унікальні фотоматеріали. Під час підготовки презентацій вивчили та здійснили наукове опрацювання численних документів, серед них такі: видання з унікального фонду НБ Академії, матеріали музею Академії та Інтернет-контенту, Картотека публікацій вчених Академії, каталоги та картотеки НБ тощо.

Директором бібліотеки Г.В. Свириденко підготовлена і зроблена доповідь «DOI (Digitalobjectidentifier) для збірників наукових праць: завдання редакційним колегіям академії» на науково-практичному семінарі «Наукові журнали: створення, просування, оцінка» в Університеті митної справи та фінансів, місто Дніпро.

За матеріалами конференцій підготовані та опубліковані наступні статті у наукових виданнях: DOI (Digitalobjectidentifier) для збірників наукових праць: завдання редакційним колегіям Академії; Академічна доброчесність, культура та етика: роль вузівської бібліотеки у сприянні їх розвитку; Людина віддана ветеринарній науці: аналіз науково-дослідних джерел директора (1884-1904) та професора Харківського ветеринарного інституту Аркадія Олександровича Раєвського (1848-1916).

То ж Наукова бібліотека Академії – це комплексний медіацентр, що забезпечує доступ до інформації; відкрита комунікаційна система, яка бере участь у навчальному та науковому процесах; міжкультурному, міжбібліотечному обміні. Вона постійно розвивається, удосконалює свою структуру, впроваджує нові форми і методи обслуговування користувачів.

РОЗДІЛ 7

ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ

Вся фінансова, адміністративно-господарська діяльність спрямовувалась на матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу, наукових досліджень та соціального захисту науково педагогічного персоналу, обслуговуючого персоналу і студентів.

7.1. Виконання кошторису

Обсяг фінансування Харківської державної зооветеринарної академії за 2018 рік склав - 61317,0 тис. грн., що на 1071,0 тис. грн. більше у порівнянні з 2017 роком.

Основними джерелами фінансування академії є: бюджетні, власні та благодійні кошти.

Надходження з Державного бюджету України (загальний фонд) становить 41127,0 тис. грн., що складає 67 % від загального кошторису Академії. Дані кошти були спрямовані за цільовим призначенням, згідно кошторисів, які наведені в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1.

Структура витрат Державного бюджету за 2018 рік

Статті витрат	тис. грн.	%
Заробітна плата з нарахуванням	30558,0	74,3
Комунальні послуги	3100,0	7,5
Виплата стипендій	6630,0	16,0
Забезпечення дітей-сиріт	499,0	1,2
Інші виплати	340,0	1,0
Всього витрат	61317,0	100

Щороку сума отриманих коштів із бюджету за загальним фондом збільшується.

На збільшення суми коштів великий вплив має підвищення за тарифним розрядом Єдиної Тарифної Сітки.

В структурі видатків коштів загального фонду (табл. 7.1) найбільший відсоток займає заробітна плата з нарахуваннями – 74,3 %, стипендія 16,0 %, комунальні послуги 7,5 %.

Фактично держава забезпечує потреби Академії частково, на всі інші видатки, які необхідно здійснювати Академії для нормального функціонування навчального, наукового та господарського процесів, Академія витрачає власні кошти – кошти спеціального фонду.

Спеціальний фонд формується за рахунок надання платних послуг, які передбачені чинним законодавством (Постанова КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Перелік платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності зі змінами та доповненнями»).

Надходження за спеціальним фондом у 2018 році складає 20119,0 тис. грн., що становить 33,0 % від загального академічного фонду.

Джерела та структуру надходження коштів до спеціального фонду наведено в таблиці № 7.2.

Таблиця 7.2

Надходження власних коштів академії (спеціальний фонд)

Джерела надходжень	Надходження	
	тис. грн.	%
1	2	3
Денна форма навчання	6774,0	48,8
Заочна форма навчання	749,0	5,4
Навчання іноземних студентів	5751,0	41,5
Довузівська підготовка	58,0	0,4
Післядипломна освіта	141,0	1,0
Курси іноземних мов	131,0	0,9
Методичні видання	18,0	0,1
Консультативні послуги	150,0	1,1
Наукові дослідження	110,0	0,8
Разом	13882	69

Продовження табл. 7.2		
1	2	3
Надходження від господарської діяльності		
Послуги гуртожитків	3480,0	55,2
Вода та водовідведення	782,0	12,4
Судова ветеринарно-санітарна експертиза	25,0	0,4
Послуги НВЦ (с/г)	1868,0	29,6
Інші	153,0	2,4
Разом	6308	31
Всього по академії	20190	100

Із даних таблиці 7.2 видно, що основним джерелом грошових надходжень до спеціального фонду є реалізація освітніх послуг – 69,0 %, які зросли на 8,7 % у порівнянні з минулим роком.

Варто зазначити, що в структурі надходжень власних коштів від навчальних послуг 28,5 % має вартість навчання іноземних студентів. Вартість цих наданих послуг у 2018 році зросла на 4,5 % (або 1532,2 тис. грн.) у порівнянні з 2017 роком. Ці кошти були отримані від 104 (середньорічних) іноземних студентів. Кошти спеціального фонду були спрямовані, згідно з затвердженим кошторисом, на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями 13600,0 тис. грн., що становить 67,4 %;
- оплату комунальних послуг 3785,0 тис. грн. - 19,0 %, в тому числі: тепlopостачання – 1318,0 тис. грн.; електропостачання – 2360,0 тис. грн.; газопостачання – 107,0 тис. грн.;
- відрядження – 41,0 тис. грн. - 0,2 %
- придбання товарів і послуг (канцтоварів, сантехнічних, господарських товарів, медикаментів, послуги зв'язку, охорони, інтернету, поточний ремонт, податки та збори, та інші послуги) - 2700,0 тис. грн., -13,4 %.

7.2. Адміністративно-господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури академії

Для забезпечення навчально-виховного процесу, дотримання вимог санітарних норм проживання студентів, норм охорони та безпеки праці,

пожежної безпеки, а також безперебійної експлуатації навчальних корпусів та гуртожитків Академії, були здійснені видатки на поточний ремонт покрівель гуртожитків № 1 та № 3, головного корпусу загальною площею 1360 м².

Загальна сума виконаних робіт становить 234,1 тис. грн.

Виконувались поточні ремонти електричної проводки та обладнання в навчальних корпусах та гуртожитках. Загальна вартість робіт склала 46,7 тис. грн.

Виконані роботи з ремонту мережі водопостачання та каналізації. Була придбана та встановлена нова водокільцева помпа на водонапірну вежу. Загальна сума виконаних робіт склала 24,0 тис. грн.

У звітному році проведено заміну металопластикових вікон у кількості 67 одиниць та дверей в кількості 11 одиниць, на загальну суму – 366 тис. грн.

Відремонтовано навчальні аудиторії головного, клінічного та морфологічного корпусу на загальну суму 136,0 тис. грн.

Розпочато ремонт житлових кімнат у гуртожитку № 3.

З метою покращення інформування про діяльність та популяризацію Академії здійснено видатки на:

- участь у виставках та друкування оголошень у сумі 26,4 тис. грн.;
- друкування буклетів та календарів – 24,0 тис. грн.;
- запрошення на навчання іноземних громадян – 10,0 тис. грн.

З метою покращання матеріально-технічної навчальної бази здійснено видатки на:

- літературу та навчальні посібники 7,8 тис. грн.;
- комп'ютерну техніку, оргтехніку 49,6 тис. грн.;
- бойлери, водонагрівачі, котли – 121,9 тис. грн.

З метою життєзабезпечення, утримання приміщень та устаткування в належному стані здійснено видатки на:

• ремонт та технічне обслуговування обладнання, оргтехніки, перевірка та ремонт приладів обліку тепло- газо- електропостачання на суму 61,9 тис. грн.;

- дезінфекція гуртожитків – 9,7 тис. грн.;

З метою забезпечення та утримання навчально-виробничого центру здійснено видатки на:

- паливо-мастильні матеріали на суму 800,0 тис. грн.;
- ремонт сільськогосподарської техніки, автотранспорту, механізмів тваринницьких ферм – 45,2 тис. грн.;

Інші видатки:

- послуги доступу до мережі інтернет – 24,0 тис. грн.;
- послуги зв'язку – 138,0 тис. грн.;
- послуги з підтримки доступу навчальних закладів до системи ЄДЕБО – 19,8 тис. грн.;
- обслуговування програмного забезпечення – 36,6 тис. грн.

7.3. Господарська діяльність

У постійному користуванні Академії знаходиться 2060,7 га земельних угідь, з них сільськогосподарського призначення - 1677,5 га, в тому числі ріллі – 1452,0 га. Земельні угіддя використовуються за призначенням для вирощування зернових та кормових культур для забезпечення тваринницької ферми кормами. Земельні ділянки в оренду не здаються.

В 2017 році академія тісно почала працювати з ТОВ «Науковий парк «Агрозоовет»» за спільною науково-дослідною діяльністю та її впровадженні для успішного розвитку наукових знань та сучасних розробок науково обґрунтованої технології вирощування зернових, технічних та кормових культур. Це дало змогу значно поліпшити родючість ґрунтів, обробляти поле згідно з агротехнологічними вимогами від бур'янів та шкідників. Було внесено майже 300 т мінеральних та три т добрив з макро - та мікро компонентами.

У поточному році було вирощено 1925 т зернових культур, середня урожайність озимих зернових культур склала 31,5 ц/га, кукурудзи – 28,3 ц/га, ярого ячменю – 33,0 ц/га.

Зібрано соняшнику з площі 433 га при середній урожайності 20,3 ц/га.

Академія вирощує гібридний соняшник та кукурудзу.

Вперше за останні 10 років Академія вирощує сою на площі 58,0 га, при середній урожайності – 13,3ц/га.

Серед зернових культур було заготовлено 350,0 т фуражу, 132,0 т сіна, 696,0 т зеленої маси кукурудзи на силос, 155 т соломи.

Виробництво валової продукції рослинництва в постійних цінах 2010 року склало 5080,9 тисяч гривень.

Поголів'я великої рогатої худоби на кінець 2018 року складає 110 голів, з них: 45 голів корів та 65 голів молодняку, крім того 89 голів овець та кіз, 35 голів коней, 23 голови кролів, 33 бджолосім'ї.

Валовий надій молока склав 127,0 т при середньому надої 2820 л на фуражну корову. Отримано валового приросту великої рогатої худоби 71,6 ц, при середньодобовому прирості 338 г.

Виробництво валової продукції тваринництва в постійних цінах 2010 року склало 446,0 тис. грн., в тому числі на одного працівника сільськогосподарського підрозділу 106,286 тис. грн.

Задля урожаю 2019 року проведено сівбу озимих культур на загальній площі 315 га, в тому числі: озима пшениця – 200,0 га, тритикале – 75,0 га, озимий ячмінь – 40,0 га, зорано 624,0 га на зяб.

Основною проблемою навчального центру залишається брак коштів, що вимагає залучення інвестицій. Відсутність у сільськогосподарському навчальному комплексі статусу сільгоспвиробника не дозволяє користуватися короткостроковими кредитами на забезпечення поточних технологічних операцій та довгостроковими кредитами для розвитку виробництва.

Для інтенсифікації сільськогосподарського виробництва співробітниками Академії розроблена «Програма розвитку тваринництва навчально-виробничого центру на 2018рік» в якій зроблені:

- розрахунки чисельності поголів'я тварин і птиці, потреби в основних кормах і земельних площах;

- рекомендації по підвищенню ефективності галузі скотарства на 2018-2020 роки;

- рекомендації щодо ведення галузі свинарства;

- виробництво м'яса бройлерів в пташнику.

У звітному періоді діяльність ректорату, підрозділів і структур Академії була спрямована на збереження та підтримання в належному стані майна, проводились заходи щодо економного та раціонального використання державних коштів та енергоносіїв.

РОЗДІЛ 8

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

У Харківській державній зооветеринарній академії з 2008 року діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування Академії. До структури студентського самоврядування входять Студентська рада та Студентська рада студмістечка. Куратором роботи Ради студентського самоврядування є директор центру культури і вихання.

Органи студентського самоврядування Академії:

- сприяють вихованню духовних цінностей, патріотизму, громадянської свідомості та моралі;
- сприяють забезпеченню прав та інтересів студентів, їх належних потреб у сфері навчання, побуті, оздоровлення (представники органів студентського самоврядування є членами стипендіальних комісій та комісії з поселення до гуртожитків Академії);
- беруть участь у управлінні академією (до складу Вченої ради Академії та Конференції трудового колективу належать 10 % студентів);
- сприяють співробітництву студентських організацій Академії з органами студентського самоврядування інших закладів вищої освіти, молодіжними та громадськими організаціями (Павлова К. і Куріненко О. є членами Обласної студентської Ради, Ткаченко Д. - делегат від Студентської ради Академії в Українській асоціації студентів).

Студентським самоврядуванням Академії за 2018 рік у співпраці з адміністрацією Академії, кафедрами факультетів, «Центром культури та виховання», профспілковою організацією Академії проведено:

- 14 лютого 2018 року студентський актив прийняв участь у проведенні свят «Зустріч з масляною» та «День усіх закоханих». На святі студентів та гостей пригощали млинцями. Свято супроводжувалось виступами аматорських колективів Академії, спортивними конкурсами. Було

організовано тематичну фотозону до дня закоханих. Переможці конкурсу отримали цікаві винагороди;

- 15 березня 2018 року студентський актив провів фотоконкурс «Фотосушка», темами конкурсу були соціальна активність студентів та висвітлення учасниками найцікавіших моментів зі студентського життя;

- 22 березня 2018 року відбулася зустріч студентів Академії з п'ятикратною олімпійською чемпіонкою Оксаною Шишковою. Оксана Шишкова широко відповіла на чисельні запитання і дала поради студентам щодо здорового способу життя і формування олімпійського характеру;

- 21 квітня 2018 року Академія відкрила свої двері майбутнім абітурієнтам. Представники студентського самоврядування допомагали проводити святковий концерт та екскурсії на провідних кафедрах;

- 26 квітня 2018 року студентський актив відвідав церемонію презентації кубку Ліги чемпіонів з футболу;

- 8 травня 2018 року студентський актив разом зі студентами академій та викладачами прийняли участь в урочистому мітингу, що присвячено Дню пам'яті і примирення та Дню Перемоги;

- 22 травня 2018 року студентська рада Академії провела дружню спортивну зустріч з представниками студентської ради Харківського регіонального інституту державного управління.

- 3 вересня 2018 року студентський актив провів із першокурсниками квест-екскурсію «Знайомство з академією». Завдання квесту були розроблені таким чином, що при виконанні їх студенти-першокурсники мали відвідати та ознайомитись з усіма структурними підрозділами Академії;

- 11 вересня 2018 року студентське самоврядування вперше провело «ярмарок інтересів» для першокурсників. На ярмарку були представлені наукові студентські гуртки, творчі гуртки Академії, спортивні секції, кінологічна секція, кінно-спортивна школа. Першокурсники мали можливість за бажанням вступити до них або запропонувати створення нових;

• 15 вересня 2018 року студентський актив прийняв участь у фестивалі «Healthy Fest»;

• 20 вересня 2018 року студентський актив та учасники спортивних секцій Академії прийняли участь в обласному спортивному заході, що присвячено «Дню студентського спорту»;

• 2 жовтня 2018 року члени студентської ради прийняли участь у «Kharkiv Ekzodays». Студенти Академії представляли своїх домашніх тварин, продемонстрували лабораторну техніку і виконали декілька нескладних досліджень хвороб тварин, надали консультативні послуги власникам домашніх тварин щодо правильного їх утримання;

• 4 жовтня 2018 року студентський актив провів захід, до «Дня захисту тварин». До Академії були запрошені спеціалісти-кінологи КП «Центр поведження з тваринами» зі своїми утриманнями, які разом з волонтерами студентської добровільної організації Академії «Ветхелпер» провели «Урок доброти»;

• 16 жовтня 2018 року найактивніші студенти мали змогу відвідати футбольний матч Україна-Чехія;

• З 19 до 23 жовтня 2018 року два представники студентської ради Академії прийняли участь у обміні студентами за програмою «Студбумеранг». Вони відвідали 6 закладів вищої освіти Запоріжжя і Мелітополя, обмінялися досвідом роботи зі студентами та головами студентських рад Запорізької області;

• 24 жовтня 2018 року відбулася Конференція студентського самоврядування, на якій було обрано нову Студентську раду, студентський актив та голову Студентської ради (Павлову Катерину Валеріївну, студентку III курсу факультету технологій продукції тваринництва та менеджменту);

• 30 жовтня 2018 року студентське самоврядування влаштувало для студентів Академії перегляд тематичних фільмів до свята Хеллоуїн;

• 31 жовтня 2018 року студенти святкували Хелоуїн, де були проведені конкурси на кращий костюм та святкова дискотека;

• 10 листопада 2018 року студентська команда Академії приймала участь у міському Міждисциплінарному науковому квесті «Пошуки скарбів науки»;

• 15 листопада 2018 року в Академії відбулися урочисті збори, на яких кращі студенти отримали подяки від ректорату Академії, були визначені переможці конкурсу «Краща кімната гуртожитку» та відбулась гра «Ліга сміху». У змаганнях прийняли участь 5 команд Академії. Змагання закінчились виступами музичних колективів ХДЗВА;

• 16 листопада 2018 року 45 студентів Академії були запрошені на гала-концерт Третього мистецького фестивалю «Гаудеамус Орега»;

• 16 листопада 2018 року студентський актив та студенти прийняли участь у святкуванні Міжнародного дня студента на АРТ-заводі Механіка;

• 26 листопада 2018 року студентське самоврядування за підтримки «Центру культури та виховання» у межах програми обміну студентами «Студ-бумеранг» зустріли у стінах Академії студентів із чотирьох вишів міст Запоріжжя та Мелітополь. Гості відвідали «Музей зоології», «Музей історії ХДЗВА», «Музей патологічної анатомії», спілкувались з фахівцями Навчально-науково-дослідного інституту конярства, провели спортивне тренування з учасниками проекту «Здорова нація – майбутнє України».

Таким чином, студентське самоврядування Академії є вагомим компонентом громадського життя Академії: у тісній співпраці з адміністрацією Академії, кафедрами факультетів, «Центром культури та виховання», профспілковою організацією і студентським самоврядуванням інших закладів вищої освіти приймає участь у забезпеченні та контролі якості освітнього процесу; у виховній, спортивній та культурно-масовій роботі і тим самим сприяє формуванню іміджу своєї alma mater.

РОЗДІЛ 9

СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ УМОВИ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

У 2018 році соціальна діяльність Академії була направлена на виконання положень Колективного договору між адміністрацією і працівниками, щодо забезпечення соціально-побутових умов, організацію оздоровлення та відпочинку студентів та співробітників.

Згідно статті 50 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» Наказом ректора № 299 від 21.05.2013 р. в Академії створена Комісія із державного соціального страхування, до складу якої на паритетних засадах у рівній кількості делеговано представників адміністрації і профспілкової організації.

На виконання положень Колективного договору між адміністрацією Академії та співробітниками були виплачені кошти за листками непрацездатності за рахунок коштів Академії та Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, на поховання співробітників не пенсійного віку, особам, які є потерпілими внаслідок аварії на ЧАЕС, премійовано краших студентів та аспірантів на загальну суму – 535,0 тис. грн., в т.ч.:

- з тимчасової втрати працездатності в Академії – 457,9 тис. грн., із яких за рахунок Академії – 123,4 тис. грн., за рахунок фонду соціального страхування – 334,5 тис. грн.;
- потерпілим внаслідок аварії на ЧАЕС – 8,5 тис. грн.;
- матеріальна допомога працівникам, студентам, які потребують соціального захисту, за рахунок Академії – 68,6 тис. грн.;
- матеріальна допомога виплачена працівникам, студентам, які потребують соціального захисту, за рахунок профспілки 42,4 тис. грн.

Пільгові путівки не надавались, тому що це не передбачено чинним законодавством та Державним бюджетом на 2018 рік.

На балансі Академії знаходяться чотири гуртожитки, де про проживає 650 осіб.

Станом на 31.12.2018 р. на обліку в Академії перебуває 20 студентів, що вважаються дітьми-сиротами та дітьми, що позбавлені батьківського піклування, які поставлені на облік або зараховані на повне державне утримання. У 2018 році загальна допомога цій категорії студентів склала – 606,5 тис. грн. Проживання цих студентів у гуртожитках безкоштовне.

Молодим спеціалістам та іншим працівникам Академії, які потребують житло, тимчасово надається гуртожиток Академії.

У 2018 р. Академія активізувала свою діяльність щодо *охорони праці та пожежної безпеки*. Серед критеріїв стану охорони праці у підрозділах найсуттєвішим є кількість випадків виробничого травматизму, ступінь їх важкості та виконання положень розділу «Охорона праці» у колективному договорі академії.

Аналізуючи стан охорони праці у підрозділах Академії потрібно зазначити, що переважна більшість травм, які отримали працівники Академії - переломи і вивихи. Зазначені ушкодження були набуті під час прямування на роботу та з роботи, а також у побуті.

У звітному періоді проведені наступні заходи з охорони праці:

- 92 вступних інструктажів;
- перевірка всіх гуртожитків Академії та навчальних корпусів з питання охорони праці та пожежної безпеки;
- навчання і перевірка знань робітників ремонтно-будівельної бригади з дотримання правил охорони та безпеки праці при виконанні ремонтно-будівельних робіт;
- спеціальне навчання з пожежної безпеки посадових осіб, які відповідальні за пожежну безпеку Академії;
- згідно з договором з Центральною районною лікарнею робітникам ремонтно-будівельної бригади надано спеціальний медичний огляд, з метою надання дозволу на виконання робіт на висоті;

- в усіх гуртожитках та навчальних корпусах встановлені знаки безпеки з охорони праці та пожежної безпеки;

- проведено перевірку слюсарного обладнання та інструменту слюсарної майстерні навчально-виробничого центру;

- спільно з представниками Головного управління державної служби України Дергачівського районного управління з надзвичайних ситуацій у Харківській області було проведено навчання з пожежної безпеки з використанням вогнегасників для гасіння модельованого вогнища для керівників та працівників навчальних корпусів та гуртожитків. Навчання пройшли 15 працівників.

Пожежна безпека забезпечувалась шляхом проведення організаційних заходів та технічних засобів, що спрямовані на запобігання пожежам, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для успішного гасіння пожеж.

Протягом 2018 року в Академії:

- проведено заміри опору ізоляції електромереж та електроустановок в гуртожитках, складені відповідні акти;

- придбано нові вуглекислотні вогнегасники для комплектації гуртожитків та навчальних корпусів;

- проведено технічну експертизу та технічне обслуговування вуглекислотних вогнегасників термін придатності, яких ще не закінчився;

- забезпечено персонал з обслуговування засобами захисту органів дихання та спецодягом;

- виконана значна частина дрібних ремонтів з енергобезпеки.

Отже, Академія дотримується положень Колективного договору, здійснює допомогу дітям-сиротам, провела заходи з покращання умов проживання студентів у гуртожитках, але у зв'язку з тяжким фінансовим становищем Академії частина робіт була не виконана.

ВИСНОВКИ

Делегація конференції трудового колективу вислухали та обговорили звіт ректора Д.І. Барановського про результати діяльності Харківської державної зооветеринарної академії у 2018 рік та **ПОСТАНОВИЛИ**:

1. Роботу колективу Академії та ректора, Дмитра Івановича Барановського, за звітний період визнати **ЗАДОВІЛЬНОЮ**.

2. Діяльність Академії в цілому, та робота ректора персонально, спрямовувалися на надання якісних освітніх послуг здобувачам вищої освіти.

3. Навчально-виховний процес в Академії був організований відповідно до вимог чинного законодавства. Підготовка фахівців здійснюється за галузевими освітніми стандартами з урахуванням сучасних інформаційних технологій і була орієнтована на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості.

4. Науково-дослідна робота спрямовувалася на тісну інтеграцію з виробничими процесами. Академія розширила спектр співпраці з науково-дослідними установами Академії наук України, виробничими сільськогосподарськими підприємствами та науковим парком «Агрозоовет».

5. Активізувалася робота з проведення наукових досліджень і захисту докторських дисертацій, запровадження нових і ефективних профорієнтаційних заходів, затучення на навчання іноземних студентів.

6. Структурні підрозділи Академії працювали злагоджено. Вчена рада, спеціалізовані ради, ректорат і деканати спрямовували зусилля на стабілізацію діяльності колективу, зміцненню кадрового потенціалу, матеріально-технічної бази, методичного забезпечення, зовнішньоекономічного співробітництва, творчого розвитку усіх учасників освітнього процесу.

7. Згідно Концепції розвитку Академії, ректор, ректорат, Вчена рада і всі співробітники закладу вищої освіти в майбутньому будуть спрямовувати зусилля на активізацію і втілення в життя прогресивних програм підготовки фахівців, які спроможні до саморозвитку та постійного оновлення наукових знань.

**Список викладачів ХДЗВА, які пройшли підвищення кваліфікації
(стажування) у 2018 році**

№ з/п	П.І.П.	Кафедра	Місце стажування	Термін стажування
1	2	3	4	5
1.	Євтушенко Інна Дмитрівна	Хірургії ім. І.О. Калашника	Полтавська державна аграрна академія	24.01.-28.02.18 Нак. № 20 19.01.2018 Посвідчення
2.	Жиліна Валентина Миколаївна	Ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветмедицини	ННЦ ІЕКВМ НААНУ	05.02.-05.03.18 Нак. № 50 05.02.2018
3.	Бородін Юрій Миколайович	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	Інститут тваринництва НААНУ	19.03.-19.04.18 Нак. № 105 19.03.2018 свідоцтво
4.	Фролов Сергій Володимирович	Філософії та суспільних наук	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	02.04.-30.04.18 Нак. № 123 26.03.2018
5.	Кузьмінська Наталія Миколаївна	Філософії та суспільних наук	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	02.04.-30.04.18 Нак. № 123 26.03.2018
6.	Ємеш Зоя Василівна	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	ННЦ ІЕКВМ НААНУ	23.04.-27.04.18 Нак. № 145 16.04.2018 Розпорядження НААНУ
7.	Юрченко Вікторія Вікторівна	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	ННЦ ІЕКВМ НААНУ	23.04.-27.04.18 Нак. № 145 16.04.2018 Розпорядження НААНУ
8.	Портяник Сергій Васильович	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	ННЦ ІЕКВМ НААНУ	23.04.-27.04.18 Нак. № 145 16.04.2018 Розпорядження НААНУ

Продовження додатку 1

1	2	3	4	5
9.	Баско Сабіна Олександрівна	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	ННЦ ІЕКВМ НААНУ	23.04.-27.04.18 Нак. № 145 16.04.2018 Розпорядження НААНУ
10.	Криворучко Юрій Іванович	Технології тваринництва ім. М.Д. Потьомкіна	Інститут тваринництва НААНУ	24.04.-15.05.18 Посвідчення ПК 00497199/000057- 18
11.	Северин Раїса Василівна	Епізоотології та ветеринарного менеджменту	ННЦ ІЕКВМ НААНУ	03.05.-04.06.18 Нак. № 145 16.04.2018
12.	Ємець Зоя Василівна	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	Інститут тваринництва НААНУ	21.05.-25.05.18 Нак. № 203 21.05.2018 Розпорядження НААНУ
13.	Юрченко Вікторія Вікторівна	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	Інститут тваринництва НААНУ	21.05.-25.05.18 Нак. № 203 21.05.2018 Розпорядження НААНУ
14.	Хруцький Сергій Сергійович	Прикладної екології ім. проф. Тертишного О.С.	Інститут тваринництва НААНУ	21.05.-25.05.18 Нак. № 203 21.05.2018 Розпорядження НААНУ
15.	Гетманець Олег Михайлович	Інформаційних систем та технологій у тваринництві	Інститут тваринництва НААНУ	21.05.-25.05.18 Нак. № 203 21.05.2018 Розпорядження НААНУ
16.	Куш Людмила Миколаївна	Гігієни тварин і ветеринарної санітарії	National-louis university	11.06.-29.06.18 Certificate of internship completion
17.	Кравченко Наталія Олександрівна	Клінічної діагностики та клін.біохімії	«Центр клінічної ветеринарії»	01.10.-01.11.18 Нак. № 427 24.09.2018

Продовження додатку 1

1	2	3	4	4
18.	Жегунов Геннадій Федорович	Хімії та біохімії ім. проф. О.В.Чечоткіна	Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва	16.10.-27.11.18 Нак. № 453 08.10.2018
19.	Якименко Тетяна Ігорівна	Хімії та біохімії ім. проф. О.В.Чечоткіна	Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва	16.10.-27.11.18 Нак. № 453 08.10.2018
20.	Чорний Анатолій Васильович	Хімії та біохімії ім. проф. О.В.Чечоткіна	Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва	16.10.-27.11.18 Нак. № 453 08.10.2018
21.	Данілова Тетяна Миколаївна	Технології тваринництва ім. М.Д. Потьомкіна	Інститут тваринництва НААНУ	01.11.-03.12.18 Нак. № 453 08.10.2018

Додаток 2

Види спортивних змагань за участю студентів ХДЗВА у 2018 році

№ з/п	Назва заходу	К-сть заходів	Дата і місце проведення
1	2	3	4
1.	Спортивно-оздоровче свято (Проводи зими)	1	Лютий, ХДЗВА
2.	Зимова першість м. Харкова з футболу	1	Лютий, м. Харків
3.	Чемпіонат Харківської області з гирьового спорту серед юнаків 2000 – 2001 р. н.	1	Лютий, м. Харків
4.	Спартакіада з пауерліфтингу	1	Березень
5.	Всеукраїнські спортивні ігри з волейболу серед студентів аграрних закладів вищої освіти	1	Квітень
6.	Спартакіада з важкої атлетики серед закладів вищої освіти	1	Квітень
7.	Чемпіонат з футболу серед закладів вищої освіти	1	Квітень-травень, вересень-жовтень
8.	Спартакіада з волейболу серед закладів вищої освіти (жінки)	1	Квітень-травень, жовтень-грудень

Продовження додатку 2

1	2	3	4
9.	Спартакіада з волейболу серед закладів вищої освіти (чоловіки)	1	квітень-травень, жовтень-грудень
10.	Спартакіада серед гуртожитків	1	Травень, ХДЗВА
11.	Спартакіада з кросу легкоатлетичного серед закладів вищої освіти	1	Травень
12.	Спартакіада з легкої атлетики серед закладів вищої освіти	1	Травень
13.	Пляжний волейбол (чоловіки)	1	Травень
14.	Пляжний волейбол (жінки)	1	Травень
15.	«День фізкультурника»	1	Вересень, ХДЗВА
16.	«Міжнародний день студентського спорту»	1	Вересень, ХДЗВА
17.	Чемпіонат з шахів та шашок серед закладів вищої освіти	1	Жовтень
18.	Спартакіада з армспорту серед закладів вищої освіти	1	Грудень
19.	Спартакіада з гирьового спорту серед закладів вищої освіти	1	Грудень
ВСЬОГО: 19 заходів			

Додаток 3

Міжнародні партнери Харківської державної зооветеринарної академії

Назва країни	Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про співробітництво	Термін дії угоди	Головний напрямок співробітництва
1	2	3	4
Литва	Природничий науковий центр м. Вільнюса	2018-2022 роки	Розробка спільних науково-дослідних робіт, обмін викладачів, публікація статей, резюме та матеріалів дослідження в наукових періодичних виданнях та збірниках наукових праць

1	2	3	4
Литва	Каунаський університет лісового господарства та інженерної екології	2017-2022 роки	Обмін досвідом у підготовці спеціалістів сільського господарства, обмін делегаціями викладачів та студентів, покращення навчально-методичної роботи, поглиблення наукових досліджень.
Республіка Білорусь	Білоруська державна сільськогосподарська академія	2017-2022 роки	Покращення навчально-методичної роботи, поглиблення наукових досліджень, обмін досвідом підготовки спеціалістів, підвищення кваліфікації НПП
Нігерія	Нігерійський університет	2017-2022 роки	Обмін фахівцями для читання лекцій та консультацій, проведення наукових досліджень та семінарів. Проведення спільних досліджень з актуальних наукових питань, що представляють взаємний інтерес. Обмін практичним досвідом та інформацією з проблем педагогіки, методів навчання, структури та змісту вищої освіти.
Болгарія	Аграрний університет Пловдіва	2015-2020 роки	Спільні проекти науково-дослідницьких робіт; співпраця та розвиток контактів та обмін між факультетами, викладачами, студентами

1	2	3	4
Болгарія	Трокійський університет (Стара Загора)	2017-2022	Розробка спільних науково-дослідних робіт, обмін викладачів, публікація статей, резюме та матеріалів дослідження в наукових періодичних виданнях та збірниках наукових праць, обмін інформацією щодо організації міжнародних семінарів, конференцій, обмін освітніми програмами, включаючи програми аспірантури, обмін науковою, освітньою літературою, взаємообмін студентів, - магістрантів, аспірантів, докторантів для навчання, проходження практики та участі в семінарах та конференціях.
Німеччина	Міждисциплінарний центр біоінформатики Лейпцигського університету (IZBI)	2017-2022 роки	Обмін науковою, академічною та технічною інформацією, академічні обміни, спільні дослідження, спільні академічні та наукові заходи, семінари, конференції, підготовка спільних грантів, публікація науково-методичних матеріалів

Звіт підготовлений за матеріалами, які надані наступними керівниками структурних підрозділів та головами спеціалізованих вчених рад

1. Бобрицька О. М. – розділ 6 (підрозділ 6.1).
2. Бондарчук А.О. - розділ 4 (підрозділ 4.4, пункт 4.4.1).
3. Васильєва Ю.А. – розділ 3 (підрозділ 3.3) розділ 6 (підрозділ 6.2).
4. Данілова Т.М.- розділ 3 (підрозділ 3.6).
5. Жилина В.М., Хмель М.М. - розділ 3 (підрозділ 3.4, 3.7).
6. Кібкало Д.В. – розділ 4 (підрозділи 4.1; 4.2; 4.3).
7. Малакей О.А. – розділ 3 (підрозділ 3.1, 3.2).
8. Москаленко І.М. – розділ 2.
9. Парака Н.А., Піпенко М.А. - розділ 1(підрозділ 1.1).
10. Петрушко М.П. – розділ 6 (підрозділ 6.3).
11. Піпенко М.А. – вступ, висновок.
12. Приходько Т.М. розділ 5; Ляшенко В.О. – розділ 5 (підрозділ 5.4).
13. Приходько Т.М., Павлова К. В.- розділ 8.
14. Прудніков В.Г. - розділ 3 (підрозділ 3.8).
15. Свириденко Г.В. –розділ 6 (підрозділ 6.5).
16. Сотникова Н.М. розділ 7 та 9.
17. Фурда І.В., Хмель М.М. - розділ 3 (підрозділ 3.5).
18. Хмель М.М., Барановський Д.І. – розділ 1 (підрозділи 1.2).
19. Чорний М.В., Прудніков В.Г. - розділ 4 (підрозділ 4.4, пункт 4.4.2).
20. Яценко І.В.– розділ 6 (підрозділ 6.4).